

Министерство за образование и наука
на Република Северна Македонија

НАСТАВНА ПРОГРАМА ПО СРПСКИ ЈАЗИК ЗА ОСНОВНО ОБРАЗОВАНИЕ НА ВОЗРАСНИТЕ

Скопје, 2019 година

НАСТАВНА ПРОГРАМА ПО СРПСКИ ЈАЗИК

Вовед

Програмата по српски јазик за основно образование на возрасните е изградена со структура составена од детални очекувани резултати од учењето (РУ), кои произлегуваат од подрачјата, темите и содржините утврдени со Програмата за редовно основно образование - изготвена од Бирото за развој на образованието на Република Северна Македонија.

Програмата овозможува примена на мерки за признавање на претходно стекнато неформално и информално учење. За таа цел, конципирана е на начин што темите, содржините и соодветните на нив резултати од учењето се распоредени во шест нивоа. Тоа овозможува оптимална диференцијација при проценувањето на постојните знаења и вештини и оптимално напредување низ нивоата.

За секое подрачје, во согласност на соодветните теми или содржини, дефинирани се очекувани резултати од учењето и критериумите за оценување. Очекуваните резултати од учењето претставуваат стандарди за знаењата, вештините и компетенциите кои кандидатите треба да ги постигнат за секое ниво и на крајот на процесот на стекнување на основно образование. Со цел да одговори на потребите на возрасните и на барањата со кои тие се соочуваат за активно вклучување во општествените процеси и на пазарот на трудот, во Програмата се инкорпорирани соодветни резултати од учењето за клучните компетенции.

Резултатите од учењето се операционализирани преку критериумите за оценување, кои претставуваат конкретни мерки за процена на постигањата на кандидатите. За секое ниво, одредени се елементарни резултати од учењето, означени со кратенката ЕРУ, кои претставуваат минимални стандарди кои кандидатите треба да ги постигнат за преод на повисоко ниво. Дополнително, во Програмата се дадени примери за задачи или прашања за секој резултат од учењето. Тие треба да им служат на спроведувачите на Програмата како модел при проверката дали кандидатите ги постигнале очекуваните резултати од учењето.

Наставни програм за основно образовање одраслих: Српски језик и књижевност

Програм наставе образовања одраслих за српски језик као матерњи језик организован је у пет подручја:
А - ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ ; Б - ЈЕЗИК; В - КЊИЖЕВНОСТ; Г - ЈЕЗИЧКО ИЗРАЖАВАЊЕ (И СТВАРАЊЕ); Д – МЕДИЈСКА КУЛТУРА

Подручје А (ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ) заступљено је само на првом и на другом нивоу. На првом нивоу реч је о почетном читању и писању.

Елементарни резултати учења (ЕРУ) подељени су на шест нивоа.

Елементарни резултати учења неопходни су за пролаз кандидата.

Резултати учења (РУ) су ЕРУ и додатни материјал за виши ниво који кандидат може да усвоји.

У табели су приказани и критеријуми оцењивања (КО), који јасно дефинишу оно што би кандидат требало да усвоји.

У складу са елементарним резултатима учења и критеријумима оцењивања дати су примери задатака. Ови задациће, такође, бити намењени препознавању и одређивању већ постојећег или стеченог знања сваког кандидата.

Циљ спровођења и реализације Наставног програма образовања одраслих за Српски језик и књижевност подразумева препознавање и признавање већ стеченог претходног знања, унапређивање основног образовања, стицање основних вештина и стручних компетенција, стицање језичке писмености, унапређивање квалитета живота и могућност за наставак образовања у складу потребама кандидата, њиховим могућностима и потребама тржишта рада. Сходно томе, сви садржаји су прилагођени одраслом полазнику, његовим потребама и интересовањима.

Програм образовања одраслих за Српски језик и књижевност

ПОДРУЧЈЕ					НИВО
ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ	ЈЕЗИК	КЊИЖЕВНОСТ	ЈЕЗИЧКО ИЗРАЖАВАЊЕ (И СТВАРАЊЕ)	МЕДИЈСКА КУЛТУРА	
Опжање и описивање 1А-1	Фонетика 1Б-1	Дела (необавезно) 1В-1	Усмено изражавање 1Г-1	Врсте медија 1Д-1	1
Питања и одговори 1А-2	Морфологија 1Б-2	Врсте читања 1В-2			
Појам о гласу, речи, реченици 1А-3	Синтакса 1Б-3	Поезија 1В-3			
Усвајање великих и малих штампаних слова српског ћириличног и латиничког писма 1А-4	Правопис 1Б-4	Проза 1В-4	Писмено изражавање 1Г-2		
Усвајање великих и малих рукописних слова српског ћириличног и латиничког писма 2А-1	Народни и књижевни језик 2Б-1	Дела (необавезно) 2В-1	Усмено изражавање 2Г-1	Штампани медији 2Д-1	2
	Фонетика 2Б-2				
	Морфологија 2Б-3	Поезија 2В-2			
	Синтакса 2Б-4				
	Речник и стил 2Б-5	Проза 2В-3	Писмено изражавање 2Г-2	Електронски медији 2Д-2	
	Правопис 2Б-6				

	Језик као средство споразумевања ЗБ-1	Дела (необавезно) ЗВ-1	Усмено изражавање ЗГ-1	Филм ЗД-1	3	
	Фонетика ЗБ-2					
	Морфологија ЗБ-3	Поезија ЗВ-2	Писмено изражавање ЗГ-2	Позориште ЗД-2		
	Синтакса ЗБ-4					
	Речник и стил ЗБ-5	Проза ЗВ-3				
	Правопис и правоговор ЗБ-6					
Историја и развој српског књижевног језика 4Б-1	Дела (необавезно) 4В-1	Усмено изражавање 4Г-1			Врсте медија 4Д-1	4
	Морфологија 4Б-3	Поезија 4В-3	Писмено изражавање 4Г-2	Медијатека 4Д-2		
	Синтакса 4Б-4					
	Речник и стил 4Б-5	Проза 4В-4				
	Правопис и правоговор 4Б-6					
Историја и развој српског књижевног језика 5Б-1	Дела (необавезно) 5В-1	Усмено изражавање 5Г-1			Филм 5Д-1	5
	Морфологија 5Б-3	Проза 5В-3	Писмено изражавање 5Г-2	Читање и приказивање података 5Д-2		
	Синтакса 5Б-4					
	Речник и стил 5Б-5	Драма 5В-4				
	Правопис 5Б-6					

	Историја српског књижевног језика и дијалектологија 6Б-1	Дела (необавезно) 6В-1	Усмено изражавање 6Г-1	Филм 6Д-1	6
	Фонетика 6Б-2	Поезија 6В-2			
	Морфологија 6Б-3	Проза 6В-3			
	Синтакса 6Б-4	Драма 6В-4	Писмено изражавање 6Г-2		
	Речник и стил 6Б-5	Књижевно-научне врсте 6В-5			
	Правопис 6Б-6				

НИВО						
ПОДРУЧЈЕ	ТЕМА (обрађује се у склопу датог подручја и нивоа)	САДРЖАЈ (део дате теме који се усваја на одређеном нивоу)	ЕРУ	КО	ЗАДАЦИ ЗА ЕРУ	ОЗНАКА
			ЕРУ	КО		ЗАДАЦИ ЗА РУ
			РУ	КО		
			РУ	КО		

Наставни програм за основно образовање одраслих
Српски језик и књижевност

Првиниво

ПОЧЕТНО ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ

Тема	Садржај	Резултати учења	Критеријуми оцењивања	Примери задатака	Ниво
Опажање и описивање	1. Опажање и описивање животних ситуација из окружења 2. Опажање и описивање илустрованих текстова 3. Реализација говорних чинова	ЕРУ: -опажа предмете у непосредној околини	-опажа предмете у непосредној околини, примећује њихове карактеристике и описује их	1. Погледајте неки предмет из окружења и опишите га.	1А-1
		ЕРУ: -препричава према датом илустрованом тексту	-препознаје и разликује илустрацију и текст -препричава према ситуацији из окружења или према датој илустрацији	1. Погледајте дату илустрацију и опишите је. 	
		ЕРУ: -сналази се у говорним чинovima	-уочава садржај приказан на илустрацијама и речима или кратким реченицама повезује га у причу	1. Шта нам илустрација приказује? 2. Одредите главне ликове приче према датим илустрацијама. 3. Одредите место и време вршења радње према датим илустрацијама.	
		РУ: -препричава према датим илустрацијама и мења крај приче	-одговара на сва питања у вези са ситуацијом из окружења или илустрованим текстом -самостално препричава према датом илустрованом тексту и мења крај приче -уочава покрете, мимику и гестикулацију -у различитим говорним чинovima (представљање, упознавање, поздрављање итд.) користи се устаљеним изразима	1. Погледајте илустрацију, опишите је и промените крај приче. 2. Покушајте да у пару препричавате према датој илустрацији, тако што ћете Ви започети причу, а други ће је наставити. 3. Један полазник почиње да описује илустрацију, а онда редом настављају и остали полазници. 4. Предавач одређује неколико група и свака има задатак да осмисли различит крај приче; на пример: тужан, срећан, необичан, реалан, нереалан...	

	Питања и одговори	1.Постављање питања у вези са одређеном темом 2. Одговарање на постављена питања	<p>ЕРУ: -поставља питања у вези са одређеном темом</p>	<p>-препознаје и разуме питање -поставља питања или их извлачи из понуђених информација</p>	<p>1.Поставите питања на која ћете као одговор добити следеће реченице. пр. Питање: _____ Одговор: Бранко ради у месари.</p>	1А-2
			<p>ЕРУ: -разуме постављена питања и одговара на питања</p>	<p>-разуме одговара на постављено питање целом реченицом</p>	<p>1.Одговорите на задата питања. -Када Вам је рођендан? -Где радите? -Шта је, према Вашем мишљењу,добро организовано друштво?</p> <p>2. Повежите питања и одговоре на питања линијом (као што је започето). -Где ради Бранко? -23. јуна. -Колико година има Иво? -У библиотеци. -Који је данас дан? -23. -Који је данас датум? -23. јун. -Када је теби рођендан? -Петак, 23. јун.</p>	
			<p>РУ: -разуме сва постављена питања и одговара целом реченицом</p>	<p>-одговара са више од једне реченице на постављено питање или препричава неки догађај/радњу у вези са постављеним питањем</p>	<p>1. Прочитајте примере временске прогнозе и одговорите на питања:</p> <p>-За колико дана је дат временски приказ? -Ког дана ће време бити најтоплије? -Ког дана ће време бити најхладније? — Ког дана ће време бити сунчано?</p> <p>2.Предавач поставља питања полазницима, а они одговарају на постављена питања. (Питања могу бити из свакодневног живота, о неком догађају, о књизи, о филму, о обрађеном тексту, о настави итд.)</p>	

		<p>РУ: -осмишљава и поставља питања на већ задата питања и одговоре</p>	<p>-поставља додатна питања на већ задато питање или задату тему -комуницира постављајући питања и одговарајући на питања саговорника</p>	<p>1. Поставите питање за сваку реченицу тако да подвучене речи буду одговор 2. Један полазник поставља питања, а други полазник одговара, па обрнуто.</p>	1А-3	
		<p>ЕРУ: -препознаје појмове глас и слово, реч, реченица</p>	<p>-препознаје и дефинише појам о гласу и слову, речи, реченици</p>	<p>1. Која је разлика између слова и гласа? 2. Мисао исказана речима је _____.</p>		
		<p>ЕРУ: -усваја основни садржај и функцију гласа и слова, речи и реченице</p>	<p>-усваја и правилно изговара гласове, гласовне скупове, речи и реченице (нарочито гласове који се тежеразликују: ђ, ђ, ч, ц, љ, њ...)</p>	<p>1. Допуните словима Ч, Џ, Ћ и Ђ следеће речи у реченицама. –Поп_ира живи у Ча_ку. –Бор_е је_ак првак. –Чи_а Мирко је много сре_ан. –Ма_ка је у_аку 2. Напишите речи у којима се налази слово „{ }”.</p>		
	Појам о гласу и слову, речи, реченици	1. Усвајање појмова: глас и слово, реч, реченица	<p>ЕРУ: -препознаје глас или слово у речи, реч у реченици и реченицу у тексту</p>	<p>–уочава погрешно изговорене или написане гласове и слова, речи и реченице</p>		<p>1. Колико у датој речи има слова/гласова? ВЕВЕРИЦА 2. Колико у датој реченици има речи? Не могу да опишем речима колико нам је лепо било да се шетамо у парку. 3. Колико у датом тексту има реченица?</p>
			<p>РУ: -у потпуности усваја појмове глас и слово, реч, реченица</p>	<p>-правилно изговара гласове у различитим положајима у речима -допуњава гласове у речима -допуњава речи у реченицама -допуњава реченице у текстовима -самостално саставља речи од задатих гласова или реченице од задатих речи -самостално саставља текст користећи се словима, речима и реченицама</p>		<p>1. У једној речи има онолико слогова колико у њој има _____. 2. Реч чини _____ или _____ гласова. 3. Допуните реченице речима. а) Најавили су _____ сутра. б) _____ је увек лепо време. в) _____ има много снега. г) Пожутело је _____. 4. Колико гласова чини следеће речи? ПРВИ БИО ПРЕДСЕДНИК</p>

			<p>РУ: –уочава улогу гласа у разликовању значења речи</p>	<p>–даје примере где глас доприноси различитој семантици речи</p>	<p>1.Допуните речи словима. ВЕ_ЕРА П_ЕВАРА СР_Е Ц_ЕТ ГРА_ 2.Саставите речи од слова која су дата: Л, А, К, Н, У, Р, Е, С.</p>	
Усвајање великих и малих штампаних слова српског ћириличног и латиничког писма	<p>1. Читање и писање текстова на српском ћириличком писму (штампана слова) 2. Читање и писање текстова на српском латиничком писму (штампана слова)</p>	<p>ЕРУ: -усваја појам о слову и препознаје штампана слова српског ћириличног и латиничког писма</p>	<p>-дефинише појам о слову –препознаје штампана слова српског ћириличног и латиничког писма</p>	<p>1.Како описујете слово? Која је разлика између слова и гласа? 2.Две азбуке српског језика су _____ и _____. 3.Упишите р или ј. с_на _ој шато_ _аје тесте_a</p>		
		<p>ЕРУ: - пише штампаним словима српског ћириличног писма -пише штампаним словима српског латиничког писма</p>	<p>-пише своје име и презиме српским ћириличким писмом –пише своје име и презиме српским латиничким писмом</p>	<p>1.Напишите своје име и презиме на ћирилици и латиници (штампаним словима). 2.На цртице упишите слова тако да добијете имена или надимке људи, а затим препишите речи штампаним словима латиничког писма. Ста_ко Ми_унка Ра_ован Ср_ан 3.Одговорите на питања штампаним словима (ћириличног или латиничког писма). а) Како се зове? б) Која је Ваша адреса становања? в) У ком граду/држави живите?</p>	1А-4	
		<p>ЕРУ: -споријечита текст написан српским ћириличким писмом -споријечита текст написан српским латиничким писмом</p>	<p>–споријечита речи и/или реченица написане српским ћириличким писмом (штампаним словима) – споријечита речи и/или реченице написане српским латиничким писмом (штампаним словима)</p>	<p>1.Следећи текст на ћирилици прочитајте и препричајте његов садржај. 2.Следећи текст на латиници прочитајте и препричајте његов садржај.</p>		

			<p>ЕРУ: –изговара напамет азбуку</p>	<p>–изговара редоследно напамет српску азбуку, препознаје и именује прво и последње слово иукупанброј слова</p>	<p>1.Изговорите редоследно сва слова азбуке.</p>	
			<p>РУ: -правилно исписује сва штампана слова српског ћириличног писма -правилно исписује сва штампана слова српског латиничког писма</p>	<p>–даје примере штампаних слова која се пишу исто, тј. различито у обама српским писмима –примењује графички правилно и естетски ваљано писање појединачних слова, речи и/или реченица -пише краће текстове штампаним словима српског ћириличног и/или латиничког писма -трансформише и преписује речи, реченице и текстове написанећириличким писмом у латиничко и обратно (штампаним словима)</p>	<p>1. Прочитајте и препишите речи штампаним словима латиничког писма. ДРВО ПЕЋ ЦУДО ПЛАВА СЛАВЉЕ 2.Прочитајте и препишите речи штампаним словима ћириличног писма. SRCE VREME SVEĆA MINBUŠA 3.Прочитајте и препишите реченице штампаним словима латиничког писма. а) Слађана је моја ујна. б) Узми моје кофере из ходника. в) Причај с њом и све ће бити у реду. 4.Прочитајте и препишите реченице штампаним словима ћириличног писма. а) Slađana je moja ujna. б) Uzmi moje kofere iz hodnika в) Pričaj sa njom i sve će biti u redu. 5. Исправите грешке у написаним речима.</p>	
			<p>РУ: -препознаје и чита текстовеисписанештампаним словима српског ћириличног и латиничког писма</p>	<p>-течно чита и разуме реченице и текстове написанесрпским ћириличким писмом (штампаним словима) – течно чита и разуме реченице и текстове написанесрпским латиничким писмом (штампаним словима)</p>	<p>1.Следећи текст на ћирилици прочитајте и препричајте његов садржај. 2.Следећи текст на латиници прочитајте и препричајте његов садржај.</p>	

	Тема	Садржај	Резултати учења	Критеријуми оцењивања	Примери задатака	Ниво
КЊИЖЕВНОСТ	Дела (необавезно)	1.Кратак увод и опис дела српске и светске књижевности	ЕРУ: –препознаје понуђена дела српске и светске књижевности	– наводи наслове дела српске и светске књижевности –препознаје понуђена књижевна дела и сврстава их у одређени књижевни стил	1. Песма:„Крвава бајка” – Десанка Максимовић „Ал’ је леп овај свет” – Јован Јовановић Змај 2. Народна прича: „Свети Сава, отац и син” „Свети Сава и ђаци” 3. Ауторска прича: „Лежева кућица” – Бранко Ћопић 4. Басна: „Лав и миш” –Езоп „Два јарца” и „Две козе ” – Доситеј Обрадовић 5. Народне пословице и умотворине: Вукове српске народне пословице 6. Српске брзалице	1В-1
			ЕРУ: –укратко описује радњу датих књижевних дела	– описује појединости из понуђених књижевних дела – описује и одређује радњу и хронологију догађаја у понуђеним књижевним делима – укратко препричава радњу из понуђених књижевних дела		
			РУ: –описује ликове издатих књижевних дела	–одређује и препознаје главне ликове у делима –одређује и препознаје споредне ликове у делима		
			РУ: –препознаје писце датих књижевних дела и износи њихову кратку биографију	–износи кратку биографију о писцима понуђених књижевних дела –набраја и даје примере сличних дела или других дела истог писца		

	Врсте читања	1. Гласно читање	<p>ЕРУ:</p> <p>-чита текст наглас и/или у себи</p> <p>-разуме делимично прочитани текст</p>	<p>-течно чита краће реченице и текстове и делимично прочитани садржај</p> <p>-чита умереним темпом и природним гласом</p> <p>-упознаје се с доживљавањем и разумевањем књижевних текстова</p>	<p>1. Прочитајте текст у себи и одговорите на питања: Делиблатска пешчара налази се у јужном Банату. Некада давно, на том простору била је шума. Људи су секли дрвеће. Јаки ветрови су одували танак слој земље. Почео је да се појављује песак. Врло брзо, овај простор претворио се у пустињу. Људи су исправили грешку. Данас је пешчара покривена травом.</p> <p>а) Делиблатска пешчара се налази у северном Банату. б) Делиблатска пешчара се налази у јужној Бачкој. в) Делиблатска пешчара се налази у јужном Банату.</p> <p>2. Прочитајте текст у себи, а затим препричајте садржај.</p>	1В-2
		2. Читање у себи	<p>РУ:</p> <p>-обраћа пажњу на интонацију и на дикцију приликом читања</p> <p>-разуме прочитани текст у потпуности</p>	<p>-течно чита краће реченице и текстове и разуме у потпуности прочитани садржај</p> <p>-правилно изговара гласове</p> <p>-правилно наглашава речи</p> <p>-правилно повезује речи</p> <p>-чита и опажа интерпункцијске знаке и према томе прилагођава интонацију</p> <p>-разуме текст који је прочитао наглас и препричава га</p> <p>-успешно усваја технику читања у себи (након савладавања технике читања наглас) и разуме прочитани текст</p>	<p>1. Прочитајте текст наглас и припазите на интонацију. Делиблатска пешчара налази се у јужном Банату. Некада давно, на том простору била је шума. Људи су секли дрвеће. Јаки ветрови су одували танак слој земље. Почео је да се појављује песак. Врло брзо, овај простор претворио се у пустињу. Људи су исправили грешку. Данас је пешчара покривена травом</p>	

Поезија	1. Строфа	<p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - препознаје појмове: песма, строфа, стих <p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - препознаје појам о ритми ритму 	<ul style="list-style-type: none"> - препознаје строфе у песми - препознаје стихове у песми - препознаје риму и ритам у песми - препознаје и дефинише појам о песми - препознаје и дефинише појам о строфи - препознаје и дефинише појам о стиху 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Више стихова који чине целину називамо _____ . 2. Више повезаних строфа чине једну _____ . 3. Колико строфа можете да уочите у песми „Крвава бајка” Десанке Максимовић? 4. Колико стихова има песма „Ал’ је леп овај свет” Јована Јовановића Змаја? 5. Да ли уочавате риму у песми „Крвава бајка” Десанке Максимовић? Како бисте ту риму описали? 	1В-3
	2. Стих 3. Рима и ритам	<p>РУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усваја примере песама, строфа и риме <p>РУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - објашњава примере песама, строфа и мотива песме 	<ul style="list-style-type: none"> - одређује број строфау типичним примерима песама - одређује риму у типичним примерима песама - самостално даје примере за риму - чита иразуме поезију 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Какав је ритам песме „Крвава бајка” Десанке Максимовић? 2. Који је мотив песме „Крвава бајка” Десанке Максимовић? 3. Који је мотив песме „Ал’ је леп овај свет” Јована Јовановића Змаја? 4. Избројте стихове у следећој строфи: Било је то у некој земљи сељака на брдовитом Балкану, умрла је мученичком смрћу чета ђака у једном дану. 5. Подвучите риму у следећој строфи: Било је то у некој земљи сељака на брдовитом Балкану, умрла је мученичком смрћу чета ђака у једном дану. 	

Проза	1. Текст, наслов, аутор, садржај	ЕРУ: – препознаје аутора текста, ауторско дело, садржај текста и хронологију догађаја у тексту	– уочава наслов задатог текста и тумачи га – уочава аутора текста и упознаје се сњеговом кратком биографијом – препознаје ауторско дело – уочава садржај текста и хронологију догађаја	1. Ко је аутор књижевног дела „Јежева кућица“? 2. Опишите укратко садржај књижевног дела „Јежева кућица“.	1В-4
		РУ: -усваја примере текстова, аутора, наслова и садржаја дела	- тумачи прочитани текст - препознаје и разликује прозу од поезије - наводи основне елементе дела: аутор дела, наслов дела и кратак садржај дела	1. Која је идеја књижевног дела „Јежева кућица“? 2. Припремите се за саопштавање кратке биографије Бранка Ћопића/Езопа.	
	2. Сажетак и ликови у тексту	ЕРУ: - препознаје главне и споредне ликове	– препознаје главне ликове – препознаје споредне ликове	1. Који су главни ликови народних прича „Свети Сава, отац и син“ и „Свети Сава и ђаци“?	
		ЕРУ: - уочава просторне и временске односе	- препознаје место вршења радње – препознаје време вршења радње – описује ток радње у делу	1. Опишите место и време вршења радње у народним причама „Свети Сава, отац и син“ и „Свети Сава и ђаци“.	
		РУ: -разликује споредне и главне ликове према њиховим особинама	- разликује позитивне и негативне ликове – изражава лични став према особинама ликова	1. Шта мислите о ликовима који се појављују у народним причама „Свети Сава, отац и син“ и „Свети Сава и ђаци“?	
		РУ: -описује место, време и ток радње	– детаљно описује место и време вршења радње – детаљно описује ток радње - препознаје и описује главни догађај у делу	1. На основу главног догађаја у народним причама „Свети Сава, отац и син“ и „Свети Сава и ђаци“ изнесите своје ставове о поступцима на које сте наишли читајући приче.	

	3. Кратке народне умотворине: загонетке, пословице, брзалице, поштапалице	<p>ЕРУ:</p> <p>- препознаје кратке народне умотворине</p>	<p>- препознаје народне умотворине</p> <p>- описује значење типичних примера народних умотворина</p>	<p>1. Повежите загонетку с њеном одгонетком.</p> <p>а) Црно, малено, кућу чува. б) Четири ноге има, а не може да се макне. в) Шушти лишће скок и скок– сред грања зелена. Лешник има за оброк Зверчица малена</p> <p>1. Веверица 2. Катанац 3. Сто</p> <p>2. Објасните значење Вукових пословица</p> <p>а) Лако је плитку бару замутити и будалу наљутити. б) Брат је мио које вјере био. в) Сиромаштво и кашаљ не даду се сакрити. г) Ђе је слога, ту је божји благослов. д) Тешко је мудроме међу будалама бесједити.</p> <p>3. Прочитајте наглас следеће брзалице. Шта уочавате?</p> <p>а) Чудни човечуљак Чеда частио је Чарлија и честитао Чарни. б) Хеј Хана, похитај до храма! в) Ђаче је носило џакче.</p>	
		<p>РУ:</p> <p>- усваја примере народних умотворина</p> <p>- разликује загонетке, пословице брзалице и поштапалице</p>	<p>- упознаје се са одређеним српским народним умотворинама и препознаје их</p> <p>- даје примере српских народних умотворина</p> <p>- објашњава разлике међу брзалицама, загонеткама, пословицама и поштапалицама и описује њихове саставне елементе</p>	<p>1. Повежите линијом речи из леве колоне са речима из десне колоне, тако да добијете пословице.</p> <p>а) Ко другоме јаму копа две среће граби. б) Кажу ми с ким си да не бринем. в) Ко рано рани, увек је уморан. помаже му. сам у њу пада. да знам ко си.</p> <p>2. Наведите пет примера поштапалица (можда и оне које сами користите у говору).</p>	

		<p>4. Народна прича и басна</p> <p>5. Драмски текст</p>	<p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - препознаје народну причу и/или басну - препознаје драмски текст 	<ul style="list-style-type: none"> - препознаје и разликује народну причу од басне - препознаје драмски текст по његовом облику - уочава и разуме карактеристичне реченице у примерима дела 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Басне су кратке приче у којима животиње имају особине људи. Какве особине има лав у басни? 2. У басни се прича о животињама које су по особинама и понашању сличне _____ . 3. По чему се драма разликује од приче или басне? 4. По чему се драма разликује од приче или басне? 	
			<p>РУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проналази и препознаје главне ликове у причи, басни и драми - описује просторне и временске односе народне приче, басне и драме 	<ul style="list-style-type: none"> - даје примере приче и басне српске и/или светске књижевности - уочава драмску радњу и драмски сукоб - даје примере драмског текста - одговара на питања о садржају прочитаних или обрађених дела 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Препричајте једну од следећих басни „Лав и миш“, „Два јарца“ или „Две козе“ својим речима. 2. Која је порука једне од следећих басни „Лав и миш“, „Два јарца“ или „Две козе“? 3. Сажето препричајте једну од следећих басни „Лав и миш“, „Два јарца“ или „Две козе“ у 5–10 реченица. 	

	Тема	Садржај	Резултати учења	Критеријуми оцењивања	Примери задатака	Ниво
ЈЕЗИЧКО ИЗРАЖАВАЊЕ (И СТВАРАЊЕ)	Усмено изражавање	1. Упознавање 2. Лично обраћање и културно понашање	ЕРУ: -користи говор за међусобно разумевање	-користи се невербалном комуникацијом (мимика, гестикулација, пантомима) -изражава сопствене мисли, осећања и жеље на начин схватљив другима	1. Замислите да се упознајете с неким. Како ћете описати себе? 2. Који су основни елементи учтивог обраћања? 3. Које фразе највише употребљавате када разговарате са непознатим особама или са особама старијим од Вас?	1Г-1
			РУ: -усавршава културу практичног комуницирања	-примењује културу практичног комуницирања у обраћању другим људима и прилагођава се датој ситуацији (учтива фразеологија и говорне конвенције)	1. Замислите да сте на разговору за посао. Како бисте се описали? 2. Замислите да поручите нешто телефоном. Како бисте поручили?	
		3. Описивање и именовање појмова	ЕРУ: -именује и описује предмете у окружењу	-развија способност перцепције -именује и описује главне карактеристике предмета у окружењу	1. Опишите један предмет из Вашег окружења. 2. Опишите предмет с фотографије. Чему служи тај предмет?	
			РУ: -именује и описује појмове и предмете или ситуације по сећању	-успешно именује и описује карактеристике појмова и предмета -описује неко лично искуство	1. Опишите Ваш омиљени предмет. 2. Опишите неки предмет којим сте се раније користили.	
		4. Препричавање	ЕРУ: -препричава према сликама, речима или догађају	-препричава према задатим сликама, речима или личном искуству -уочава хронологију догађаја и на тај начин препричава садржај	1. Препричајте неки догађај са радног места. 2. Догађај који препричавате пробајте да описете тако што ћете прво рећи крај, почетак, па средину тока радње.	
			РУ: -препричава прочитани текст	-препричава познати, прочитани текст -износи најважније елементе прочитаног текста	1. Препричајте неки текст који сте прочитали. 2. Препричајте басњу „Лав и миш“.	

Писмено изражавање	1. Писмено изражавање (препричавање)	<p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> -препричава ситуацијеизтекста или по сећању у писменом облику 	<ul style="list-style-type: none"> - писмено препричавасадржај текста - писмено препричава лично искуство 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Препричајте неку чудну ситуацију која Вам се десила. 2. Препричајте прочитани текст. 	1Г-2
		<p>РУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> -правилно користи правописна правила приликом препричавања текста 	<ul style="list-style-type: none"> -користи усвојена правописна правила приликом описивања садржаја текста -користи усвојена правописна правила приликом описивања личног искуства 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Препричајте неку чудну ситуацију која Вам се десила (пазите на правописна правила). 2. Препричајте прочитани текст (пазите на правописна правила). 	
	2. Писање честитке или разгледнице	<p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> -познаје основна правила писања честитки и разгледница 	<ul style="list-style-type: none"> -познаје и користи правила писања честитки -попуњава разгледницу 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Попуните разгледницу. 	
		<p>РУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> -правилно користи правописна правила приликом писања честитки и разгледница 	<ul style="list-style-type: none"> -користи усвојена правописна правила приликом писања честитки -користи усвојена правописна правила приликом писања разгледница -успешно упућује честитке поводом различитих догађаја: рођендани, празници итд. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Напишите честитку неком ближњем. 2.Напишите формалну честитку за постигнути успех. 	

3. Попуњавање формулара

ЕРУ:
-препознаје формулар и попуњава га основним подацима

-препознаје формулар
-правилно уноси податке у њега

1. Попуните уплатницу.

The image shows a form titled "НАЛОГ ЗА УПЛАТУ" (Tax Payment Form). It includes fields for "Име и презиме", "Место и датум издања", "Број налога", "Износ", "Област", "Место и датум издања", and "Датум истека". At the bottom, it says "Образац Б. 1".

РУ:
-попуњава различите формуларе

-примењује вештину лепог писања штампаним словима приликом попуњавања формулара

-попуњава различите врсте формулара

1. Попуните образац за запошљавањелатиницом.

The image shows a form titled "ОБРАЗАЦ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ" (Job Application Form). It is divided into several sections: "ЛИЧНИ ПОДАЦИ" (Personal Data) with fields for name, date of birth, address, phone, and email; "ПОДАЦИ О ОБРАЗОВАЊУ" (Education Data) with fields for school type, name, and location; "ЈЕЗИЦИ" (Languages) with fields for Serbian, English, and other; and "ПРЕТХОДНА РАДНА ИСКУСТВА" (Previous Work Experience) with a table for listing previous jobs.

	Тема	Садржај	Резултати учења	Критеријуми оцењивања	Примери задатака	Ниво
МЕДИЈСКА КУЛТУРА	Врсте медија	1. Појам о медијима и увод у медијску културу	ЕРУ: -дефинише појам о медијима	-препознаје и дефинише појам о медијима и наводи различите врсте медија (штампани и електронски)	1.Шта су медији? 2.Које врсте медија познајете? 3.Који је, према Вашем мишљењу, најраспрострањенији медијум?	1Д-1
			ЕРУ: -препознаје часопис, телевизијску и радијску емисију, представу, филм, библиотеку, телефонски разговор	-упознат је са различитим часописима -препознаје чланак из часописа -разликује и разуме телевизијске и радио емисије и даје примере истих -разликује и описује представе и филмове	1.Прочитајте и опишите један чланак из часописа. 2.Које телевизијске и/или радио емисије познајете?	
			РУ: -наводи основне карактеристике телевизијске и/или радио емисије, представе, филма	-усваја појам о позорници и о глумцу -препричава филмове, представе и телевизијске и радио емисије -препричава садржаје филмова, представа и емисија у целини и по деловима	1.Послушајте радијску емисију и опишите је. 2.Препричајте садржај омиљеног филма.	
			РУ: -описује библиотеку као институцију	-упознат је са улогом библиотеке - описује начин коришћења библиотекā	1.Која је највећа библиотека у Вашем граду? 2.На који начи се можете користити књигама из библиотеке?	

Наставни програм за основно образовање одраслих

Српски језик и књижевност

Другиниво

	Тема	Садржај	Резултати учења	Критеријуми оцењивања	Примери задатака	Ниво
ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ	Усвајање великих и малих писаних слова српског ћириличног и латиничког писма	<p>1. Читање и писање текстова на српском ћириличком писму (писана слова)</p> <p>2. Читање и писање текстова на српском латиничком писму (писана слова)</p>	<p>ЕРУ:</p> <p>- усваја појам о слову и препознаје писана слова српског ћириличног и латиничког писма</p>	<p>- препознаје и разликује писана слова српског ћириличног писма</p> <p>- препознаје и разликује писана слова српског латиничког писма</p>	<p>1. Подсетите се која је разлика између гласа и слова.</p> <p>2. Које сте српске азбуке до сада учили?</p> <p>3. Упишите р или ј.</p> <p>с_на _ој шато_ _аје тесте_a</p>	2А-1
			<p>ЕРУ:</p> <p>- пише писаним словима српског ћириличног писма</p> <p>- пише писаним словима српског латиничког писма</p>	<p>- пише своје име и презиме српским ћириличким писмом (писаним словима)</p> <p>- пише своје име и презиме српским латиничким писмом (писаним словима)</p>	<p>1. Напишите своје име и презиме на ћирилици и латиници писаним словима.</p> <p>2. На цртице упишите слова тако да добијете имена или надимке људи, а затим препишите речи писаним словима ћириличног/латиничког писма.</p> <p>Ста_ко Ми_унка Ра_ован Ср_ан</p> <p>3. Одговорите на питања писаним словима (ћириличног или латиничког писма).</p> <p>а) Како се зовете?</p> <p>б) Која је Ваша адреса становања?</p> <p>в) У ком граду/држави живите?</p>	
			<p>ЕРУ:</p> <p>- чита текст написан српским ћириличким писмом (писаним словима)</p> <p>- чита текст написан српским латиничким писмом (писаним словима)</p>	<p>- спорије чита речи и/или реченице написане српским ћириличким или латиничким писмом (писаним словима)</p> <p>- развија вештину читања</p>	<p>1. Прочитајте и препишите текст писаним словима латиничког писма.</p> <p>2. Прочитајте и препишите текст писаним словима ћириличног писма.</p>	

			<p>ру:</p> <p>-правилно исписује сва писана слова српског ћириличног писма</p> <p>-правилно исписује сва писана слова српског латиничког писма</p>	<p>–даје примере писаних слова која се пишу исто, тј. различито у обама српским писмима</p> <p>–примењује графички правилно и естетски ваљано писање појединачних слова, речи и/или реченица</p> <p>-пише краће текстове писаним словима српског ћириличног и/или латиничког писма</p> <p>-трансформише и преписује речи, реченице и текстове написане ћириличким писмом у латинично и обратно (писаним словима)</p> <p>-трансформише и преписује реченице и текстове написане штампаним словима српског ћириличног писма у писана слова српског ћириличног писма и/или штампаним словима српског латиничког писма у писана слова српског латиничког писма</p>	<p>1. Прочитајте и препишите речи писаним словима ћириличног писма. дрво пећ цудо плава славље</p> <p>2.Прочитајте и препишите речи писаним словима латиничког писма. srce vreme sveća minduša</p> <p>3.Прочитајте и препишите реченице писаним словима ћириличног писма. а) Слађана је моја ујна. б) Узми моје кофере из ходника. в) Причај са њом и све ће бити у реду.</p> <p>4.Прочитајте и препишите реченице писаним словима латиничког писма. а) Slađana je moja ujna. б) Uzmi moje kofere iz hodnika. в) Pričaj sa njom i sve će biti u redu.</p> <p>5. Исправите грешке у написаним речима.</p>	
			<p>ру:</p> <p>-препознаје и чита текстове исписане писаним словима српског ћириличног и латиничког писма</p>	<p>-течно чита и разуме реченице и текстове написане српским ћириличким писмом (писаним словима)</p> <p>–течно чита и разуме реченице и текстове написане српским латиничким писмом (писаним словима)</p>	<p>1.Прочитајте и препишите текст писаним словима латиничког писма.</p> <p>2.Прочитајте и препишите текст писаним словима ћириличног писма.</p>	

	Тема	Садржај	Резултати учења	Критеријуми оцењивања	Примери задатака	Ниво
ЈЕЗИК	Народни и стандардни (књижевни) језик	1. Увод у народни језик и стандардни (књижевни) језик	ЕРУ: - разликује и препознаје народни и стандардни (књижевни) језик	- препознаје народни српски језик - препознаје књижевни српски језик - уочава разлике између народног и књижевног српског језика	1. На црти напишите да ли су следеће реченице написане на народном или књижевном српском језику? Препознајте која би реченица, од наведених, могла припадати колоквијалном говору. а) Ћу дођем вечерас. _____ б) Но ћу ја многе ваљале и неваљале заслуге наше од заборава избавит и тебе оставит, које ће послужит ономе што бидне рођени син мојије другога, да може умножават оно што ће такви виђет да ваља за њега и његов народ и част. _____ в) Шеткајући се по аеродрому, приметио је фри-шопове и видео акцију – 30 одсто снижење за козметичке производе. _____ г) Из малог тела и велике душе лакше израсту крила него кад је, као код нас, обрнуто. _____	25-1
			РУ: - набраја основна обележја народног и стандардног (књижевног) језика	- набраја сва основна обележја народног и књижевног српског језика - чита и разуме текстове написане на народном и/или књижевном језику - препознаје разговорни (колоквијални/некњижевни) говор	1. Које разлике запажете у следећим реченицама? а) Ћу дођем вечерас. б) Но ћу ја многе ваљале и неваљале заслуге наше од заборава избавит и тебе оставит, које ће послужит ономе што бидне рођени син мојије другога, да може умножават оно што ће такви виђет да ваља за њега и његов народ и част. в) Шеткајући се по аеродрому, приметио је фри-шопове и видео акцију – 30 одсто снижење за козметичке производе. г) Из малог тела и велике душе лакше израсту крила него кад је, као код нас, обрнуто.	
			РУ: - препознаје и разликује дијалекте српског језика	- препознаје дијалекте и колоквијални говор српског језика - даје примере дијалекатских, разговорних и књижевних облика речи	1. Напишите књижевне облике следећих дијалекатских речи: 'ладно аљинче шалица Мил'ца	

	Фонетика	1. Самогласници (вокали) 2. Сугласници (консонанти)	<p>ЕРУ:</p> <p>-препознаје самогласнике и сугласнике српског књижевног језика</p>	<p>-дефинише појам о самогласницима и сугласницима</p> <p>-препознаје самогласнике и сугласнике у типичним примерима</p>	<p>1. Гласови се деле на _____ и _____ .</p> <p>2. Издвојте самогласнике и сугласнике у следећој реченици. Ми смо се свакога дана шетали до шуме, а када бисмо дошли кући преуморни, мама нас је грдила.</p>	25-2
<p>РУ:</p> <p>-набраја све самогласнике српског књижевног језика</p> <p>-набраја све сугласнике српског књижевног језика</p> <p>-препознаје слоготворно р</p>			<p>-разликује самогласнике и сугласнике</p> <p>-набраја самогласнике и сугласнике</p> <p>-препознаје слоготворно р у типичним примерима</p> <p>-даје примере слоготворног р</p>	<p>1. Који су самогласници (вокали) српског књижевног језика?</p> <p>2. Који су сугласници (консонанти) српског књижевног језика?</p> <p>3. Глас р може бити носилац слога и обично се назива _____ .</p> <p>4. Поделите речи на слоге: ЦРТАНИ ВРСТА КРВАРИТИ</p>		
<p>РУ:</p> <p>-дели речи на слоге</p>			<p>-дели речи на слоге (једноставни примери)</p> <p>-разликује једносложне, двосложне и вишесложне речи</p> <p>-даје примере једносложних, двосложних и вишесложних речи</p>	<p>1. Поделите следеће речи на слоге: ТАТА ПРОЗОРИ МАТЕМАТИКА УЧИТИ САЈ ПРЕЦРТАН</p> <p>2. Изговорите следеће речи по слоговима: МАРКО ЗАПИСАТИ ЗЛАТИБОР СРНА КРВ ПОЦРВЕНЕТИ</p>		
	Морфологија	<p>1. Појам о именицама</p> <p>2. Подела именица према врсти: конкретне (стварне) и апстрактне (мисаоне)</p> <p>3. Подела именица према значењу: заједничке, властите, градивне, збирне, глаголске и бројне</p>	<p>ЕРУ:</p> <p>-у сваја појам о именицама као врсти речи и поделу именица</p>	<p>-препознаје именице као врсту речи у типичним примерима</p> <p>-набраја поделу именица према врсти</p> <p>-набраја поделу именица према значењу</p>	<p>1. Речи којима именујемо бића, предмете и појаве зову се _____ .</p> <p>2. Именице према врсти делимо на _____ и _____ .</p> <p>3. Заокружите оно што припада подели именица према зналењу: заједничке властите мисаоне збирне глаголске апстрактне конкретне бројне градивне</p>	25-3

			<p>ЕРУ: -усваја примере стварних и мисаоних именица</p> <p>-усваја примере поделе именица према значењу</p>	<p>-самостално даје примере стварних именица</p> <p>-самостално даје примере мисаоних именица</p> <p>-самостално даје примере заједничких именица</p> <p>-самостално даје примере властитих именица</p> <p>-самостално даје примере градивних именица</p> <p>-самостално даје примере збирних именица</p> <p>-самостално даје примере глаголских именица</p>	<p>1. Наведите пет примера стварних именица.</p> <p>2. Од следећих стварних именица напишите мисаоне: лепотица младић радосница љубавник</p> <p>3. Повежите властите и заједничке именице. Дунав Марија Београд Вук Караџић школа град река девојка</p> <p>4. Наведите пример једне градивне и једне збирне именице, а затим употребите ту именицу у реченици.</p>	
			<p>РУ: -разликује стварне од мисаоних именица</p>	<p>-препознаје стварне (конкретне) именице у типичним примерима</p> <p>-препознаје мисаоне (апстрактне) именице у типичним примерима</p> <p>-разликује стварне од мисаоних именица</p>	<p>1. Заокружите апстрактне именице: СТОЛИЦА МИСАО ТУГА МАЈКА ЛЕПОТИЦА ЛЕПОТА РАДНИК</p> <p>2. У следећим примерима заокружите конкретне именице: СТОЛИЦА МИСАО ТУГА МАЈКА ЛЕПОТИЦА ЛЕПОТА РАДНИК</p>	
			<p>РУ: -разликује поделу именица према значењу</p>	<p>-препознаје именице према значењу у типичним примерима</p> <p>-разликује властите од заједничких именица</p> <p>-разликује и остале врсте именица: градивне, збирне, глаголске и бројне</p>	<p>1. Властите именице се увек пишу _____ почетним словом.</p> <p>2. Издвојте властите од заједничких именица: дрво град Ружа кревет лука Лука дуња</p> <p>3. Издвојте заједничке именице из следећих поређења: леп као Аполон мали као миш дрхти као прут пије као Рус вредан као пчела хладан као стена</p> <p>4. Заокружите уљеза бетон малтер креч песак цигла глина</p>	

			<p>РУ: - разликује род и број свих врста именица</p>	<p>- препознаје и одређује сва три рода именица (мушки, женски и средњи род) - препознаје и одређује граматички и природни род именица - разликује и правилно примењује оба броја именица (једнина и множина)</p>	<p>1. Свакој од следећих именица одредите врсту, род и број. Златибор _____ уље _____ певање _____ телад _____ гране _____</p> <p>2. Напишите множину следећих именица: ДУГМЕ ПИЛЕ ДРВО ПЕТАО ЧИТАЛАЦ</p>
		4. Појам о придевима	<p>ЕРУ: - усваја појам о придевима - усваја појам о описним придевима</p>	<p>- препознаје придеве као врсту речи у типичним примерима - разликује придеве у типичним примерима</p>	<p>1. Речи које ближе одређују и описују именице су _____.</p> <p>2. Придеви се слажу са именицом у _____ и _____.</p>
		5. Описни придеви	<p>РУ: - разликује и издваја описне придеве међу другим врстама придева и другим врстама речи</p>	<p>- препознаје и правилно примњује описне придеве у контексту - самостално даје примере описних придева</p>	<p>1. Прочитајте огласе и издвојте описне придеве. Изнајмљујем нову кућу, са великим двориштем. Купујем црну, удобну гарнитуру за малу собу. Потребан је марљив и вредан конобар и шанкер за рад у новоотвореном ресторану.</p>
			<p>РУ: - препознаје род и број придева</p>	<p>- препознаје и одређује род придева (мушки, женски и средњи) - препознаје и одређује број придева (једнина и множина)</p>	<p>1. Напишите по три придева уз сваку именицу: КЊИГА БИЉКА КОЛЕГА МАЧЕ</p> <p>2. Одредите род следећих придева. РАСПЕВАНИ КРАТКА ЉУТО ПЛАВ</p>

		<p>ЕРУ: -усваја појам о заменицама</p>	<p>-дефинише заменице -препознаје заменице као врсту речи у типичним примерима</p>	<p>1.Речи које упућују на некога или нешто зову се _____ .</p> <p>2.Заменице које упућују на лица зову се _____ .</p>								
	6.Појам о заменицама	<p>ЕРУ: -препознаје личне заменице</p>	<p>-самостално даје примере реченица с употребом личних заменица -разликује личне заменице у типичним примерима и правилно их примењује</p>	<p>1.Набројте сва лица једине и множине личних заменица:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>једнина</th> <th>множина</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>1.</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>2.</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>3.</td> </tr> </tbody> </table>	једнина	множина	1.	1.	2.	2.	3.	3.
једнина	множина											
1.	1.											
2.	2.											
3.	3.											
	7.Личне заменице	<p>РУ: -разликује и издваја личне заменице међу другим врстама заменица и другим врстама речи -разликује род, број и лице личних заменица</p>	<p>-препознаје и одређује лице личних заменица (прво, друго, треће) -препознаје и одређује број личних заменица (једнина и множина) -одређује род личних заменица у 3. лицу једине и множине (он, она, оно/ они, оне, она) -у примерима реченица са именицама, именице замењује личним заменицама</p>	<p>1.Које личне заменице не разликују граматички род?</p> <p>2.Подвучене речи у следећим реченицама замените личним заменицама. а) <u>Марија</u> и <u>ја</u> смо најбоље у брзом ходању. б) <u>Марко</u> не воли да једе поврће. в) <u>Слађана</u>, <u>Вера</u> и <u>Љиљана</u> хоће да упишу курс енглеског језика. г) <u>Моја сестра</u> сутра путује.</p>								
	8.Појам о глаголима и глаголи као језичка реализација	<p>ЕРУ: -усваја појам о глаголима -препознаје глаголе као врсту речи</p>	<p>-препознаје глаголе као врсту речи у типичним примерима -дефинише глаголе као врсту речи</p>	<p>1.Речи које означавају радњу, стање или збивање су _____ .</p> <p>2.Поделите глаголе на оне које означавају радњу, стање или збивање.</p>								
	9. Потврдни и одрични облик глагола		<p>-дефинише и препознаје радњу, стање или збивање у типичним примерима</p>	<p>ТРЧАТИ СЕВАТИ ДУВАТИ ЗАЦРВЕНЕТИ СЕ ПОЖУТЕТИ ПИСАТИ</p>								

			<p>ЕРУ:</p> <p>–разликује основне глаголске облике за исказивање садашњег, прошлог и будућег времена</p>	<p>–употребљава правилно глаголе у садашњем, прошлом и/или будућем времену</p> <p>–примењује глаголе у садашњем, прошлом и/или будућем времену</p>	<p>1.Разврстајтепромењене глаголе у табелу.</p> <p>правим радио сам путујемо писаћу плива рећи ћеш појели сте ручају</p> <table border="1" data-bbox="1491 256 1991 568"> <thead> <tr> <th>прошло време</th> <th>садашње време</th> <th>будуће време</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>2.Следеће реченице препишите тако што ћете употребити исти глагол у прошлом и у будућем времену.</p> <p>а) Устајем у 8 сати.</p> <p>б) Она има много посла.</p> <p>в) Деца иду у школу.</p> <p>3. Глаголе ЧИТАТИ и ДОЋИ промени у будућем времену.</p>	прошло време	садашње време	будуће време				
прошло време	садашње време	будуће време										
			<p>РУ:</p> <p>-разликује инфинитив глагола и глагол у личном глаголском облику</p>	<p>– препознаје инфинитив глагола у типичним примерима</p> <p>–препознаје лични глаголски облик у типичним примерима</p> <p>-самостално мењаинфинитив глагола у неком личном глаголском облику</p> <p>-самостално мења лични глаголски облик у инфинитив глагола</p> <p>-самостално даје примере глагола у садашњем, прошлом и/или будућем времену</p>	<p>1.Напишите инфинитив следећих глагола: рекла је чујем мислимо легао сам</p> <p>2. Напишите 3. лице множине презента следећих глагола: СЕЋИ ПЕЋИ ПРЕЋИ</p> <p>3. Промени три помоћна глагола: БИТИ, ЈЕСАМ и ХТЕТИ у презенту.</p>							

			<p>ру: –препознаје потврдни и одрични облик глагола</p>	<p>–разликује и препознаје потврдни и одрични облик глагола –мењапотврдни облик глагола у одрични и обрнуто</p>	<p>1. Заокружите глаголе у одричном облику. једем не причамо немам радите нису</p> <p>2. Повежите линијама облике глагола презента са одговарајућим инфинитивом, а затим напишите одрични обликих глагола.</p> <p>стоје престати стану стајати престају стати</p>	
	<p>10.Основни и редни бројеви</p> <p>11.Приближна бројност (бројне именице)</p>		<p>ЕРУ: -препознаје основне и редне бројеве</p>	<p>-препознаје основне и редне бројеве и речи за исказивање приближне бројности у типичним примерима -препознаје основне бројеве и бројеве изведене од њих</p> <p>–самостално даје примере реченица или синтагми у којима су употребљени основни и редни бројеви</p>	<p>1.Заокружите основне бројеве међу речима. пет петорица петоро петнаест педесети</p> <p>2.Заокружите слово испред тачног одговора. Бројеви могу бити: а) уредни б) бројни в) основни г) збирни д) ванредни њ) редни</p> <p>3. Упишите одговарајући облик броја један у реченице.</p> <p>Био једном _____ принц.</p> <p>То је само _____ књига у целој колекцији књига.</p> <p>Ти си _____ златно дете.</p> <p>Које граматичке категорије бројева уочаваш?</p>	
			<p>ЕРУ: -препознаје речи за исказивање приближне бројности (бројне именице)</p>	<p>-препознаје речи за исказивање приближне бројности</p> <p>–самостално даје примере реченица или синтагми у којима су употребљене речи за исказивање приближне бројности</p>	<p>1.Заокружите бројне именице међу речима. петица пета петоро петина петнаест</p>	

		<p>РУ:</p> <p>-разликује основне од редних бројева</p>	<p>-разликује основне од редних бројева и правилно их примењује у типичним примерима</p> <p>-употребљава редне бројеве правилно испред именица (придевска промена)</p>	<p>1. Упишите редне бројеве у следеће реченице.</p> <p>Петак се зове тако зато што је _____ дан у недељи.</p> <p>Када престигнеш трећег, ти си на _____ месту.</p> <p>Ово је _____ век.</p> <p>Трећина је _____ део нечега.</p>		
		<p>РУ:</p> <p>-усваја</p> <p>и разликује речи за исказивање приближне бројности (бројне именице)</p>	<p>-препознаје наставке за речи које нису бројеви, а означавају приближну бројност (-ак, -ица, -ка, -ина,...)</p> <p>-правилно гради бројне именице од основних бројева</p>	<p>1. Од наведених бројева направите редне бројеве и бројне именице.</p> <p>четири</p> <p>једанасест</p> <p>двадесет један</p>		
	Синтакса	<p>1. Реченица и њени главни делови</p>	<p>ЕРУ:</p> <p>-дефинише појам о реченици</p> <p>-препознаје реченице у тексту</p>	<p>-дефинише и препознаје појам о реченици</p> <p>-издваја реченице из целине (текста) и описује их</p> <p>-поређи кратке и дуге реченице</p> <p>-самостално даје примере различитих реченица</p>	<p>1. Вршилац радње у реченици је _____, а реч која казује шта ради вршилац радње је _____.</p> <p>2. Подвучите субјекат и предикат у реченицама.</p> <p>а) Марко воли фудбал.</p> <p>б) Они су отишли у продавницу.</p> <p>в) Мајка, отац и син шетају се улицом.</p>	2Б-4
		<p>2. Ред реченичних чланова</p>	<p>ЕРУ:</p> <p>-препознаје главне делове реченице</p>	<p>-препознаје и издваја реченицу у тексту</p> <p>-препознаје главне делове реченице</p> <p>-даје примере главних делова реченице</p>	<p>1. Повежите линијама субјекте са одговарајућим предикатима и наведите којој врсти речи припадају.</p> <p>Возови ћу каснити</p> <p>Он ће каснити</p> <p>Ја ће каснити</p> <p>Ана и ја ћемо каснити</p>	

	3. Субјекат и појам глаголског предиката (основни реченични чланови)	<p>РУ: -познаје и примењује ред реченичних чланова</p>	<p>-препознаје и примењује правилну интонацију у изговору реченица</p> <p>-препознаје и примењује правописна правила у писању реченица</p> <p>-препознаје грешке у реду реченичних чланова</p>	<p>1. Следеће речи поређајте тако да саставите обавештајне реченице.</p> <p>а) играју деца се лоптом. б) биојучесам на посао заразговору. в) пола 8 он свако устаје јутро у.</p>										
		<p>ЕРУ: -препознаје субјекат и предикат у краћој реченици</p>	<p>-дефинише глаголски предикат и препознаје лични глаголски облик у улози предиката</p> <p>-дефинише појам о субјекту</p> <p>-препознаје и издваја основне реченичне чланове (субјекат и предикат)</p> <p>-краће реченице које садрже основне реченичне чланове повезује у целину</p>	<p>1. У следећим примерима замените инфинитив личним глаголским обликом тако да добијете правилну реченицу.</p> <p>а) Александар свирати клавир. б) Мој ујак бити писац. в) Следећег лета ја купити ауто.</p> <p>2. Повежите линијама субјекте са одговарајућим предикатом.</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td>Ја</td> <td>спава.</td> </tr> <tr> <td>Он</td> <td>је причала.</td> </tr> <tr> <td>Милица</td> <td>ручам.</td> </tr> <tr> <td>Ми</td> <td>су лепе.</td> </tr> <tr> <td>Оне</td> <td>ћемо купити нови стан.</td> </tr> </table>	Ја	спава.	Он	је причала.	Милица	ручам.	Ми	су лепе.	Оне	ћемо купити нови стан.
		Ја	спава.											
Он	је причала.													
Милица	ручам.													
Ми	су лепе.													
Оне	ћемо купити нови стан.													
<p>РУ: -препознаје субјекат и предикат у дужој реченици</p> <p>-усваја примере реченица без исказаног субјекта</p>	<p>-разликује и издваја субјекат и глаголски предикат у дужој реченици и разликује их према значењу</p> <p>-самостално даје примере субјекта и предиката и саставља краће и дуге реченице</p> <p>-препознаје личне заменице у улози субјекта</p> <p>-даје примере личних заменица у улози субјекта</p>	<p>1. Подвуците субјекат у следећим реченицама и напишите којом је врстом речи исказан:</p> <p>а) Рече и вама Марко да седнете. б) Мали је одмах све испричао. в) Један је дошао до мене и почео да виче. г) Професор је предавао студентима. д) Лагати је ружно.</p> <p>2. Одредите неизречени субјекат у следећим реченицама.</p> <p>а) Отишао је негде далеко. б) Победиле смо их на прошлој утакмици. в) Волим кнедле са шљивама.</p>												

Речник и стил	1.Синоними	ЕРУ: -препознаје синониме	-дефинише појам о синонимима (речи истог или сличног значења) -препознаје синониме у типичним примерима -обогаћује речник речима сличног значења	1. Подвуците речи истог или сличног значења. смешкати се играти кикотати се смејати се плакати шалити се 2.Напишите слова која недостају у речима истог или сличног значења РАДОСТ В_ДР_Н_ Ж_В_ХН_СТ В_С_Љ_ СР_Ћ_	2Б-5
		РУ: -обогаћује речник различитим синонимима -усваја примере синонима	-даје примере синонима -наводи синониме задатих речи -саставља краћи текст користећи се синонимима	1.Повежите речи истог или сличног значења. ДОКТОР ХИТРО СТИД ПРОЗИРАН БРЗО СРАМ ПРОВИДАН ИНТЕЛИГЕНТАН ПАМЕТАН ЛЕКАР 2. Из групе речи истог или сличног значења одаберите ону која се најбоље уклапа у реченицу. мушкарац појединац лик лице тип човек биће личност персона особа а) Полиција је синоћ ухапсила непознато _____ које је опљачкало продавницу. б) Он је најбољи _____ на свету. в) Она је дивна _____ . г) Сваки _____ има право на избор	
	ЕРУ: -препознаје антониме	-дефинише појам о антонимима (речи супротног значења) -препознаје антониме у типичним примерима -обогаћује речник речима супротног значења и даје примере	1.Разврстајте речи супротног значења у парове. унутрашњи мало сув сладак туп плима трезан осека спољашни пијан много мокар горак пливач оштар непливач		

		<p>РУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> -обогаћује речник антонимима -усваја примере антонима 	<ul style="list-style-type: none"> -даје примере антонима -наводи антониме задатих речи -краћи текст или реченице мења користећи се антонимима речи које се у тој реченици/тексту налазе 	<p>1. Напишите речи које имају супротна значења од наведених. НИЗАК ПАМЕТАН ПРВА УСТАТИ</p> <p>2. Препишите реченицу тако што ћете употребити речи супротног значења. Ти волиш да устајеш рано.</p>	
Правопис	1. Растављање речи на крају реда	<p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> -усваја правила за поделу речи на слоге 	<ul style="list-style-type: none"> -усваја правила за поделу речи српског књижевног језика на слоге 	<p>1. На крају реда где се реч раставља и преноси се у нови ред пише се _____.</p> <p>2. Које се речи не растављају на крају реда? а) једносложне б) двосложне в) вишесложне</p>	2Б-6
		<p>РУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> -раставља речи на слоге и растављени слог преноси у нови ред 	<ul style="list-style-type: none"> -дели правилно речи на слоге -раставља речи на крају реда -правилно уписује цртицу приликом растављања речи на крају реда 	<p>1. Ставите усправне црте на оним местима на којима се реч може прекинути и пренети у нови ред: в е р и д б а с т а т у а м и ш љ е њ е r a n j e n i k K r a l j e v o s a n j i v</p>	
	2. Знак интерпункције: наводници	<p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> -препознаје наводнике у тексту -користи наводнике када уписује наслов или адресу 	<ul style="list-style-type: none"> -препознаје знак интерпункције: наводници -употребљава наводнике за издвајање именица и/или наслова -именује примере употребе наводника 	<p>1. Како се правилно пише знак наводника: а) „ ” б) “ ” в) „ ”</p> <p>2. Упишите своју или нечију адресу становања.</p>	

		<p>ру:</p> <p>-користи наводнике правилно у свакој ситуацији уписивања наслова или назива</p>	<p>-правилно уписује наводнике код наслова дела или писања адресе</p> <p>-користи знак наводника у писању назива институција, преносног (фигуративног) значења речи/реченице итд.</p>	<p>1. Упишите наводнике код следећих наслова књига, часописа и новина.</p> <p>Капетан Џон Пиплфокс Лужнословенски филолог Политика</p> <p>2. Заокружите тачно написани пример.</p> <p>а) Уписао се у „Основну школу Вук Караџић“. б) Прочитала сам „Малог Принца“. в) „Робинзон Крусо му је омиљена књига“.</p>
		<p>ЕРУ:</p> <p>-усваја одређена правила о писању великог слова код назива институција, улица, часописа, празника, адреса, становника градова и села, покрајина, држава, васионских тела и сл.</p>	<p>-поседује знање из области правописа о употреби великог слова</p>	<p>1. Заокружите оно што је исправно написано.</p> <p>Улица Десанке Максимовић трг Николе пашића Булевар Краља Александра</p>
	3. Писање великог слова код властитих именица	<p>ру:</p> <p>-користи велико слово код свих назива, имена или на почетку реченице</p>	<p>-правилно пише адресе</p> <p>- правилно уписује велико слово код назива институција, наслова часописа, празника, адреса, становника градова и села, покрајина, држава, васионских тела и итд. (једноставнија решења)</p>	<p>1. Напишите имена народа следећих држава.</p> <p>Норвешка Француска Мађарска Немачка</p> <p>2. Напишите исправно следеће примере:</p> <p>београђани ново сађани нишљани</p> <p>3. Попуните празна места у следећим реченицама.</p> <p>а) За _____ се фарбају јаја. б) 7. јануара прослављамо _____ . в) Највећи српски светац је _____ . г) _____ слави се 31. децембра</p>

		<p>РУ:</p> <p>-усваја правила о писању великог слова у вишечланим географским називима</p>	<p>-правилно уписује велико слово код вишечланих географских назива</p> <p>-уочава и исправља грешке у оквиру правописних правила утврђеним програмом</p>	<p>1.Заокружите правилно написане речи.</p> <p>Република Србија република Македонија Нови сад Смедеревска Паланка Ковачица Сједињене Америчке Државе морава Дунав Власинско језеро Фрушка Гора Егејско Море Јадранско море Тихи океан</p>
	<p>4. Писање приближне бројности и вишецифрених бројева</p> <p>5. Писање датума</p>	<p>ЕРУ:</p> <p>-пише и усваја одређена правила о писању вишецифрених бројева, као и речи за исказивање приближне бројности</p>	<p>-препознаје и правилно пише речи за исказивање приближне бројности и/ или вишецифрене бројеве словима</p> <p>-даје примере типичних грешака које се јављају у писању вишечланих бројева и речи за исказивање приближне бројности</p>	<p>1. Напишите следеће бројеве словима: 4 14 40 400 444</p> <p>2. Упишите редне бројеве словима. 5. 42. 100. 694.</p>
		<p>ЕРУ:</p> <p>-усваја правила писања датума бројевима</p>	<p>-делимично усваја правила писања датума бројевима</p> <p>- пише датуме и чита примере написаних датума</p>	<p>1. Упишите датум Вашег рођења, данашњи датум, датум рођења свогаоца и датум завршетка Другог светског рата на сва три начина.</p>
		<p>РУ:</p> <p>-правилно пише и усваја сва правила за писање вишецифрених бројева и речи за исказивање приближне бројности</p>	<p>-уочава и исправља грешке у оквиру правописних правила за писање вишецифрених бројева словима и речи за исказивање приближне бројности</p>	<p>1. Упишите редне бројеве на празним местима.</p> <p>а) Живим у _____ (2) кући одавде.</p> <p>б) Сања је _____ (11) такмичар.</p> <p>2. Напишите бројне именице на -ица према следећим збирним бројевима: петоро двадесет седморо сто педесет троје</p>
		<p>РУ:</p> <p>-усваја правила писања датума речима, тј. датума где је само назив месеца реч</p>	<p>-правилно пише датуме бројевима и уписује тачку поред редног броја</p> <p>-правилно уписује датуме речима, тј. датуме где је само назив месеца реч</p>	<p>1. Какви су бројеви који су написани римским цифрама у следећим примерима?</p> <p>Ми живимо у XXI веку. _____</p> <p>20. III 1993. _____</p>

	6. Примена азбучног/ абecedног реда	<p>ЕРУ:</p> <p>–препознаје примену азбучног/ абecedног реда у списковима</p>	<p>–препознаје примену азбучног/абecedног реда у списковима</p> <p>–разликује азбучни и абecedни ред</p>	<p>1. Да ли су следеће речи поређане азбучним или абecedним редом?</p> <p>авион јабука крило стан таван ћурка шапа</p>
		<p>РУ:</p> <p>–примењује азбучни/ абecedни ред</p>	<p>–примењује азбучни/абecedни ред у набрајању, навођењу, састављању спискова итд.</p> <p>–даје примере азбучног/абecedног реда</p>	<p>1. Наведене речи поређајте азбучним редом.</p> <p>ћурка балон време сат прстен оловка</p> <p>2. Наведена презимена поређајте абecedним редом.</p> <p>Marković Mirković Stevanović Stefanovski Petrović Ćurčić Vojvodić Perić Jovanović</p>
	7. Писање речце не и речце ли	<p>ЕРУ:</p> <p>–усваја правила писања речце не и речце ли</p>	<p>–усваја правила писања речце не код негације глагола, именица и придева</p> <p>–усваја правила писања речце ли у упитним реченицама</p>	<p>1. Закоружите примере где је речца не правилно написана уз глаголе.</p> <p>не једем немогу несме немој нећу не пише не долазе немам</p> <p>2. Подвучите правилно написане примере.</p> <p>Невероватан нећу неидем не мир непослушан не заинтересован не питамо немам не љубазан не знам непливач</p>
		<p>РУ:</p> <p>–примењује правила писања речце не и речцели</p>	<p>–препознаје грешку писању речце не у типичним примерима</p> <p>–препознаје грешке у писању речце ли у упитним реченицама</p>	<p>1. Заокружите слово испред реченице која је правилно написана.</p> <p>а) Дали долазиш ускоро?</p> <p>б) Јесили видео како сам скочио?</p> <p>в) Да л' хоћете још једно парче торта?</p>

	Тема	Садржај	Резултати учења	Критеријуми оцењивања	Примери задатака	Ниво
	Дела (необавезно)	1. Кратај увод и опис дела српске и светске књижевности	ЕРУ: – препознаје понуђена дела српске и светске књижевности	– наводи наслове дела српске и светске књижевности – препознаје понуђена књижевна дела и сврстава их у одређени књижевни стил	1. Лирска поезија: „Поље” - Јован Дучић „Две сеје брата не имале” 2. Одломак песме „Воћка” - Ђуро Дамјановић 3. Прича: „Гуја под Деспотовом кулом” - Светлана Велмар Јанковић 4. Народна бајка: „Чардак ни на небу ни на земљи” „Биберче” 5. Басна: „Цврчак и мрави” – Езоп 6. Драма: „Биберче” – Љубиша Ђокић	2В-1
			ЕРУ: –укратко описује радњу датих књижевних дела	– описује појединости из понуђених књижевних дела – описује и одређује радњу и хронологију догађаја у понуђеним књижевним делима – укратко препричава радњу из понуђених књижевних дела		
РУ: –описује ликове датих књижевних дела	– одређује и препознаје главне ликове у делима – одређује и препознаје споредне ликове у делима					
РУ: –препознаје писце датих књижевних дела и износи њихову кратку биографију	– износи кратку биографију о писцима понуђених књижевних дела – набраја и даје примере сличних дела или других дела истог писца					
	Поезија	1. Подела поезије на лирску и епску 2. Лирска поезија	ЕРУ: – препознаје поезију и разликује лирску и епску	– препознаје и разликује поезију од прозе – дели поезију на лирску и епску и препознаје лирску поезију/песму	1. Песма „Поље” Јована Дучића је: а) епска поезија б) лирска поезија 2. За разлику од лирике, епика: а) приповеда и описује догађаје б) изражава осећања и доживљаје 1. Песма „Две сеје брата не имале” је: а) лирска народна песма б) лирска ауторска песма	2В-2
			РУ: – дефинише лирску поезију – усваја примере лирске поезије	– дефинише лирску поезију – дефинише основна обележја лирске позике – самостално даје примере лирске поезије – препознаје и дефинише основне и споредне мотиве у лирској поезији		

	3. Песничка слика	ЕРУ: – препознаје песничку слику у песми	– самостално проналази песничку слику у песми	1. Којим чулима доживљавамо песничке слике? 2. Запазите звучне песничке слике у песми „Поље” и запишите те стихове.
		РУ: – тумачи песничку слику у песми	– проналази визуелне и аудитивне елементе – описује и тумачи песничку слику у песми	1. У песми „Поље” Јована Дучића која је песничка слика Вама најупечатљивија? 2. У народној песми „Две сеје брата не имале” која је песничка слика Вама најупечатљивија?
	4. Поређење и персонификација као стилско изражајно средство	ЕРУ: – дефинише употребу стилских изражајних средстава у поезији	– дефинише стилско изражајно средство као обележје текстова – дефинише стилско изражајно средство – поређење – дефинише стилско изражајно средство – персонификацију	1. Објасните чему служе стилска изражајна средства. 2. Објасните или дајте пример стилске фигуре персонификација. 3. Објасните или дајте пример стилске фигуре поређење.
		РУ: – препознаје стилско изражајно средство – поређење, тј. персонификацију	– препознаје стилско изражајно средство – поређење или персонификацију у типичним примерима – даје примере стилског изражајног средства – поређења или персонификације	1. Поред подвучене стилске фигуре напишите назив. О Илија, преврлија, Превари’ небо, нек’ је ведро, <u>Као сјајно огледало.</u> _____ 2. Допуните одговарајућим именицама реченице тако да добијете народна поређења. а) Плашљив као _____ . б) Здрав као _____ . в) Гуче као _____ . г) Пева као _____ .

Проза	1. Хронолошки редослед у причи, бајци, басни, драмском тексту итд.	<p>ЕРУ:</p> <p>– усваја појам о хронологији догађаја у причи, бајци, басни, драмском тексту итд.</p>	<p>– разликује бајку и басну према основним обележјима</p> <p>– препознаје основна обележја драмског текста</p> <p>– препознаје поуку у басни или остале поруке у другим текстовима</p>	<p>1. Опишите хронолошки редослед догађаја у причи „Гуја под Деспотовом кулом”.</p> <p>2. Опишите хронолошки редослед догађаја у српској народној бајци „Чардак ни на небу ни на земљи”.</p> <p>3. Опишите хронолошки редослед догађаја у басни „Цврчак и мрави”.</p> <p>4. Упоредите народну бајку „Биберче” са истоименом драмом Љубише Ђокића.</p>	2В-3
		<p>РУ:</p> <p>– одређује просторне и временске односе у делу</p>	<p>– у бајци разликује реалне и фантастичне садржаје и према томе одређује време и место вршења радње</p> <p>– проналази и одређује време и место вршења радње у тексту/делу</p>	<p>1. Одредите време и место догађаја у драми „Биберче”.</p>	
		<p>РУ:</p> <p>– одређује хронолошки редослед догађаја у делу</p>	<p>– у бајци разликује реалне и фантастичне садржаје и према томе одређује хронолошки редослед у делу</p> <p>– самостално проналази и описује редослед догађаја у тексту/делу, почевши од увода, па све до закључка/завршетка дела</p>	<p>1. Направите план хронолошког излагања догађаја у драми „Биберче”.</p> <p>УВОД:</p> <p>ЗАПЛЕТ:</p> <p>КУЛМИНАЦИЈА:</p> <p>ПЕРИПЕТИЈА:</p> <p>РАСПЛЕТ:</p>	

		<p>2. Опис и анализа ликова</p>	<p>ЕРУ: – одређује главне ликове у делу и описује њихове основне особине</p>	<ul style="list-style-type: none"> – издваја и разликује главне и споредне ликове у делу – главне и споредне ликове дели на позитивне и негативне – препознаје и упоређује особине и поступке ликова 	<p>1. Које све ликове препознајете у басни „Цврчак и мрави“? Које особине су карактеристичне за те ликове?</p>	
			<p>РУ: – уочене особине ликова дели на спољне и унутрашње – усваја и прави психолошку анализу ликова</p>	<ul style="list-style-type: none"> – описује спољне особине ликова – описује унутрашње особине ликова (психолошка анализа) – поступке и особине ликова убраја у позитивне (пожељне) и негативне (непожељне) – износи свој став о поступцима главних и споредних ликова – препознаје и бележи основне податке о писцу дела и његову идеју да на одређени начин окарактерише ликове 	<p>1. Опишите лик по избору из драме „Биберче“.</p> <p>2. Опишите изглед и унутрашње особине дечака Витка у причи „Гуја под Деспотовом кулом“.</p>	

		<p>3. Тематска анализа текста (тумачење текста)</p>	<p>ЕРУ: – препознаје урађену тематску анализу текста и разуме је</p>	<ul style="list-style-type: none"> – препознаје урађену тематску анализу, разуме је и описује је – разликује основно и фигуративно значење делова текста – записује све утиске о прочитаном тексту 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ко је приповедач у причи „Гуја под Деспотовом кулом“? 2. Шта сазнајете о прошлости Београда и начину живота након читања приче „Гуја под Деспотовом кулом“? 	
			<p>РУ: – прави тематску анализу текста</p>	<ul style="list-style-type: none"> – самостално прави план за тематску анализу текста (композицијска анализа) – издваја и одређује уже целине текста – разуме стилогене функције језика као средство изражавања у књижевно-уметничком тексту 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Објасните поуку басне „Цврчак и мрави“. 2. Објасните значење појма чардак. Какав је језик којим је написана бајка „Чардак ни на небу ни на земљи“? 	
			<p>РУ: – препознаје стилско изражајно средство – персонификацију</p>	<ul style="list-style-type: none"> – препознаје стилско изражајно средство – персонификацију у типичним примерима – даје примере стилског изражајног средства – персонификације 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Прочитајте стихове из песме „Воћка“, обратите пажњу на подвучене речи и одредите које је стилско изражајно средство у питању. Само воћка зна шта се у априлу Дешава на свету; воћка треба да предаје цветање на Пољопривредном факултету. 	

	Тема	Садржај	Резултати учења	Критеријуми оцењивања	Примери задатака	Ниво
ЈЕЗИЧКО ИЗРАЖАВАЊЕ (И СТВАРАЊЕ)	Усмено изражавање	1. Описивање људи (портрет) и природе (пејзаж) 2. Усмено препричавање кратких текстова и садржаја 3. Извештавање	ЕРУ: – описује људе и природу	– лепо и разговетно описује догађаје, личне доживљаје, посете институцијама, организацијама итд., задржавајући се на детаљима и указујући на битне особине – говори јасно и чисто, лепим и повезаним реченицама – говори изражавајући уводни, средишњи и завршни део	1. Описивање природе укључује следеће мотиве: а) опис земљишта, присуство биљног и животињског света, присуство људи, опис важнијих објеката итд. б) разговор са неким о томе шта бисте променили у природи и како бисте то исто урадили.	2Г-1
			ЕРУ: – усмено препричава кратке текстове	– усмено препричава, уз помоћ предавача, кратке текстове (приче, бајке, басне и сл.), пратећи хронологију догађаја	1. Прочитајте текст бајке „Како су чиниле тако су и прошле“ и покушајте да га препричате.	
			ЕРУ: – извештава о себи (основни подаци приликом упознавања)	– заинтересовано разговара с (не)познатом особом и проширује тему разговора – извештава о себи (основне карактеристике)	1. Испричајте нешто о себи. Прво се представите, а онда опишите своје спољне и унутрашње особине.	
			ру: – детаљно описује људе и природу	– описује спољашне особине људи (физички портрет) – описује основне карактерне црте људи (духовни профил) – описује природу и опажања приликом шетње, излета, посете итд. (посматрање природе)	1. Опишите једног члана своје породице тако што ћете представити његов физички изглед, главне карактерне особине које поседује, осећања која Вас везују за ту особу.	

		<p>РУ:</p> <p>–усмено препричава текстове по хронологији догађаја, обрађајући пажњу на детаље</p> <p>–препричава с проширивањем приче</p>	<p>–усменосамостално препричава кратке текстове (приче, бајке, басне и сл.), пратећи хронологију догађаја</p> <p>–усмено препричава кратке текстове и говори о свим детаљима и особинама тог текста</p> <p>–усмено препричава кратак текст с проширивањем почетка или краја приче</p>	<p>1. Препричајте неки краћи текст којисте прочитали или неки доживљај тако што ћете променити крај приче онако како бисте волели да се та прича заврши.</p>	2Г-2
		<p>РУ:</p> <p>–износи кратку биографију о себи</p>	<p>–извештава о себи (кратка аутобиографија)</p>	<p>1. Испричајте своју кратку биографију. Говорите прво о основним личним подацима, а затим о свом радном искуству, школовању, својим способностима и вештинама итд.</p>	
Писмено изражавање	1. Преписивање делова текстова или кратких текстова са заменом или изменом речи	<p>ЕРУ:</p> <p>–преписује кратак текст или његов део према одређеним инструкцијама</p>	<p>–преписује тачно текст или део текста (не)мењајући писмо</p> <p>–примењује сва усвојена граматичка и правописна знања</p>	<p>1. Следећи текст препишите писаним словима латинице. Сваког јутра устајем у 8.30. Прво се туширам и облачим, а затим доручкујем јаја и сир и пијем сок. Уз доручак читам шта пише у новинама. У 9.00 крећем на посао. Треба ми пола сата да стигнем до посла. Тамо са колегама пијем кафу, па почињемо да радимо.</p>	2Г-2
		<p>РУ:</p> <p>–преписује кратак текст или његов део према инструкцијама и замењује или у потпуности мења одређене речи у тексту</p>	<p>–постојеће речи у тексту замењује другим речима исте врсте или њиховим синонимима, антонимима, другачијом или сличном конструкцијом итд.</p> <p>–упоређује два слична текста и проналази разлике</p>	<p>1. Следећи текст прочитајте, а затим исти писмено препричајте тако што ћете заменити речи антонимима подвучених речи у тексту.</p> <p>Петар Николић <u>навија</u> за Црвену Звезду. Црвена Звезда <u>је</u> победила Партизан на утакмици <u>синоћ</u> која се завршила са 3:0.</p> <p>2. Следећи текст препричајте тако што ћете све глаголе у презенту заменити глаголима у прошлости.</p> <p>Сваког јутра устајем у 8.30. Прво се туширам и облачим, а затим доручкујем јаја и сир и пијем сок. Уз доручак читам шта пише у новинама. У 9.00 крећем на посао. Треба ми пола сата да стигнем до посла. Тамо са колегама пијем кафу, па почињемо да радимо.</p>	

		<p>2. Писмено препричавање текста и промена његовог завршетка или препричавање с променом граматичког лица</p>	<p>ЕРУ. – писмено препричава обрађени текст</p>	<p>– писмено препричава обрађени текст са аспекта аутора текста или личног аспекта – самостално пише кратак дескриптивни текст – писмено препричава кратак текст обрађујући пажњу на усвојена граматичка и правописна правила</p>	<p>1. Наставите крај приче. Кошуља срећног човека То се догодило у једном кралјевству далеко, далеко одавде. Кралјевством је vladao краљ који је имао једну ћерку. Једне године она се разболела, краљ је звао најбоље лекаре које је могао да надје, међутим ниједан од њих није успевао да је излећи. На крају позвао је мудраце, и након што pregledаше princezu рекоше му: – За њену болест постоји само један лек. Мора да носи кошуљу срећног човека три дана, то ће је излећи. Донеси нам ту кошуљу. Сав срећан што су коначно пронашли начин да излеће његову ћерку, краљ сазва четворичу својих најбољих слугу и посла их на четри стране света да претраже цело кралјевство, нађу срећног човека и донесу његову кошуљу. После неког времена први слуга се вратио али без кошуље: – Отишао сам до краја твог кралјевства и нисам успео да пронађем нити једног срећног човека. Након њега вратише се и други и трећи слуга такође празних руку, јер срећног човека нису успели да нађу. Напослетку дође и четврти слуга и када га краљ упита је ли је успео, слуга му одговори:</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	
--	--	--	---	---	---	--

			<p>РУ:</p> <p>–писмено препричава обрађени текст, мењајући његов завршетак</p>	<p>–писмено препричава кратак текст, мењајући његов завршетак (према инструкцијама)</p> <p>–писмено препричава кратак текст мењајући његов завршетак (самостално)</p> <p>–писмено препричава кратак текст с проширивањем почетка или краја текста</p>	<p>1. Промените крај приче.</p> <p>Košulja srećnog čoveka</p> <p>To se dogodilo u jednom kraljevstvu daleko, daleko odavde. Kraljevstvom je vladao kralj koji je imao jednu ćerku. Jedne godine ona se razbolela, kralj je zvaо najbolje lekare koje je mogao da nadje, međutim nijedan od njih nije uspevaо da je izleči. Na kraju pozvaо je mudrace, i nakon što pregledaše princezu rekoše mu:</p> <p>– Za njenu bolest postoji samo jedan lek. Mora da nosi košulju srećnog čoveka tri dana, to će je izlečiti. Donesi nam tu košulju.</p> <p>Sav srećan što su konačno pronašli način da izleče njegovu ćerku, kralj sazva četvoricu svojih najboljih slugu i posla ih na četiri strane sveta da pretraže celo kraljevstvo, nađu srećnog čoveka i donesu njegovu košulju. Posle nekog vremena prvi sluga se vratio ali bez košulje:</p> <p>– Otišao sam do kraja tvog kraljevstva i nisam uspeo da pronađem niti jednog srećnog čoveka. Nakon njega vratiše se i drugi i treći sluga takođe praznih ruku, jer srećnog čoveka nisu uspeli da nađu. Naposletku dođe i četvrti sluga i kada ga kralj upita je li je uspeo, sluga mu odgovori:</p> <p>– Pitao sam svuda i svraćao u svaki dom tražeći nekog ko je srećan, međutim bez uspeha. I već sam bio umoran i spreman da se vratim nazad kad mi u jednom selu na kraju kraljevstva rekoše da postoji čovek koji živi pored obližnje reke i koji je srećan. I doista, kada sam se spustio do reke pronađoh napokon srećnog čoveka.</p> <p>– I – upita kralj – jesi li doneo njegovu košulju?</p> <p>– Ali vaše veličanstvo – odgovori sluga – on nije imao košulju.</p> <p>(nepoznati autor)</p>	
			<p>РУ:</p> <p>–писмено препричава текст с променом граматичког лица</p>	<p>–писмено препричава кратак текст с променом граматичког лица</p> <p>–писмено препричава кратак текст обрађујући пажњу на усвојена граматичка и правописна правила</p>	<p>1. Препричајте текст који је насписан у 1. лицу јединине.</p> <p>Зовем се Пера Јовановић. Имам 37 година и завршио сам Филолошки факултет. Радим као професор српског језика у једној основној школи која се налази у старом делу града. Свој посао волим много, али понекад будем много и уморан. Онда чекам да дође распуст да се мало одморим, али мој одмор потраје увек око 10 дана. Онда почињем са припремама за следећу школ(с)ку годину и једва чекам да поново видим своје ђаке.</p>	

		3. Писмено одговарање на постављена питања у вези с текстом	<p>ЕРУ:</p> <p>– писмено одговара на нека од задатих питања у вези с неким текстом</p>	<p>– писмено одговори на задата питања која су постављена у вези са прочитаним обрађеним текстом</p> <p>– формулише одговоре на задата питања у вези са текстом из дужих конструкција или пасуса</p>	<p>1. Прочитајте текст о Светом Сави и одговорите на постављена питања.</p> <p>а) Свети Сава је познат као:</p> <p>– први српски архиепископ и просветитељ</p> <p>– народни певач</p> <p>– оснивач српске средњовековне државе</p> <p>б) Хиландар је:</p> <p>– грчки манастир на обали острва Атос</p> <p>– српски манастир на Светој Гори</p> <p>– средњовековни град</p> <p>в) Световно (по рођењу) име Светог Саве било је _____.</p>
			<p>РУ:</p> <p>– разуме сва задата питања у вези са текстом и писмено одговара на њих</p>	<p>– самостално проналази одговоре у тексту на постављена питања</p>	
		4. Учтиво обраћање	<p>ЕРУ:</p> <p>– препознаје облик учтивног обраћања и употребу заменице Ви</p>	<p>– препознаје изговорене или написане облике учтивног обраћања</p> <p>– даје примере учтивног обраћања</p>	<p>1. Заокружите називе за особе у којима у писму треба да пишете ВИ великим словом:</p> <p>пријатељ директор уредништво часописа колега с посла професор члан породице</p>
			<p>РУ:</p> <p>– правилно примењује облик учтивног обраћања и правилно пише код учтивног обраћања</p>	<p>– препознаје грешке у писању учтивног обраћања</p> <p>– правилно пише у учтивном обраћању (Ви, Вас, Вама, Ваш,...)</p>	<p>1. На празна места упишите заменицу ВИ (великим или малим словом) у одговарајућем падежу.</p> <p>Поштовани директоре,</p> <p>Све најлепше _____ желим у Новој години.</p> <p>Драги моји,</p> <p>Желим _____ пуно здравља и среће!</p> <p>Поштовани професоре,</p> <p>Обавештавам _____ да нећу присуствовати предавању у петак...</p>

	4. Писање позивнице и писма/имејла	<p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> -препознаје текст позивнице -препознаје текст писма/имејла 	<ul style="list-style-type: none"> -препознаје и набраја делове писма/имејла (заглавље, датум, адресант, уводни поздрав, тема, тело, завршни поздрав, потпис, име пошиљаоца и назив предузећа, додаци (прилози)) -користи се усвојеним граматичким и правописним правилима у писању позивнице и писма/имејла 	<p>1. Повежите поздравну поруку са особом којој пишете.</p> <p>С поштовањем, пријатељ Поздрав, уредништво часописа Срдачно Вас поздрављам, професор</p> <p>2. Наведите примере особа које бисте ословили са Поштована госпођо/Поштовани господине.</p>
		<p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> -усваја основна правила писања позивнице -усваја основна правила писања писма/имејла 	<ul style="list-style-type: none"> -користи основне устаљене изразе у писању позивнице -попуњава позивницу -познаје правила и устаљене изразе писања формалног писма/имејла 	<p>1. Адресирајте писмо ако су Вам познати следећи подаци: Пошиљалац: Марко Петровић из Београда, живи у стану број 34, на 7. спрату у Улици Десанке Максимовић бр. 17. Поштански број његовог града је 11 000. Прималац: Нада Ристић из Крагујевца, живи у кући број 15, у Улици краља Петра. Поштански број њеног града је 34 000.</p>
		<p>РУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> -пише правилно позивницу -пише правилно писмо 	<ul style="list-style-type: none"> -самостално пише персонално писмо/имејл -самостално пише формално писмо/имејл 	<p>1. Замислите да хоћете да организујете неко весеље и у вези са тим напишите позивницу драгој особи.</p>

МЕДИЈСКА КУЛТУРА

	Тема	Садржај	Резултати учења	Критеријуми оцењивања	Примери задатака	Ниво
	Штампани медији	1.Градска библиотека и енциклопедије	<p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> –описује библиотеку као институцију –описује енциклопедију 	<ul style="list-style-type: none"> – дефинише библиотеку као институцију –препознаје енциклопедију и описује чему она служи 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Набројте неколико различитих библиотека у главном граду. 2. Какве све врсте енциклопедија препознајете? 	2Д-1
			<p>РУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> –усваја поделу библиотека –препознаје и описује Градску библиотеку као институцију – усваја поделу енциклопедија на врсте 	<ul style="list-style-type: none"> – набраја различите библиотеке и препознаје и описује Градску библиотеку –описује процес позајмљивања и враћања књига у библиотеку –набраја врсте енциклопедија (генерална, специјална, национална и културна) –правилно користи енциклопедије као извор знања 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Опишите библиотеку коју сте посетили. Шта је заједничко за све библиотеке? По чему се неке библиотеке разликују? 2. Фотографија на којој се налазе текст и илустрације је из _____. 	
	2.Дневна штампа	<p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> –дефинише и описује дневну штампу 	<ul style="list-style-type: none"> –дефинише дневну штампу – преноси и описује информације из дневне штампе 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Наведите различите примере дневне штампе које познајете. 		

			<p>РУ:</p> <p>–користи се информацијама из дневне штампе</p>	<p>–проналази информације у дневној штампи и користи се њима</p> <p>–самостално осмишљава текст за дневну штампу</p>	<p>2. Прочитајте вест и одговорите на питања.</p> <p>Јапански навијачи задивили чишћењем стадиона</p> <p>После узаврелих утакмица Светског првенства, на трибинама остају храна, чаше и омотачи, заборављени након узбуђења због утакмице. Јапански навијачи су итекако имали разлога да се опусте у уторак увече. Њихови играчи победили су у првом мечу Колумбију 2-1 и тако обезбедили прву победу против јужноамеричког тима. Али уместо да дивљају, када су испратили Колумбијце са терена, они су почели да чисте трибине. Седишта, пролази између седишта, све је било беспрекорно очишћено. Извадили су кесе за смеће које су понели са собом и промарширали између редова чистећи све за собом, како би оставили стадион онакав какав су затекли. И ово није први пут. Навијачи „Плавих самураја“ никада не заборављају добре манире... То није само део њихове фудбалске културе, већ националне”, изјавио је за ВВС амерички фудбалски новинар Скот Мекинтајер. Он није уопште био изненађен неуобичајеном понашањем јапанских навијача.</p> <p>„Често чујете како људи кажу да је фудбал одраз културе. Важан део јапанског друштва је чистоћа и то је случај и у свим спортским догађајима, па тако и у фудбалу”, изјавио је Мекинтајер. (портал srbin.info)</p> <p>а) О чему нас информира текст?</p> <p>б) Да ли овај текст можете прочитати у медијима?</p> <p>в) Објасните укратко који је изведени закључак.</p> <p>г) Осмислите и Ви сличан текст који бисте објавили у неком часопису.</p>	
--	--	--	--	--	--	--

Електронски медији	1. Радио и телевизијске емисије	<p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> –препознаје и разликује телевизијске од радио емисија 	<ul style="list-style-type: none"> –описује главне особине појединих врста телевизијских и радио емисија 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Набројте неке радио емисије или телевизијске емисије које познајете. 2. Које су разлике и сличности између радио и телевизијских емисија? 	2Д-2
		<p>РУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> –усваја поделу телевизијских и радио емисија –усваја примере различитих телевизијских и радио емисија 	<ul style="list-style-type: none"> – набраја врсте радио и телевизијских емисија –даје примере постојећих телевизијских и радио емисија 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Послушајте радио емисију и препричајте њен садржај. 2. Препричајте садржај неке Вама познате телевизијске емисије. 	
	2. Интернет	<p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> –дефинише појам о интернету – описује основне карактеристике интернета 	<ul style="list-style-type: none"> –описује основну употребу интернета –врши претрагу и описује процес вршења претраге на интернету 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опишите и наведите примере када Вам интернет може послужити као средство информисања. 2. Да ли познајете неку електронску енциклопедију и коју? 	
		<p>РУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> –користи се интернетом 	<ul style="list-style-type: none"> –користи се интернетом и долази до различитих информација 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Наведите веб странице и портале које најчешће користите. Због чега користите исте? 	

Наставни програм за основно образовање одраслих

Српски језик и књижевност

Трећиниво

	Тема	Садржај	Резултати учења	Критеријуми оцењивања	Примери задатака	Ниво
ЈЕЗИК	Језик као средство споразумевања	1. Појам о језику као средству споразумевања 2. Сигнали и симболи споразумевања	ЕРУ: –препознаје и описује појам о језику као средству споразумевања	–објашњава језик као средство споразумевања –уочава разлику између народног и књижевног језика	1. Која је разлика између усменог и писменог изражавања? Који је, према Вашем мишљењу, бољи начин изражавања? 2. Која је, према Вашем мишљењу, највећа разлика између књижевног и народног језика? Којим се језиком служимо у свакодневnoj комуникацији? 3. Зашто понекад долази до неспоразума између два саговорника када разговарају телефоном?	3А-1
			ЕРУ: –препознаје сигнале и симболе споразумевања	–разуме језик као систем знакова –препознаје језичке сигнале и симболе као и остале сигнале и симболе споразумевања	1. У усменом изражавању осим језиком користимо се и говором тела. Ти се покрети називају _____ и _____.	
			РУ: –примењује језик, језичке сигнале и симболе у процесу општења и споразумевања	–препознаје и користи устале изразе –прилагођава се комуникативној ситуацији	1. Ако неко намигне једним оком, шта то значи? 2. Ако неко подигне обрве, шта то значи? 3. Ако Вам неко маше обема рукама, шта то значи?	
	Фонетика	1. Самогласници 2. Сугласници	ЕРУ: –дели гласове на самогласнике и сугласнике –набраја све самогласнике и сугласнике	–набраја све самогласнике –правилно изговара све самогласнике и сугласнике –набраја све сугласнике	1. У следећем низу заокружите самогласнике: Б П О Н К Ђ А И Л Р Е Ц И Ј Ф У 2. У следећем низу заокружите сугласнике: Б П О Н К Ђ А И Л Р Е Ц И Ј Ф У	3А-2

			<p>РУ:</p> <p>–чини даљу поделу самогласника и сугласника</p>	<p>–правилно дели самогласнике на отворене и затворене</p> <p>–дели сугласнике на звучне и беззвучне</p> <p>–дели и повезује беззвучне сугласнике са својим звучним парњацима</p>	<p>1. Да ли када изговоримо А, ваздушна струја наилази на препреку?</p> <p>2. Да ли када изговоримо П, ваздушна струја наилази на препреку?</p> <p>3. Да ли при изговору гласа Д или гласа Т осећате вибрирање?</p> <p>4. У следећим примерима замените звучни сугласник његовим беззвучним парњаком и напишите тако добијене речи. туђи гора бора</p> <p>5. У следећим примерима сонанте замените једним од три шумна сугласника без парњака тако да добијете нову реч: нит јео ваза вода</p>	
Морфологија	1. Променљиве и непроменљиве речи	<p>ЕРУ:</p> <p>–дели речи на променљиве и непроменљиве</p> <p>–препознаје основна обележја променљивих и непроменљивих речи</p>	<p>–набраја и дели речи на променљиве и непроменљиве</p> <p>–описује основна обележја променљивих речи</p> <p>–описује основна обележја непроменљивих речи</p>	<p>1. У следећој реченици подвучите само непроменљиве речи. Сваког дана је падала киша и било је хладно, али ми смо се надали да ћемо ипак ове недеље отићи на базен.</p> <p>2. Примере речи које су промениле свој облик напишите у њиховом основном облику и наведите којој врсти речи припадају. девојчицу аутомобила једног потрчасмо опасних тебе лепом</p>	ЗА-3	
		<p>РУ:</p> <p>–усваја примере променљивих и непроменљивих речи</p>	<p>–препознаје променљиве и непроменљиве речи у типичним примерима</p> <p>–даје примере променљивих и непроменљивих речи (неколико једноставних примера)</p>	<p>1. Прочитајте реченицу и разврстајте речи на променљиве и непроменљиве. Ходао сам улицама града тражећи продавницу у којој се продају старе књиге и часописи и онда сам открио да је та продавница већ одавно затворена.</p> <p>2. Наведите по један пример свих непроменљивих речи српског језика. ПРИЛОГ: ПРЕДЛОГ: ВЕЗНИК: РЕЧЦА: УЗВИК:</p>		

	2.Збирне именице	<p>ЕРУ: –препознаје основна обележја збирних именица –препознаје род збирних именица</p>	<p>–дефинише збирне именице као врсту именица –разликује збирне именице међу другим врстама именица –препознаје и одређује род збирних именица</p>	<p>1.Одредите род збирних именица: БРАЂА, УНУЧАД, ПРСТЕЊЕ, АЛАТ</p>
		<p>РУ: –усваја примере збирних именица</p>	<p>–препознаје збирне именице у типичним примерима –самостално даје примере збирних именица</p>	<p>1.Заокружите збирне именице: ГРОЗДОВИ ГРОЖЂЕ ЦВЕЂЕ ГРАНЕ ЛИШЂЕ ЦВЕТОВИ ЖБУН 2. Напишите облике множине следећих именица и одговарајућу збирну именицу која означава мноштво. ГРАНА БИЉКА УНУК ТРН</p>
	3.Присвојни придеви	<p>ЕРУ: –препознаје основна обележја присвојних придева –препознаје род и број присвојних придева</p>	<p>–дефинише присвојне придеве –разликује присвојне придеве међу другим врстама придева –препознаје и одређује род и број присвојних придева</p>	<p>1.У следећем низу подвуците присвојне придеве. ружан божићни метални војников леви Сањин 2. Прочитајте огласе, подвуците присвојне придеве у њима и одредите њихов род и број. Одвозимо грађевински шут камионском приколицом. Мењам опрему за фризерски салон за месарски алат.</p>
		<p>РУ: –усваја примере присвојних придева</p>	<p>–препознаје присвојне придеве у типичним примерима –самостално даје примере присвојних придева –правилно пише присвојне придеве с наставцима: -ски, -шки, -чки, -ов, -ев, -ин</p>	<p>1. Која врста речи се крије у називима наведених живих бића: Хајдучка трава, морско прасе, кишна глиста, шумска сова, пустињски цвет. 2.Напишите како гласе присвојни придеви изведени од следећих именица. Ђорђе Милица Пећ Нови Сад историја брат</p>
	3.Присвојне (придевске) заменице	<p>ЕРУ: –препознаје основна обележја присвојних заменица –препознаје лице, род и број присвојних заменица</p>	<p>–дефинише присвојне заменице –препознаје и одређује лице, род и број присвојних заменица</p>	<p>1.У следећим реченицама употреби одговарајући облик заменице из заграде. а) _____ (њен) хаљина је прескупа. б) Да ли си видео _____ (мој) колегу? 2.Да ли следеће реченице имају исто значење? –Он је обукао своју јакну. –Он је обукао његову јакну.</p>
	4.Показне заменице			

		<p>ЕРУ: –препознаје основна обележја показних заменица</p> <p>–препознаје род и број показних заменица</p>	<p>–дефинише показне заменице</p> <p>–препознаје и одређује род и број показних заменица</p>	<p>1.У следећим реченицама подвуците показне заменице и одредите у ком су роду, броју и падежу.</p> <p>а) Ко је оставио ову књигу на овом столу?</p> <p>б) Да ли се теби допада овакво понашање?</p> <p>в) Такви глумци више и не постоје.</p>
		<p>РУ: –препознаје присвојне (придевске) заменице у типичним примерима</p>	<p>–препознаје присвојне заменице у типичним примерима</p> <p>–самостално даје примере присвојних заменица</p>	<p>3.Допуните реченице одговарајућим падежним обликом заменице свој.</p> <p>а) Сваки родитељ верује _____ детету.</p> <p>б) Немој да се стидиш _____ порекла.</p> <p>в) Ти живиш у _____ свету.</p>
		<p>РУ: –препознаје показне заменице у типичним примерима</p>	<p>–препознаје показне заменице у типичним примерима</p> <p>–самостално даје примере показних заменица</p>	<p>1.У реченици „Хоћете ли да купите овај ауто.“, када продавац употреби реч овај, да ли то значи да је ауто ближи говорнику (продавцу) или саговорнику (купцу)?</p> <p>Којом би речју саговорник (купац) упутио на ауто у датој ситуацији?</p>
	<p>5.Глаголско лице и број</p> <p>6. Глаголско време: садашње (презент), прошло (перфекат) и будуће (футур I)</p>	<p>ЕРУ: –препознаје и разликује глаголе по лицу и броју</p> <p>–препознаје и разликује садашње, прошло и будуће време</p> <p>–мења глаголе бити и/или хтети у садашњем времену</p>	<p>–препознаје и одређује лице и број глагола у типичним примерима</p> <p>–препознаје садашње, прошло и/или будуће време у типичним примерима</p> <p>–примењује и описује презент глагола бити и хтети</p>	<p>1.Промените глагол радовати се(у) садашњем времену.</p> <p>2.Допуните реченице облицима перфекта глагола радовати се.</p> <p>а) Ја _____ успеу.</p> <p>б) Ти _____ успеу.</p> <p>в) Он _____ успеу.</p> <p>г) Ви _____ успеу.</p> <p>3.Дате глаголе напишите у облику Футура I с помоћним глаголом иза инфинитива.</p> <p>писати доћи помоћи јести</p> <p>4. Промените помоћне глаголе бити и хтети у облику презента.</p>

	7. Презент глагола бити и хтети 8. Глаголски вид (свршени, несвршени и двовидски глаголи)	<p>ЕРУ: –препознаје категорију глаголски вид</p>	<p>–препознаје и одређује глаголски вид у типичним примерима</p>	<p>1. За сваки од наведених глагола одредите да ли је свршени или несвршени. писати преписати трчати претрчати читати прочитати паковати спаковати</p>	
		<p>РУ: –дефинише и правилно користи категорију лица и броја код глагола –наводи начин грађења садашњег, прошлог и/или будућег времена од инфинитива различитих глагола –писмено мења глаголе бити и/или хтети у садашњем времену у потврдном и одричном облику</p>	<p>–усваја и описује начин грађења садашњег времена (презента) –усваја и описује начин грађења прошлог времена (перфекта) –усваја и описује начин грађења будућег времена (футурал) –правилно пише и користи потврдни и одрични облик свих глаголских времена и/или презента глагола бити и хтети –глаголе у презенту претвара у перфекат или футур I и обрнуто</p>	<p>1. Препричајте шта сте највише волели да радите када сте били дете, користећи се глаголима у перфекту. 2. Напишите неколико реченица о томе шта планирате да радите овог лета, користећи се глаголима у будућем времену.</p>	
		<p>РУ: –усваја примере свршених, несвршених и двовидских глагола</p>	<p>–самостално даје примере свршених, несвршених и/или двовидских глагола</p>	<p>1. Од следећих несвршених глагола додавањем префикса сачините свршене: певати питати читати 2. Да ли су глаголи ручати и вечерати свршеног или несвршеног вида?</p>	
Синтакса	1. Проста реченица 2. Простапроширена реченица 3. Синтагма	<p>ЕРУ: –дефинише просту реченицу и њене саставне делове –дефинише просту проширену реченицу</p>	<p>–дефинише и препознаје просту реченицу у типичним примерима –издваја саставне делове прости реченице (субјекат или предикат) –дефинише и препознаје просту проширену реченицу у типичним примерима –даје примере простепроширене реченице</p>	<p>1. Заокружите слова испред глаголских облика који могу бити предикати у простој реченици. а) инфинитив б) футур I в) презент 2. Проста реченица може имати _____ субјеката, а _____ предикат.</p>	ЗА-4

			<p>ЕРУ: –препознаје синтагму</p>	<p>–препознаје и дефинише синтагму</p>	<p>1. Подвуците синтагме: плави оркестар Маја и Марко од великог значаја био сам мали</p>
			<p>РУ: –усваја примере просте реченице –усваја примере просте проширене реченице –препознаје саставне чланове просте проширене реченице</p>	<p>–даје примере просте реченице –препознаје предикат као централни члан реченице –препознаје субјекат као независни члан реченице –издваја чланове просте проширене реченице</p>	<p>1. Реченица: Ана и ја седимо на софи у дневној соби, је: а) проста б) простапроширена в) сложена</p>
			<p>РУ: –дефинише синтагме –самостално даје примере синтагми –препознаје синтагме у типичним примерима</p>	<p>–издваја предикатски и именски скуп –даје примере синтагми</p>	<p>1. Подвуците синтагме у следећем примеру. Моја бака и ја смо заједно пекле укусне колаче.</p>
		4. Сложена реченица	<p>ЕРУ: –дефинише сложону реченицу</p>	<p>– дефинише и препознаје сложону реченицу у типичним примерима –препознаје везнике као део грађења сложених реченица</p>	<p>1. Сложена реченица има _____ предиката. 2. Следеће просте реченице повежите тако да сачините једну сложону. Марија воли свој посао. Марија воли да путује. Понекад нема времена за путовања. Марија мора много да ради.</p>
			<p>ру: –препознаје сложону реченицу и њене саставне делове –дели сложону реченицу</p>	<p>–препознаје и издваја саставне делове сложене реченице –даје примере сложене реченице – издваја све реченице које се налазе у једној сложеној реченици – препознаје објекат и прилошке одредбе у сложеној реченици</p>	<p>1. Следећу сложону реченицу усправним цртама поделите на просте. Наша атмосфера трепери под жарким сунцем, често се наоблачи и намргоди, а понекад зуче и бесни. Колико простих реченица уочавате? 2. У следећој сложеној реченици подвуците субјекат, предикат и прилошке одредбе. Наша атмосфера трепери под жарким сунцем, често се наоблачи и намргоди, а понекад зуче и бесни.</p>

	Речник и стил	1.Хомоними 2.Деминутиви (умањенице) 3.Аугментативи (увећанице)	<p>ЕРУ:</p> <p>–усваја појам о хомонимима</p> <p>–усваја појам о деминутивима</p> <p>–усваја појам о аугментативима</p>	<p>–препознаје хомониме у типичним примерима</p> <p>–препознаје деминутиве у типичним примерима</p> <p>–препознаје карактеристичне наставке деминутива</p> <p>–препознаје аугментативе у типичним примерима</p> <p>–препознаје карактеристичне наставке аугментатива</p>	<p>1.Објасните значења исте речи у примерима.</p> <p>а) Мишић је одликован Карађорђевоом звездом.</p> <p>б) Уплашени мишић је побегао од мачке.</p> <p>в) После напорног тренирања, заболоо меје мишић на нози.</p> <p>2.Објасните два различита значења речи које су дате и објасните како се оне изговарају.</p> <p>ГРАД ЛУК КОСА ЗОРА ДУГА ПРОЛЕЋЕ</p>	3А-5
			<p>РУ:</p> <p>–дефинише хомониме</p> <p>–дефинише деминутиве</p> <p>–дефинише аугментативе</p> <p>–усваја примере хомонима, деминутива и аугментатива</p>	<p>–дефинише хомониме као речи истог изговора, а два и/или више значења</p> <p>–даје примере хомонима</p> <p>–дефинише деминутиве као речи које означавају нешто умањено</p> <p>–даје примере деминутива</p> <p>–дефинише аугментативе као речи које означавају нешто увећано</p> <p>–даје примере аугментатива</p>	<p>1.Препишите следеће речи тако што ће оне означавати нешто умањено.</p> <p>крава сто зелен врућ свирати певати сунце</p> <p>2. Препишите следеће речи тако што ће оне означавати нешто увећано.</p> <p>коса глава точак нос мајмун ципеле</p>	

Правопис и правоговор	1.Знаци интерпункције: две тачке, три тачке и цртица (тире)	ЕРУ: –препознаје знаке интерпункције: две тачке, три тачке и цртицу	–препознаје знаке интерпункције: две тачке, три тачке и цртицу и пази на интонацију у читању	1.Када пишемо реченицу у којој хоћемо да набрајамо, пре набрајања пишемо знак интерпункције _____ .	ЗА-6
		РУ: –правилно користи знаке интерпункције: две тачке, три тачке и цртицу у писању	–правилно користи знак интерпункције две тачке код набрајања, назива или писања управног говора –правилно користи знак интерпункције три тачке код набрајања и/или недоречености –правилно користи знак интерпункције цртицу код набрајања сваког дела у нови ред, управног говора, растављања речи на крају реда и/или неких полусложеница	1. Упишите знаке интерпункције две тачке и три тачке на одговарајућем месту у датом примеру. Ученици имају много предмета српски језик, математика, историја, хемија 2. Додајте три тачке на одговарајућем месту. Заслужио сам много више од речи, али Предикат!? То је то је то је глагол! 3. Напишите правилно речи, користећи знак интерпункције цртицу. дан данас пет шест хиљада хоћеш нећеш 60 годишњак рекла казала	
	2.Управни (директни) и неуправни (индиректни) говор	ЕРУ: –усваја појам о управном и неуправном говору –препознаје управни и неуправни говор –препознаје пишчеве речи	–дефинише појам о управном и неуправном говору –препознаје и издваја управни и неуправни говор у типичним примерима –препознаје пишчеве речи у типичним примерима	1.Којим се правописним знаком обележава управни говор? 2. Речи којима се казује ко говори, односно коме припада управни говор су _____ . 3.У реченици „Доћи ћу по вас у 19.00 сати”, рече Павле који је део управни говор, а који пишчеве речи?	
		РУ: –претвара управни у неуправни говор –примењује правописна правила у писању управног и неуправног говора	–разликује управни од неуправног говора –даје примере управног и неуправног говора –пише краће и/или дуже текстове, користећи управни и неуправни говор –примењује правописна правила у писању управног и неуправног говора	1. Реченицу Шта хоћеш да ти купим за рођендан?, која је говор Милице, напишите на три различита начина писања управног говора. 2. Следеће примере управног говора претворите у неуправни. „Ја желим да летим као птица”, рекао је Лука. „Извините, госпођо”, упита човек, „да ли знате колико је сати?” Петар је викнуо: „Дођите сви да чујете лепу вест!”	

		3. Основне скраћенице	<p>ЕРУ:</p> <p>–усваја појам о скраћеницама</p> <p>–препознаје и примењује неке од основних скраћеница</p>	<p>–дефинише појам о скраћеницама</p> <p>–препознаје основне скраћенице у типичним примерима (др, проф., г., гдин, гђа, гђица, ул., бр., мн., итд., тј.)</p>	<p>1. Подвуците правилно написане скраћенице.</p> <p>господин – г. улица – ул.</p> <p>госпођа – г-ђа и тако даље – итд.</p> <p>такозвани – тк. Професор – проф</p> <p>то јест – тј. и други/о – идр.</p>
			<p>РУ:</p> <p>–пише скраћенице у писаном тексту</p> <p>–правилно чита скраћенице</p>	<p>–примењује основне скраћенице у писању</p> <p>–правилно чита основне скраћенице</p>	<p>1. Напишите скраћенице које означавају имена држава и градова.</p> <p>Београд Скопље Нови Сад Јагодина</p> <p>Република Србија Сједињене Америчке Државе</p> <p>Грчка Босна и Херцеговина Словенија</p> <p>2. Шта означавају следеће скраћенице.</p> <p>ОШ др ПТТ ЈАТ стр. бр.</p>
		4. Употреба сугласника ј у интервокалној позицији	<p>ЕРУ:</p> <p>–препознаје и делимично правилно примењује писање сугласника ј у интервокалној позицији</p>	<p>–препознаје сугласник ј у интервокалној позицији у изговору</p>	<p>1. Наведите неколико примера где се пише слово Ј између И и А.</p> <p>2. Да ли се пише алуминиум или алуминијум?</p>
			<p>РУ:</p> <p>–правилно уписује сугласник ј у интервокалној позицији</p>	<p>–препознаје и примењује писање сугласника ј у интервокалној позицији</p> <p>–препознаје погрешно уписани сугласник ј у интервокалној позицији</p>	<p>1. Подвуците правилно написане примере.</p> <p>МАРИЈА ТРАДИЦИЈА СЛОВЕНИА</p> <p>ВАСИЛИЕ ДИЕТА ПОДИЈУМ ТРИЈУМФ КОЈИ БОЈИТИ КРОИТИ</p>

	Тема	Садржај	Резултати учења	Критеријуми оцењивања	Примери задатака	Ниво
КЊИЖЕВНОСТ	Дела (необавезно)	1. Кратак увод и опис дела српске и светске књижевности	<p>ЕРУ: – препознаје понуђена дела српске и светске књижевности</p> <p>ЕРУ: – укратко описује радњу датих књижевних дела</p> <p>РУ: – описује ликове издатих књижевних дела</p> <p>РУ: – препознаје писце датих књижевних дела и износи њихову кратку биографију</p>	<p>– наводи наслове дела српске и светске књижевности</p> <p>– препознаје понуђена књижевна дела и сврстава их у одређени књижевни стил</p> <p>– описује појединости из понуђених књижевних дела</p> <p>– описује и одређује радњу и хронологију догађаја у понуђеним књижевним делима</p> <p>– укратко препричава радњу из понуђених књижевних дела</p> <p>– одређује и препознаје главне ликове у делима</p> <p>– одређује и препознаје споредне ликове у делима</p> <p>– износи кратку биографију о писцима понуђених књижевних дела</p> <p>– набраја и даје примере сличних дела или других дела истог писца</p>	<p>1. Епска и лирска народна поезија:</p> <ul style="list-style-type: none"> „Отаџбина” – Ђура Јакшић „Женидба Душанова” „Вила зида град” „Женидба врапца Подунавца” <p>2. Приповетка:</p> <ul style="list-style-type: none"> „Чича Јордан” – Стеван Сремац „Прва бразда” – Милован Глишић <p>3. Роман:</p> <ul style="list-style-type: none"> „Бела грива” – Рене Гијо „Доживљаји Тома Сојера” – Марк Твен „Хајдуци” – Бранислав Нушић 	3В-1
	Поезија	1. Лирска и епска народна песма	<p>ЕРУ: – препознаје лирску и/или епску народну песму</p> <p>– препознаје основна обележја лирске и епске народне песме</p>	<p>– препознаје и описује лирске/епскенародне песме</p> <p>– издваја основна обележја лирске/епскенародне песме</p> <p>– разликује лирске од епских народних песама</p>	<p>1. Подвучите главне одлике лирске поезије.</p> <ul style="list-style-type: none"> – субјективност – драматичност – осећајност – објективност – сликовитост – наративност <p>2. Подвучите главне одлике епске поезије.</p> <ul style="list-style-type: none"> – приповедање о јунацима и догађајима – реално описивање историјских догађаја – развијање прича – објективност – субјективност – драматичност 	3В-2

		<p>РУ: – анализира лирске и епскенародне песме</p> <p>– усваја примере лирских и епскихнародних песама</p>	<p>– анализира лирске/епскенародне песме</p> <p>– уочава главне и споредне мотиве у лирској песми</p> <p>– уочава облике приповедања у епском делу: наратија, дескрипција, дијалог</p> <p>– уочава разлику између лирског субјекта и песника</p> <p>– уочава разлику између епског приповедача и писца</p> <p>– самостално даје примере епских и лирских народних песама</p>	<p>1. Песма „Женидба Душанова“ је: а) лирска народна песма б) епска народна песма</p> <p>2. Песма „Вила зида град“ је: а) лирска народна песма б) епска народна песма</p> <p>3. Одредите разлике у дескрипцији и наратији у песмама „Женидба Душанова“ и „Вила зида град“.</p> <p>4. Која је разлика између епског приповедача и писца?</p>	
	<p>2. Родољубива песма</p> <p>3. Шаљива песма</p>	<p>ЕРУ: – дефинише родољубиве и шаљиве песме</p> <p>– препознаје родољубиве и шаљиве песме</p>	<p>– препознаје родољубиве песме</p> <p>– препознаје шаљиве песме</p> <p>– дефинише родољубиве и шаљиве песме</p> <p>– препознаје обележја родољубивих и/или шаљивих песама</p>	<p>1. Прочитајте песму „Женидба врапца Подунавца“ и одредите да ли је она: а) шаљива песма б) родољубива песма.</p> <p>2. Које су основне карактеристике шаљивих песама?</p>	
		<p>РУ: – усваја примере родољубивих и шаљивих песама</p>	<p>– разликује родољубиве од шаљивих песама</p> <p>– самостално даје примере родољубивих и шаљивих песама</p>	<p>1. Прочитајте песму „Отаџбина“ Буре Јакшића и наведите основне карактеристике које опжате.</p>	
	<p>4. Мотив</p>	<p>ЕРУ: – дефинише појам о мотиву</p>	<p>– дефинише појам о мотиву</p>	<p>1. Мотив је _____ .</p>	
		<p>РУ: – препознаје мотив у песмама</p>	<p>– препознаје мотив у типичним примерима</p> <p>– самостално одређује мотив у песмама</p>	<p>1. Одредите мотив у лирској народној песми „Вила зида град“.</p> <p>2. Одредите мотив у епској народној песми „Женидба Душанова“</p>	

Поезија	1. Пишчев говор (наратор)	<p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – дефинише појам наратора – препознаје појам наратора и врсте наратије 	<ul style="list-style-type: none"> – препознаје појам наратора – набраја и описује врсте наратије у типичним примерима – дефинише појам наратора 	<p>1. У ком је лицу исприповедан одломак из романа „Доживљаји Тома Сојера” Марка Твена?</p>	3В-3
		<p>РУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – препознаје пишчев говор у тексту – препознаје поступак персонификације 	<ul style="list-style-type: none"> – препознаје пишчев говор у тексту – разликује приповедање у првом и/или трећем лицу – препознаје поступак персонификације – одређује и препознаје разлоге за употребу персонификације 	<p>1. Прочитајте одломак из дела „Хајдуци” Бранислава Нушића и означите у тексту облике казивања.</p> <p>2. Прочитајте одломак из романа „Бела грива”. Да ли препознајете негде персонификацију?</p>	
	2. Говор ликова	<p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – препознаје ликове у тексту 	<ul style="list-style-type: none"> – препознаје ликове у тексту – ликове дели на главне и споредне, тј. позитивне и негативне 	<p>1. У одломку из романа „Хајдуци” уочите опис Жике Дроње. Шта сазнајемо о том јунаку? Наведите његове главне особине.</p> <p>2. Опишите спољне и унутрашње особине лика Тома Сојера.</p>	
		<p>РУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – препознаје и описује обележја говора ликова 	<ul style="list-style-type: none"> – препознаје говор ликова у тексту – дефинише и препознаје дијалог ликова у тексту/делу – препознаје монолог у тексту – разликује говор наратора од говора ликова 	<p>1. Како се током дијалога мења однос између Тома и Бена у одломку из романа „Доживљаји Тома Сојера”?</p>	
	3. Тема и идеја	<p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – дефинише тему и идеју текста/књижевног дела 	<ul style="list-style-type: none"> – дефинише тему и идеју књижевно-уметничког текста – описује тему и идеју књижевно-уметничког текста 	<p>1. У одломку из романа „Доживљаји Тома Сојера” уочите шта је мотивисало Тома Сојера да посао препусти Бену?</p> <p>2. Објасните идеју романа „Бела грива”.</p>	
		<p>РУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – препознаје тему и идеју у тексту/књижевном делу 	<ul style="list-style-type: none"> – уочава и образлаже поступак у обликовању књижевних ликова – проналази тему у књижевно-уметничком тексту – проналази идеју у књижевно-уметничком тексту 	<p>1. Која је тема и идеја романа „Бела грива” Ренеа Гијоа?</p> <p>2. Која је тема романа „Хајдуци” Бранислава Нушића?</p>	

ЈЕЗИЧКО ИЗРАЖАВАЊЕ И СТВАРАЊЕ	Тема	Садржај	Резултати учења	Критеријуми оцењивања	Примери задатака	Ниво
	Усмено изражавање	1.Препричавање дужих текстова уметничког или научног садржаја	ЕРУ: –препричава дуге текстове уметничког или научног садржаја	<ul style="list-style-type: none"> –препознаје текст уметничког или научног карактера –разликује текст уметничког од текста научног карактера –разуме и препричава дужи текст уметничког или научног садржаја –објашњава појединости и специфичности текста 	<p>1.Како бисте окарактерисали садржај следећег текста. Morana, Morena</p> <p>Morana je bila slovenska boginja zime i smrti. Kao boginja zime, ona nikad nije bila omiljena među starim Slovenima, što se i može razumeti ako se uzme u obzir podneblje u kome su oni nekad živeli. Morana je bila duga i hladna zima, zima koja je sa sobom mogla da donese smrt u obliku gladi i neizdržive hladnoće, koja je mogla da bude uzrok bolesti ili pomora stoke. Zbog toga se njen dolazak uvek sa strahom iščekivao, a odlazak burno i radosno slavio. Njena sušta suprotnost je boginja Vesna koju je narod pozdravljao slavljem i klicanjem dok je istovremeno sa radošću ispraćao Moranu-zimu. Brojni rituali vezani su za ovakvo ispraćanje Morane. Najčešće se pravila lutka koja je predstavljala ovu boginju i koja bi potom bila ritualno uništavana. Lutku napravljenu od slame ili pruča narod bi tako tukao motkama, da bi je potom bacio u vodu ili eventualno spaljivao. U mesecu martu praktikovao se još jedan ritual vezan za Moranu. To su bile takozvane mačkare koje je činila maskirana povorka ljudi okupljenih sa ciljem da uplaše i oteraju Moranu. Da vidimo u kakvom je odnosu bila Morana sa ostalim slovenskim bogovima. Predanja koja govore o ovim odnosima inače su veoma diskutabilnog porekla i sumnjive autentičnosti. Međutim, za ovu priliku posmatraćemo ih kao relevantne izvore o slovenskoj mitologiji, budući da daju dosta informacija o prirodi Morane. Prema jednom od ovih predanja, bog Sunca Dažbog otišao je u podzemni svet Nav da traži svoju ženu Zlatu Maju, ali je u Navu sreo Moranu koja ga je zavela. Pošto joj je posle nekog vremena Dažbog dosadio i pošto je našla drugog ljubavnika – Julu Crnoboga, Morana je rešila da otruje Dažboga. Njega spasava Živa, nakon čega on spaljuje Moranu i proganja je natrag u Nav. Ova priča savršeno objašnjava proces kretanja Sunca tokom godine, jer Sunce, prema verovanju svih paganskih naroda, zimi boravi u podzemnom svetu, odnosno, slovenskom Navu. Njegova ljubavnica je tada sama zima, koja mu ne dopušta da izađe iz podzemnog sveta dajući mu piće zaborava. Morana ipak ne može doveka produžiti svoju vladavinu jer se na kraju priče Dažbog oslobađa, a ona sama biva uništena. Prema jednom drugom mitu, Morana je povezana sa bogom Vodenom sa kojim čini jedan htoničan božanski par. Voden, kao Moran, i Morana zajednički dave ljude u svojim mračnim vodama, zbog čega su Sloveni pokušavali da ih odobrovolje i umilostive žrtvenim ponudama. Kao vodeno božanstvo Morana se javlja i kao Modruna, veštica koja prema verovanju uralskih Slovena živi u barama.</p> <p>Ona se obično pojavljuje kao stara i ružna baba, ali se onom koji ne pokaže strah pred njom pojavljuje kao mlada i lepa devojka. Reka Morava takođe nosi u sebi ime Morane, a ovo je još jedan argument više u prilog teoriji da se Morana može smatrati vodenim božanstvom, tim pre što je za Slovene voda skrivala u sebi mračne sile i bila povezana sa podzemnim svetom – Navom. Morana se opisuje..</p>	3Г-1

				<p>...kao tamnokosa žena zatrašujućeg izgleda, a identičan opis vezan je za još jedno biće slične prirode – Kugu. Kuga najverovatnije predstavlja samo jedan aspekt Morane, isto kao što to predstavlja i Mora – ženski demon koji noću napada ljude sedeći im na grudima i uzrokujući im košmarne snove. Veštice su takođe vezane za Moranu kao i ostala demonska bića. Međutim, ne može se reći da je Morana potpuno negativno božanstvo. Nijedan paganski sistem zapravo nema božanstvo sa takvim odlikama budući da je nerealna podela na savršeno dobro i potpuno zlo došla tek sa hrišćanstvom. U pojavi Morane jednostavno vidimo kako su naši preci poštovali i ono što im nije donosilo dobro već ih je plašilo i užasavalo.</p> <p>Vesna Kakaševski</p>
		<p>РУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> –препричава дуже текстове уметничког или научног садржаја, износећи и своје мишљење –познаје одређену терминологију 	<ul style="list-style-type: none"> –износи своје мишљење у вези са одређеном темом заступљеном у тексту –познаје употребљену терминологију –информише се о сличним темама и/или терминологијама –препознаје уметничке елементе у тексту –препознаје елементе преносног значења у тексту 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Препричајте следећи текст и издвојите најважније информације. 3. Издвојте терминолошке речи у тексту. 4. Издвојте речи преносног значења у тексту. 5. Шта сазнајемо из текста? Изнесите своје мишљење о значају Словенске митологије.
		<p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> –сналази се приликом разговора за посао 	<ul style="list-style-type: none"> –препознаје и описује службени разговор –размишља и даје одговоре на постављена питања приликом интервјуисања 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Замислите да радите интервју за посао који сте јако желели. Одговорите на постављена питања. <ol style="list-style-type: none"> а) Које су Ваше слабости? б) Зашто бисмо баш Вас запослили? в) Зашто желите да радите код нас? г) Зашто сте напустили Ваш претходни посао? д) Које вештине мислите да поседујете? ђ) Када сте били најзадовољнији на послу? 2. Заокружите слова пред реченицама за које мислите да представљају тачну тврдњу у вези са интервјуом за посао. <ol style="list-style-type: none"> а) пре него што кренете на разговор за посао, размислите о питањима и одговорима које бисте дали. б) послодавцу се треба обраћати са Ти. в) закаснити на интервју 5 мин. је прихватљиво, ако сте пре тога били на другом интервјуу. г) приликом разговора за посао увек се треба користити учтивим изразима, бити ведар, позитиван и културан.

			<p>ру:</p> <ul style="list-style-type: none"> –брзо и коректно одговара на сва питања постављена питања приликом интервјуисања –поставља питања за интервју 	<ul style="list-style-type: none"> –брзо и коректно одговара на сва питања приликом интервјуисања –користи се учтивим обраћањем и комуникацијским изразима приликом давања интервјуа –проналази више од једног могућег одговора на питања приликом интервјуисања –осмишљава и поставља питања за интервју другоме 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Замислите да сте Ви у улози послодавца и осмислите неколико питања која бисте поставили кандидату који се пријавио за посао у Вашем предузећу. 2. Опишите интервју са неком истакнутом личношћу. 	
<p>Писменоизражавање</p>	<p>1.Писмено препричавање дужих текстова уметничког или научног садржаја</p>	<p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> –писмено препричава дуже текстове уметничког или научног садржаја 	<ul style="list-style-type: none"> –препознаје текст уметничког или научног карактера –разликује текст уметничког од текста научног карактера –разуме и писмено препричава дужи текст уметничког или научног садржаја –објашњава појединости и специфичности текста 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Писмено препричајте следећи текст и издвојте најважније информације. Morana, Morena Morana je bila slovenska boginja zime i smrti. Kao boginja zime, ona nikad nije bila omiljena među starim Slovenima, što se i može razumeti ako se uzme u obzir podneblje u kome su oni nekad živeli. Morana je bila duga i hladna zima, zima koja je sa sobom mogla da donese smrt u obliku gladi i neizdržive hladnoće, koja je mogla da bude uzrok bolesti ili pomora stoke. Zbog toga se njen dolazak uvek sa strahom iščekivao, a odlazak burno i radosno slavio. Njena sušta suprotnost je boginja Vesna koju je narod pozdravljao slavljem i klicanjem dok je istovremeno sa radošću ispraćao Moranu-zimu. Brojni rituali vezani su za ovakvo ispraćanje Morane. Najčešće se pravila lutka koja je predstavljala ovu boginju i koja bi potom bila ritualno uništavana. Lutku napravljenu od slame ili pruča narod bi tako tukao motkama, da bi je potom bacio u vodu ili eventualno spaljivao. U mesecu martu praktikovao se još jedan ritual vezan za Moranu. To su bile takozvane mačkare koje je činila maskirana povorka ljudi okupljenih sa ciljem da uplaše i oteraju Moranu. Da vidimo u kakvom je odnosu bila Morana sa ostalim slovenskim bogovima. Predanja koja govore o ovim odnosima inače su veoma diskutabilnog porekla i sumnjive autentičnosti. Međutim, za ovu priliku posmatraćemo ih kao relevantne izvore o slovenskoj mitologiji, budući da daju dosta informacija o prirodi Morane. Prema jednom od ovih predanja, bog Sunca Dažbog otišao je u podzemni svet Nav da traži svoju ženu Zlatu Maju, ali je u Navu sreo Moranu koja ga je zavela. Pošto joj je posle nekog vremena Dažbog dosadio i pošto je našla drugog ljubavnika – Julu Crnoboga, Morana je rešila da otruje Dažboga. Njega spasava Živa, nakon čega on spaljuje Moranu i proganja je natrag u Nav. Ova priča savršeno objašnjava proces kretanja Sunca tokom godine, jer Sunce, prema verovanju svih paganskih naroda, zimi boravi u podzemnom svetu, odnosno, slovenskom Navu. Njegova ljubavnica je tada sama zima, koja mu ne dopušta da izađe iz podzemnog sveta dajući mu piće zaborava. Morana ipak ne može daveka produžiti svoju vladavinu jer se na kraju priče Dažbog oslobađa, a ona sama biva uništena. Prema jednom drugom mitu, Morana je povezana sa bogom Vodenom sa kojim čini jedan htoničan božanski par. Voden, kao Moran, i Morana zajednički dave ljude u svojim mračnim vodama zbog čega su Sloveni pokušavali da ih odobrovolje i umilostive žrtvenim ponudama. Kao vodeno božanstvo, Morana se javlja i kao Modruna, veštica koja prema verovanju uralskih Slovena živi u barama. Ona se obično pojavljuje kao stara i ružna baba, ali se onom koji ne pokaže strah pred njom pojavljuje kao mlada i lepa devojka. Reka Morava takođe nosi u sebi ime Morane, a ovo je još jedan argument više u prilog teoriji da se Morana može smatrati vodenim božanstvom, tim pre što je za Slovene voda skrivala u sebi mračne sile i bila povezana sa podzemnim svetom – Navom. Morana se opisuje kao tamnokosa žena zatrašujućeg izgleda, a identičan opis vezan je za još jedno biće slične prirode – Kugu. Kuga najverovatnije predstavlja samo jedan aspekt Morane, isto kao što to predstavlja i ... 	<p>3Г-2</p>	

				<p>...Mora – ženski demon koji noću napada ljude sedeći im na grudima i uzrokujući im košmarne snove. Veštice su takođe vezane za Moranu kao i ostala demonska bića. Međutim, ne može se reći da je Morana potpuno negativno božanstvo. Nijedan paganski sistem zapravo nema božanstvo sa takvim odlikama budući da je nerealna podela na savršeno dobro i potpuno zlo došla tek sa hrišćanstvom. U pojavi Morane jednostavno vidimo kako su naši preci poštovali i ono što im nije donosilo dobro već ih je plašilo i užasavalo.</p> <p>Vesna Kakaševski</p>
		<p>ру:</p> <ul style="list-style-type: none"> –писмено препричава дуже текстове уметничког или научног садржаја, износећи и своје мишљење –познаје одређену терминологију 	<ul style="list-style-type: none"> –износи своје мишљење у вези са одређеном темом заступљеном у тексту –познаје употребљену терминологију –информише се о сличним темама и/или терминологијама –препознаје уметничке елементе у тексту –препознаје елементе преносног значења у тексту –користи се усвојеним граматичким и правописним правилима 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Издвојте терминолошке речи у тексту. 2. Издвојте речи преносног значења у тексту. 3. Шта сазнајемо из текста? Изнесите своје мишљење о значају Словенске митологије.
	2. Диктат	<p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> –пише диктат с граматичким и правописним грешкама које су типичне граматичке и правописне грешке или не утичу на значење речи, тј. текста 	<ul style="list-style-type: none"> –пажљиво слуша приликом диктата –пише диктат са одређеним граматичким грешкама –пише диктат са одређеним правописним грешкама 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Послушајте пажљиво текст два пута и правилно га напишите.
		<p>ру:</p> <ul style="list-style-type: none"> –пише диктат без, тј. са веома мало грешака које упућују на виши ниво писмености 	<ul style="list-style-type: none"> –постиже да на време упише све издиктиране речи –пише диктат без, тј. са веома мало граматичких и правописних грешака 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Послушајте пажљиво текст и правилно га напишите.

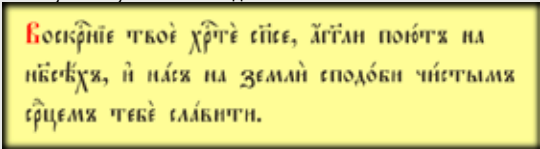
	3. Резиме (сажетак) – скраћено писмено препричавање обрађеног текста	<p>ЕРУ: – препознаје резиме (сажетак)</p>	<p>– препознаје резиме као облик сажетог препричавања неког текста</p> <p>– усваја основне елементе и начин писања резимеа</p>	<p>1. Прочитајте сажетак у којим се рекламира књига. Покушајте и Ви да напишете сажетак неке прочитане књиге.</p>
		<p>ру: – препричава текст у облику резимеа</p>	<p>– пише резиме познатог и обрађеног књижевног текста или дела</p> <p>– пише резиме необрађеног књижевног текста или дела</p> <p>– препознаје и износи најважнија обележја књижевног текста или дела</p> <p>– користи се усвојеним граматичким и правописним правилима приликом писања резимеа</p>	<p>1. Текст о богињи Морани сажето препричајте тако што ћете издвојити најважније елементе и информације. Водите рачуна о томе да ли је могуће више реченица сажети у једну.</p> <p>2. Напишите кратак резиме текста о богињи Морани.</p>

	Тема	Садржај	Резултати учења	Критеријуми оцењивања	Примери задатака	Ниво
МЕДИЈСКА КУЛТУРА	Филм	1.Врсте филмова	ЕРУ: –набраја врсте филмова –препознаје елементе филма	–набраја врсте филмова: неми, црно-бели и филм у боји, тј. играни, анимирани, трилер, комедија, драма,... –разликује врсте филмова – описује све утврђене елементе филма	1.Опишите разлике и сличности између различитих врста филмова. 2.Шта је специфично за неме филмове?Уколико знате, наведите пример немог филма.	ЗД-1
		2.Радња, ликови, декорација, сценографија, костимографија	РУ: –описује појединачно све врсте филмова –препознаје и описује елементе филма –усваја примере различитих врста филмова	–даје примере различитих врста филмова –препознаје и одређује радњу, ликове, декорацију, сценографију и костимографију у филму –пореди елементе једног филма са елементима другог	1.Опишите разлике и сличности између комедије и драме као врсте филма. 2. Издвојте и опишите главне ликове, сценографију и костимографију неког Вама омиљеног филма. 3. Опишите сценографију и костимографију најгледанијег српског филма „Зона Замфирова“ (адаптација дела Стевана Сремца) и издвојте главне ликове.	
	Позориште	1.Врсте позоришних представа	ЕРУ: –набраја врсте позоришних представа –препознаје елементе представе	–набраја врсте представа: драме, комедије, мјузикли... –разликује врсте представа –препознаје и одређује радњу, ликове, декорацију, сценографију и костимографију у представи	1.Шта је специфично за позоришну врсту мјузикл. По чему се они разликују од осталих представа? 2.Да ли је сценографија важна за позоришне представе?	ЗД-2
		2.Радња, ликови, декорација, сценографија, костимографија	РУ: –описује појединачно све врсте представа –препознаје и описује елементе представе –усваја примере различитих врста представа	–даје примере различитих врста представа –описује све утврђене елементе представе –пореди елементе једне представе са елементима друге	1. Опишите једну позоришну представу. Каква је сценографија и костимографија? Који су главни ликови? Наведите и пример једног или више споредних ликова.	

Наставни програм за основно образовање одраслих

Српски језик и књижевност

Четвртиниво

	Тема	Садржај	Резултати учења	Критеријуми оцењивања	Примери задатака	Ниво
	Историја српског језика	1.Старословенски језик	ЕРУ: –усваја основне појмове о старословенском језику	–наводи и дефинише основне појмове о старословенском језику –наводи сличности и основне разлике српског савременог језика и старословенског језика	1.Заједнички језик Словена који су насељавали велики део Европе називао се _____ . 2. Из ког се језика постепено развијао и настао савремени српски језик? 3. Прва словенска азбука је _____ .	4Б-1
			РУ: –усваја и повезује савремени српски и старословенски језик (основне карактеристике) – усваја појам о глагољици и ћирилице	–објашњава значај глагољице и ћирилице за словенске народе –препознаје разлике између глагољице и ћирилице	1.Срби су примили хришћанство у _____ веку. 2.Заокружите слова испред тачних тврдњи. а) кнез Растислав јевлао Византијом. б) Ћирило и Методије су 863. године кренули у Велику Мораву. 3.Шта се дешавало са двама азбукама на простору на којем су живели Срби? 4.На ком је писму написан следећи текст? 	
	Фонетика	1.Подела сугласника по месту изговора	ЕРУ: –усваја поделу сугласника по месту изговора	–гласове дели на сугласнике и самогласнике и наводи њихова обележја –сугласнике дели по месту изговора	1.Изговорите сугласник Б. На ком се месту у говорном апарату прави препрека? 2.У речи САН зубни сугласник замените алвеоларним сонантом. Коју сте реч добили?	4Б-2
			РУ: –усваја све карактеристике поделе сугласника по месту изговора –дефинише значај и употребу вокалног р	–препознаје све карактеристике поделе сугласника по месту изговора –препознаје употребу вокалног р	1. У следећим речима замените сонанте тако да добијете нову реч. Бора јео ваза 2.Заокружите примере у којима се јавља вокално р. прст крава права крв дрво сарма	

		2. Акцент у српском језику	<p>ЕРУ: – усваја основна обележја акценатског система српског језика</p>	<p>– наводи основна обележја српског акценатског система – набраја четири акцента српског језика</p>	<p>1. Који све акценти постоје у српском књижевном језику? 2. Уколико реч лук изговоримо дугим, а затим кратким акцентом, да ли добијамо разлику у значењу те речи и која је то разлика? 3. Знаком бележимо _____ акценат српског књижевног језика.</p>
			<p>РУ: – препознаје све акценте српског језика – бележи акценте у српском језику</p>	<p>– укратко објашњава и разуме појаву четири акцента у српском језику – препознаје сва четири акцента у типичним примерима – уочава разлике у квантитету акцената – даје примере сва четири типа акцента – правилно бележи акценте у речима</p>	<p>1. Обележите слоге који су наглашени у следећим речима: сан дуга правити асистент стена написати 2. Акцент у следећим примерима: мајка, сунце, рука је: а) дуг б) кратак 3. Акцент у следећим примерима: кућа, вода, коса, прст је: а) дуг б) кратак</p>
		3. Поста акценатска дужина и интонација	<p>ЕРУ: – усваја појам о поста акценатској дужини и интонацији српског језика</p>	<p>– објашњава и дефинише појам поста акценатске дужине – усваја и описује процес појаве поста акценатских дужина у српском савременом језику – описује употребу и основна обележја интонације српског савременог језика</p>	<p>1. Знаком бележимо _____ . 2. У примеру мајка и мајке шта уочавате? Која је разлика? 3. Следеће реченице изговорите правилно и објасните укратко интонацију истих. а) Било је то давно. б) Кад је то било? в) Ма, било је већ!</p>
			<p>РУ: – препознаје примере поста акценатске дужине</p>	<p>– препознаје поста акценатске дужине у типичним примерима – бележи поста акценатске дужине у речима</p>	<p>1. Обележите поста акценатске дужине у примерима именица у генитиву множине: девојака мајстора одела</p>

	<p>Морфологија</p>	<p>1. Именице и деklinација именица</p>	<p>ЕРУ: –препознаје врсте именица: властите, заједничке, збирне, градивне, мисаоне и глаголске</p> <p>–усваја појам о деklinацији именица и појам о падежу</p>	<p>–набраја врсте именица: властите, збирне, заједничке, градивне, мисаоне и глаголске</p> <p>–дефинише падеж као појам</p> <p>–разликује падеже и дефинише њихову основну функцију</p> <p>–дефинише деklinацију именица као појам</p> <p>–описује основна обележја врсте деklinација именица</p> <p>–разликује основу именице од наставка за падеж</p> <p>–користи правилно наставка деklinације именица</p>	<p>1.Следеће именице разврстајте по врстама. Дунав прозор цвеће класје Милош вода школа вино шећер отац лепота трчање</p> <p>2.Промена по падежима назива се _____. Речи које се мењају по падежима су _____, _____, _____ и неки _____.</p> <p>3. Које питање постављате за акузатив ако: а) именица означава особу; б) именица означава све друго осим особа?</p> <p>4. Заокружите слово испред реченице у којој је именица град у номинативу: а) Киша је пала на град. б) Град је мокар од кише.</p> <p>5. Речи у номинативу једине напишите у генитиву, дативу и акузативу: човек/прозор</p> <p>6. Следеће примере напишите у вокативу. Милица Поповић господин Јовановић професорка Срећковић</p> <p>7.У ком су падежу подвучене речи у следећим примерима: а) Клин се <u>клином</u> избија. б) Ко тебе <u>каменом</u>, ти њега <u>хлебом</u>?</p> <p>8.Попуните празна места речима у загради. а) Улазим у _____. / Живим у _____. (зграда) б) Седам на _____. / Седим на _____. (столица)</p> <p>9.Допуните реченице именским речима у дативу. а) Купила сам поклон _____. (моја бака) б) Поклонио сам лопту _____. (мој брат Лука)</p>	<p>4Б-3</p>
--	--------------------	---	--	---	---	-------------

			<p>ру: –усваја примере врста именица</p> <p>–уочава и препознаје употребу предлогâ уз падеже</p>	<p>–препознаје врсту именица у типичним примерима</p> <p>–наводи примере различитих врста именица</p> <p>–разликује једну врсту именица од других</p> <p>–препознаје падеже у типичним примерима</p> <p>–препознаје употребу предлога уз падежни облик именица</p> <p>–правилно користи предлоге уз падежне облике именица</p> <p>–уочава и користи правилно гласовне промене настале приликом промене именица по падежима</p>	<p>1. На празна места упишите предлоге који би одговарали уз именицу која је у неком падежном облику.</p> <p>а) За рођендан сам добио ___ ујака књигу о риболову.</p> <p>б) Направио сам сендвич ___ своје дете.</p> <p>в) Сви воле да причају ___ тобом.</p> <p>г) Шеф је данас причао ___ новом пројекту.</p> <p>Уз које падеже сте уписали предлоге?</p> <p>2. Именицу човек промени по падежима у једнини и множини.</p> <p>3.Закружите слова испред реченица у којима је правилно употребљен предлог с/са.</p> <p>а) На море смо отишли с пријатељима.</p> <p>б) На море смо отишли с колима.</p> <p>в) Разговарала сам са Аном.</p> <p>г) Хоћеш ли поћи самном.</p> <p>4. Закружите предлог који се не може употребити уз именицу у локативу.</p> <p>У ПО НА ПРЕД ПРИ О</p> <p>5.Напишите генитив једнине и генитив множине по датом примеру.</p> <table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td></td> <td>једнина</td> <td>множина</td> </tr> <tr> <td>ном.</td> <td>гледалац</td> <td>гледаоци</td> </tr> <tr> <td>ген.</td> <td>гледаоц а</td> <td>гледалаца</td> </tr> <tr> <td>ном.</td> <td>читалац</td> <td></td> </tr> <tr> <td>ген.</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>		једнина	множина	ном.	гледалац	гледаоци	ген.	гледаоц а	гледалаца	ном.	читалац		ген.			
	једнина	множина																			
ном.	гледалац	гледаоци																			
ген.	гледаоц а	гледалаца																			
ном.	читалац																				
ген.																					

	2. Категорија начинакод глагола	<p>ЕРУ: – усваја појам о категорији начина код глагола</p>	<p>– дефинише појам о глаголском начину</p> <p>– препознаје глаголске начине: императив, потенцијал и/или футур II у типичним примерима</p>	<p>1. Шта означава радња у подвученом глаголском облику Ако <u>будеш знао</u> одговор на ово питање, положићеш испит?</p> <p>а) радња која се десила у прошлости.</p> <p>б) радња која се дешава у садашњем тренутку.</p> <p>в) могућа радња која ће се догодити у будућности.</p>
		<p>РУ: – објашњава начин грађења глаголског начина: императива, потенцијала и футурал</p>	<p>– објашњава начин грађења глаголских начина</p> <p>– даје примере употребе глаголских начина</p> <p>– правилно користи глаголски начин у говору</p>	<p>1. Напишите 2. лице једине императива следећих глагола. ИСЕЋИ ОБУЋИ ЛЕЋИ ПОМОЋИ</p> <p>2. Допуните реченице глаголима, тако што ћете њима исказати неку жељу, могућност или намеру.</p> <p>а) Радо _____ (појести) парче торте.</p> <p>б) Када _____ (имати) времена, _____ (отпутовати) на море.</p> <p>3. Напишите облике потенцијала следећих глагола. ВОЛЕТИ ХТЕТИ БИТИ ЧИТАТИ</p>
	3. Градивни придеви, деklinација и конгруенција придева	<p>ЕРУ: – препознаје градивне придеве као врсту придева</p>	<p>– дефинише градивне придеве</p> <p>– препознаје градивне придеве у типичним примерима</p>	<p>1. Издвојите градивне придеве. пластични доњи шарен платнени велика</p>
		<p>ЕРУ: – усваја појам о деklinацији придева и појам о конгруенцији придева</p>	<p>– објашњава обележја деklinације придева</p> <p>– разликује падеже код придева и дефинише њихову основну функцију</p> <p>– разликује основу придева од наставка за падеж</p> <p>– дефинише појам конгруенције – правилно слаже придеве уз именице у роду, броју и падежу</p>	<p>1. Придеви од именица уз које стоје преузимају граматичке особине, па кажемо да се придеви са именицама слажу по _____, _____ и _____.</p> <p>2. Повежите сваки од наведених придева са именицом са којом се слаже у роду, броју и падежу.</p> <p>широки везира лепој булевари великог девојци</p>
		<p>РУ: – усваја примере градивних придева</p>	<p>– разликује градивне придеве од описних</p> <p>– наводи примере градивних придева</p>	<p>1. Промените придев златан по падежима у једини и множини.</p>

			<p>РУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – стиче основна знања о слагању)придева уз именице у роду, броју и падежу 	<ul style="list-style-type: none"> – користи правилно наставке деκлинације придева – препознаје падежне облике придева у типичним примерима – препознаје употребу предлога уз падежни облик придева – правилно користи предлоге уз падежне облике придева – уочава и користи правилно гласовне промене настале приликом промене придева по падежима – препознаје грешке у слагању придева уз именице 	<p>1. Попуните празна места градивним придевом пластична.</p> <p>а) Седи на ту _____ столицу.</p> <p>б) Мајица је у _____ кеси.</p> <p>в) Обложила сам свеске _____ фолијом.</p>							
		<p>4. Именичке и придевске заменице и деκлинација заменица</p>	<p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – препознаје именичке заменице: личне заменице, личну заменицу сваког лица себе се, упитне заменице за лица и ствари, сложене заменице, опште заменице, присвојне заменице, показне заменице, односно-упитне заменице, неодређене заменице, одричне заменице и придевске заменице 	<ul style="list-style-type: none"> – дефинише именичке и придевске заменице – правилно користи повратну заменицу себе се – правилно користи повратну заменицу свој – разликује наглашене (акцентоване) и ненаглашене (неакцентоване) облике заменица 	<p>1. За наведене заменице упишите одговарајуће упитне речи.</p> <p>_____ – НИЧИЈИ</p> <p>_____ – ОНАЈ</p> <p>_____ – ОВАКВА</p> <p>_____ – ОНОЛИКО</p> <p>2. Распоредите заменице у табелу:</p> <p>НИКАКАВ СВАЧИЈИ СВАКОЛИКИ</p> <p>НИЧИЈА НЕЧИЈА НЕКАКВО</p> <table border="1" data-bbox="1489 1070 2011 1473"> <thead> <tr> <th>одричне</th> <th>опште</th> <th>неодређене</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="height: 150px;"></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	одричне	опште	неодређене				
одричне	опште	неодређене										

			<p>ЕРУ: – усваја појам о деκлинацији заменица</p>	<ul style="list-style-type: none"> – дефинише појам о деκлинацији заменица – разликује падеже заменица – описује основна обележја деκлинације заменица – разликује основу заменице од наставка за падеж – користи правилно наставке деκлинације заменица – препознаје падежне облике заменица у типичним примерима – препознаје употребу предлога уз падежни облик заменица – правилно користи предлоге уз падежне облике заменица 	<p>1. Личну заменицу он промените по падежима у једнини и множини.</p> <p>2. У следећим реченицама употребите у одговарајућем облику придевске заменице из заграде.</p> <p>а) Ништа нећете постићи _____ (такво) понашањем.</p> <p>б) _____ (који) атобусом путујеш?</p> <p>3. Промените присвојну заменицу моја по падежима у једнини и множини.</p>	
			<p>РУ: – усваја примере именичких и придевских заменица</p>	<ul style="list-style-type: none"> – препознаје врсту заменица у типичним примерима – разликује именичке заменице од придевских – наводи примере именичких и придевских заменица 	<p>1. Одредите коју службу имају заменице у следећим реченицама.</p> <p>а) Неко је на вратима.</p> <p>б) Свако ће ти исто рећи.</p> <p>в) Видела сам себе у његовим очима.</p> <p>г) Натерали су их да све испричају.</p> <p>д) Ми ћемо бити код те зграде.</p> <p>2. Одредите врсту заменица у изразу: Боље ишта него ништа!</p>	
<p>Синтакса</p>	<p>1. Врсте речи које се јављају у функцији субјекта</p>	<p>ЕРУ: – набраја све речи које се могу јавити у функцији субјекта у реченици</p>	<ul style="list-style-type: none"> – дефинише субјекат – именује све врсте речи које се јављају у улози субјекта у реченици – дефинише граматички и логички субјекат 	<p>1. Одредите врсту речи која се јавља у функцији субјекта и напишите на празно место.</p> <p>а) Ми хоћемо да учимо енглески језик. _____</p> <p>б) Марко је отишао да ради. _____</p> <p>в) Један је баш овде прошао. _____</p>	<p>4Б-4</p>	

			<p>РУ: – препознаје и разликује граматички и логички субјекат</p>	<p>– препознаје различите речи у улози субјекта у типичним примерима</p> <p>– даје примере реченица где су различите врсте речи у улози субјекта</p> <p>–препознаје граматички и/или логички субјекат у типичним примерима</p> <p>–даје примере граматичког и логичког субјекта</p>	<p>1. Препознајте и упишите род и број логичког субјекта у реченицама.</p> <p>а) Данас сам се рано пробудио.</p> <p>б) Купујемо нови стан.</p> <p>в) Уживам да будем на планини.</p> <p>г) Долазите ли вечерас?</p>											
		<p>2. Предикатска функција именица и придева</p>	<p>ЕРУ: – усваја појам о предикатској функцији именица и придева</p>	<p>– дефинише предикат</p> <p>– препознаје предикат у типичним примерима</p> <p>– разликује именски предикат од глаголског</p>	<p>1. Подвуците предикат у следећим примерима.</p> <p>а) Ови момци су опасни.</p> <p>б) Кућа је била црвена.</p> <p>в) Она је моја млађа сестра.</p>											
		<p>2. Предикатска функција именица и придева</p>	<p>РУ: – препознаје и разликује именски од глаголског предиката</p>	<p>– препознаје именице и придеве које имају предикатску функцију у реченици у типичним примерима</p> <p>– даје примере реченица где именица или придев јесте део именског предиката</p> <p>– препознаје конструкцију именског предиката: помоћни глагол и именица/придев</p> <p>– даје примере именског и/или глаголског предиката.</p>	<p>1. Допуните реченице примерима придева или именица као деловапредиката.</p> <p>а) Моја сестра је _____ на свету.</p> <p>б) То је било _____.</p> <p>в) Кад бих био _____, био бих _____.</p>											
		<p>3. Прилошке одредбе</p>	<p>ЕРУ: – усваја појам о прилошким одредбама</p>	<p>– дефинише појам о прилошким одредбама</p> <p>– набраја врсте прилошких одредби за време, место, начин, количину, меру и узрок</p>	<p>1. Распоредите прилошке одредбе у табелу.</p> <p>данас много зимус доле под столом од страха с љубављу због болети</p> <table border="1" data-bbox="1473 1206 2000 1449"> <thead> <tr> <th>место</th> <th>време</th> <th>начин</th> <th>количина и мера</th> <th>узрок</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	место	време	начин	количина и мера	узрок						
место	време	начин	количина и мера	узрок												

			<p>РУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – разликује прилошке одредбе за време, место, начин, количину и меру и узрок 	<ul style="list-style-type: none"> – препознаје прилошке одредбе у типичним примерима – разликује прилошке одредбе по функцији у реченици – правилно користи прилошке одредбе у реченици – прости и сложене реченице проширује прилошким одредбама 	<p>1. У следећим реченицама подвуците:</p> <p>а) Прилошку одредбу за узрок: Никола се много обрадовао због лепе вести.</p> <p>б) Прилошку одредбу за количину и меру: Идемо у Париз десет дана.</p> <p>в) Прилошку одредбу за време: Од среде више неће падати киша.</p> <p>2. У следећим реченицама подвуците прилошке одредбе и напишите које су:</p> <p>а) У аутобусу сам седела испред једног чудног човека.</p> <p>б) Синоћ се није ништа видело од магле.</p> <p>в) Цео дан смо радили без плана.</p>	
Речник и стил	1. Речи преносног значења		<p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – усваја појам о речима са преносним значењем 	<ul style="list-style-type: none"> – дефинише појам о речима преносног значења – препознаје речи са преносним значењем у типичним примерима 	<p>1. Подвуците речи преносног значења.</p> <p>златно дете глава купуса бистар момак лист на ноzi Објасните њихово значење.</p> <p>2. Ако кажемо сунце се осмехује, шта означава глагол ОСМЕХИВАТИ СЕ у овом контексту? Наведите пример истог глагола у свом основном значењу.</p>	4Б-5
			<p>РУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – препознаје преносно значење речи 	<ul style="list-style-type: none"> – разликује и објашњава основно од преносног значења речи – користи се речима са преносним значењем у говору или писању – даје примере речи са преносним значењем 	<p>1. Реч глава употреби у преносном значењу у три различита примера.</p> <p>2. Објасните значење израза:</p> <p>Тражи длаку у јајету. Нису му све козе на броју. Вадиш ми речи из уста. Истопићу се од среће.</p>	
	2. Творба речи	<p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – препознаје основне речи и речи изведене од њих 	<ul style="list-style-type: none"> – дефинише појам о творби речи – препознаје основне речи и речи изведене од њих – од основне речи набраја примере речи изведених од ње – дефинише појам о суфиксима и префиксима 	<p>1. Учите од којих су речи настале следеће:</p> <p>новоградња сунцокрет новогодишњи</p> <p>2. Које значење добијају придеви када им се дода суфикс –каст. На пример: црвенкаст</p>		

			<p>РУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – дели речи по настанку: просте, изведене, сложене – препознаје префиксе и суфиксе 	<ul style="list-style-type: none"> – дели речи на просте, изведене и сложене – разликује просте речи од изведених и сложених речи – даје примере простих, изведених и сложених речи – препознаје и издваја суфиксе и префиксе у типичним примерима – издваја корен речи у типичним примерима – препознаје и остале елементе: интерфиксе, падежне наставке... 	<p>1. Од дате речи саставите нове речи које ће садржати ту реч у основи. цвет пут пет писати црвен</p> <p>2. У речима: старац, старица, старити, старина, старост које све суфиксе уочавате?</p> <p>3. У речима: прашума, научити, описивати, безбрижан које префиксе уочавате?</p>	4Б-6
		3. Пароними	<p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – усваја појам о паронимима 	<ul style="list-style-type: none"> – дефинише појам о паронимима (речи сличног изговора или писања, али различитог значења) 	<p>1. Због сличног распореда гласова често их употребљавамо као синонине, а они то заправо нису. Те речи називамо _____.</p>	
			<p>РУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – препознаје и усваја примере паронима 	<ul style="list-style-type: none"> – даје примере паронима – разликује парониме од синонима и антонима 	<p>1. Објасните значење паронима. хумористичан – хумористички новинарски – новински</p> <p>2. Употпуните реченице паронимима: читак–читљив и зубаст–зубат Он има баш _____ рукопис. Овај је текст лако _____.</p> <p>Тај је предмет баш _____. Оно је дете _____.</p>	
Правопис	1. Скраћенице	<p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – делимично усваја правописна правила писања скраћеница за ословљавање, мера метричког система и осталих мера и величина 	<ul style="list-style-type: none"> – препознаје значење скраћеница за ословљавање, мера метричког система и осталих мера и величина 	<p>1. Прочитајте састојке рецепта за кифлице и напишите шта означавају скраћенице. око 1kg брашна меког тип 400 45g свежег квасца 1 каšика шећера 2 каšичице соли 2dl воде 4dl млека 2 dl уља и још до 125g маслца или маргарина 1 јаје за премаз сир за пуњење, или дзем, нутела, еуро крем за слане сусам за посипање</p>		

		<p>РУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – у потпуности усваја правописна правила писања скраћеница за ословљавање, мера метричког система и осталих мера и величина 	<ul style="list-style-type: none"> – правилно исписује скраћенице за ословљавање, мера метричког система и осталих мера и величина – даје примере за употребу различитих скраћеница – препознаје грешке код писања скраћеница 	<p>1. Напишите скраћенице: литар центиметар милиграм хектолитар</p> <p>2. Напишите скраћенице за меру на сва три начина: грам килограм километар метар</p>
2. Запета уз вокатив	<p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – усваја правило о коришћењу запете уз вокатив 		<ul style="list-style-type: none"> – препознаје вокатив као падеж у реченици и усваја правило о писању запете уз њега – пише запету уз коришћење вокатива 	<p>1. Напишите примере реченица користећи вокатив следећих речи: Милица, друг, пријатељ.</p>
	<p>РУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – правилно исписује запету уз вокатив 		<ul style="list-style-type: none"> – препознаје грешке у писању запете уз вокатива 	<p>1. Учите вокатив у следећим реченицама, подвуците га и упишите запете тамо где треба.</p> <p>а) Ех моја драга не знаш ти шта су муке. б) Само напред јунаци! в) Поштовани господине изволите на Ваше место.</p>
3. Састављено писање	<p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – усваја појам о састављеном писању сложеница 		<ul style="list-style-type: none"> – дефинише правило о састављеном писању сложеница – препознаје сложенице у типичним примерима – препознаје полусложенице у типичним примерима – разликује сложенице и полусложенице 	<p>1. Заокружите правилно написане речи. Бродовласник ново садски риболов дво-час ремек-дело</p>
	<p>РУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – правилно пише сложенице и полусложенице 		<ul style="list-style-type: none"> – пише састављено сложенице – усваја правило о писању полусложеница са цртицом – препознаје грешке у писању сложеница и полусложеница 	<p>1. Напишите сложенице од следећих речи. а) плав – око б) град – начелник в) југ – запад г) млад – лик</p> <p>2. Напишите сложенице или полусложенице настале од следећих речи: радио/апарат Западна Немачка ауто/салон</p>

	Тема	Садржај	Резултати учења	Критеријуми оцењивања	Примери задатака	Ниво
КЊИЖЕВНОСТ	Дела (необавезно)	1. Кратак увод и опис дела српске и светске књижевности	<p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – препознаје понуђена дела српске и светске књижевности <p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – укратко описује радњу датих књижевних дела <p>РУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – описује ликове датих књижевних дела <p>РУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – препознаје писце датих књижевних дела и саопштава њихову кратку биографију 	<ul style="list-style-type: none"> – наводи наслове дела српске и светске књижевности – препознаје понуђена књижевна дела и сврстава их у одређени књижевни стил – описује појединости из понуђених књижевних дела – описује и одређује радњу и хронологију догађаја у понуђеним књижевним делима – укратко препричава радњу из понуђених књижевних дела – одређује и препознаје главне ликове у делима – одређује и препознаје споредне ликове у делима – саопштава кратку биографију о писцима понуђених књижевних дела – набраја и даје примере сличних дела или других дела истог писца 	<p>1. Лирска и епсканародна поезија:</p> <ul style="list-style-type: none"> „Цар Лазар и царица Милица” „Смрт мајке Југовића” „Српска девојка” „Највећа жалост за братом” <p>2. Приповетка: „Буре” – Исидора Секулић</p> <p>„Аска и вук” – Иво Андрић</p> <p>„Јазавац пред судом” – Петар Кочић</p> <p>3. Новела: „Мали принц” – Антоан де Сент Егзипери</p> <p>4. Роман: „Орлови рано лете” – Бранко Ћопић</p> <p>5. „Аутобиографија” – Бранислав Нушић</p> <p>6. Драма: „Покондирена тиква” – Јован Стерија Поповић</p>	4В-1
	Подела књижевности	1. Подела књижевности на родове	ЕРУ: <ul style="list-style-type: none"> – дели књижевност на родове: лирика, епика и драма 	<ul style="list-style-type: none"> – дели књижевност на родове: лирика, епика и драма – описује основна обележја књижевних родова 	<p>1. Књижевност делимо на _____, _____ и _____.</p> <p>2. Подвуците главне одлике лирске поезије.</p> <ul style="list-style-type: none"> – субјективност – драматичност – осећајност – објективност – сликовитост – наративност <p>3. Подвуците главне одлике епске поезије</p> <ul style="list-style-type: none"> – приповедање о јунацима и догађајима – реално описивање историјских догађаја – развијање прича – објективност – субјективност – драматичност <p>4. Дијалог је специфична одлика _____.</p>	4В-2

			<p>РУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – усваја основна обележја сваког књижевног рода – усваја примере књижевних родова 	<ul style="list-style-type: none"> – препознаје и описује књижевне родове – разуме разлике међу родовима (лирика, епика и драма) – разликује психолошку мотивисаност поступка – даје примере књижевних родова 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Песма „Цар Лазар и царица Милица” припада _____ као књижевној врсти. 2. Песма „Српска девојка” припада _____ као књижевној врсти. 3. Дело „Покондирена тиква” припада _____ као књижевној врсти. 	
<p>Поезија</p>	<p>1. Сликовитост поезије</p>	<p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – усваја појам о сликовитости поезије 	<ul style="list-style-type: none"> – разуме значење сликовитости поезије – дели и набраја аудитивне, визуелне и тактилне елементе – дефинише појам о интоацији и паузи 	<ul style="list-style-type: none"> – препознаје аудитивне, визуелне и тактилне елементе у типичним примерима – комбинује визуелне и аудитивне елементе – разликује брз и спор ритам – препознаје брз и спор ритам у типичним примерима – препознаје интонацију и паузу у типичним примерима – правилно усваја нагласак речи 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сликовитост поезије препознаје _____, _____ и _____ елементе. 	<p>4В-3</p>
		<p>РУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – препознаје аудитивне, визуелне и тактилне елементе у поезији 	<ol style="list-style-type: none"> 1. У следећем опису издвојте аудитивне, визуелне и тактилне елементе: Поврх њихових глава шуштао је и меко лепршао снијег који је пискаво шкрипао под ногама, а око њих је као болно чамила језиво бијела зимска ноћ, без гласа и даха. 2. У песми „Највећа је жалост за братом” издвојте аудитивне елементе и опишите ритам. Сунце зађе за невен за гору, Лунаци се из мора извозе, Бројила их млада Ђурђевица, Све јунаке на број набројила, До три њена добра не наброји: Прво добро Ђурђа господара, Друго добро ручнога ђевера, Треће добро брата рођенога. За Ђурђем је косу одрезала, За ђевером лице изгрдила, А за братом очи извадила. Косу реже, коса опет расте; Лице грди, а лице израста; Али очи не могу израсти, нити срце за братом рођеним. 			

		<p>2.Лирске врсте</p>	<p>ЕРУ: – усваја поделу лирских врста: митолошке, љубавне, родољубиве, социјалне, породичне и обичајне песме</p>	<p>– врши поделу лирских врста на љубавне, родољубиве, социјалне, породичне и обичајне песме</p> <p>– разликује лирске врсте</p>	<p>1.Заокружите слово испред онога што је лирска врста: а) социјалне песме б) породичне песме в) поема г) родољубиве песме д) еп</p> <p>2. Којој врсти народних песама припадају песме које су се певале приликом жетви, косидба и сл.?</p>	
		<p>2.Лирске врсте</p>	<p>РУ: – усваја основна обележја сваке лирске врсте</p>	<p>– издваја основна обележја сваке лирске врсте</p> <p>– препознаје врсте лирских песама</p> <p>– уочава мотив и песничку слику у лирском тексту</p> <p>– тумачи мотив у лирској песми</p> <p>– даје примере лирских песама</p>	<p>1. Наведите два мотива која су типична за љубавне песме.</p> <p>2. Заокружите слово Т ако је тврдња тачна, а слово Н ако је нетачна. а) Вук Стефановић Караџић је лирске песме назвао женским песмама. Т Н б) Породичне лирске песме су веома дуге. Т Н в) Митолошке песме певају о савременим догађајима. Т Н</p> <p>3. Поред тачних одговора заокружите слово Т, а поред нетачних слово Н. а) народне љубавне лирске песме певане су приликом прослављања пролећних светковина и култа плодности. Т Н б) Ауторска љубавна песма је најчешће испевана у првом лицу једине. Т Н в) Јован Јовановић Змај је аутор бројних љубавних лирских песама. Т Н</p>	

		<p>3. Стилска изражајна средства: епитет, анафора, епифора и симплоха</p>	<p>ЕРУ: – усваја појам о стилским изражајним средствима: епитету, анафори, епифори и симплохи</p>	<p>– описује употребу стилских изражајних средстава</p> <p>– дефинише епитет, анафору, епифору и симплоху</p>	<p>1. Епитет су најчешће _____ као врста речи.</p> <p>2. Народни певач употребом двоструких епитета успева да: а) прикаже богатство породице б) опише стваран изглед предмета, живих бића и појава в) искаже добре жеље некоме г) укаже на необичност предмета, живих бића и појава</p> <p>3. Анафора је стилско изражајно средство које представља понављање сваке речи на: а) почетку сваког стиха б) крају сваког стиха</p> <p>4. Стилско изражајно средство које у себи садржи и анафору и епифору зове се _____.</p>	
			<p>РУ: – препознаје стилска изражајна средства: епитет, анафору, епифору и симплоху</p>	<p>– препознаје стилска изражајна средства у песмама</p> <p>– даје примере стилских изражајних средстава: епитета, анафоре, епифоре и симплохе</p>	<p>1. Препознајте и допишите на линију испред именице стални епитет који јој припада у народним песмама: бијело, рујно, сиви, златна. _____ вино _____ соко _____ јабука _____ лице</p> <p>2. У примеру: Ћијем у сна Санјам у сна Видим у сна које стилско изражајно средство препознајете?</p>	

	4. Лирско-епске песме	<p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – усваја поделу лирско-епских песама: балада и романса 	<ul style="list-style-type: none"> – препознаје лирско-епске песме – открива лирске и епске елементе у песамама – усваја поделу: песма, балада и романса 	<p>1. Лирско-епске песме у себи имају _____, _____ и _____ елементе.</p>	
		<p>РУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – усваја основна обележја лирско-епских песама 	<ul style="list-style-type: none"> – описује основна обележја лирско-епских песама – разликује песму, баладу и романсу – врши карактеризацију елемената: социолошка, психолошка и портрет 	<p>1. Заокружите слово испред онога што представља лирско-епска песма:</p> <p>а) елегија б) романса в) шаливе песме г) родољубиве д) балада ђ) породичне песме</p>	
Проза	1. Фабула и сиже	<p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – усваја појам о фабули и сижеу 	<ul style="list-style-type: none"> – дефинише фабулу и сиже – описује основне карактеристике фабуле – описује основне карактеристике сижеа 	<p>1. Одговорите да ли је следећа тврдња тачна или нетачна: Фабула је начин на који су догађаји приказани у причи.</p> <p>2. Уметничко приказивање догађаја зове се _____.</p>	4В-4
		<p>РУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – препознаје фабулу и сиже 	<ul style="list-style-type: none"> – препознаје фабулу и сиже прочитаног текста – препознаје и издваја елементе фабуле – препознаје покретаче фабуле у типичним примерима – препознаје заустављање фабуле у типичним примерима 	<p>1. Да ли се фабула и сиже подударају?</p> <p>2. Обајсните шта представља уоквирена фабула.</p>	

	2. Прича и новела	<p>ЕРУ: – усваја основна обележја приче и новеле</p>	<p>– препознаје и дефинише причу (као прозни текст) и новелу</p> <p>– препознаје основна обележја приче и/или новеле</p>	<p>1. Прича и новела су: а) текст у прози б) текст у стиховима</p> <p>2. Која је основна разлика између приче и новеле?</p>
		<p>РУ: – разликује причу од новеле</p>	<p>– разликује причу од новеле</p> <p>– пише кратку причу.</p>	<p>1. Прочитајте одломак новеле „Мали принц“ и опишите поруку коју уочите.</p> <p>2. Која је тема новеле „Мали принц“?</p> <p>3. Међу наведеним порукама издвојте оне које се односе на новелу „Мали принц“:</p> <p>а) не треба показивати осећања</p> <p>б) живот настаје из љубави</p> <p>в) најлепше је бити и остати дете</p> <p>г) не треба се везивати за друге.</p>
	3. Драма	<p>ЕРУ: – усваја појам о драми</p>	<p>– дефинише појам драме</p> <p>– разликује драму као књижевни род од лирике и епике</p>	<p>1. Објасните по чему се драма издваја од осталих књижевних врста.</p> <p>2. Драмске врсте су: _____, _____ и _____ драма.</p>
		<p>РУ: – разликује драмске врсте: комедија, трагедија и савремена драма</p>	<p>– преобликује одломак драмског текста у приповедачки облик</p> <p>– пише кратак драмски текст</p> <p>– набраја и препознаје карактеристике драмских врста: комедија, трагедија и савремена драма</p> <p>– препознаје основне одлике комедије</p> <p>– препознаје трагично као појам</p> <p>– дискутује о драмским елементима</p>	<p>1. _____ је драмски текст који је састављен само од једног чина.</p> <p>2. Сваки драмски текст подељен је на _____ и _____.</p> <p>3. Име аутора драме „Покондирена тиква“ је _____.</p>

	Тема	Садржај	Резултати учења	Критеријуми оцењивања	Примери задатака	Ниво
ЈЕЗИЧКО ИЗРАЖАВАЊЕ (И СТВАРАЊЕ)	Усмено изражавање	1. Хронолошко и ретроспективно причање	ЕРУ: –препознаје хронолошко и ретроспективно причање	–препознаје причање по хронологији и посећању –набраја основне карактеристике и поступак хронолошког и ретроспективног причања –уочава и тумачи узрочно-последичну повезаност догађаја –уочава структуру приче грађене ретроспективно	1.Ако причамо о догађајима оним редом којим су се одигравали, то се зове _____ причање. 2.Ако прво саопштимо оно што се десило на крају, па онда се вратимо на почетак и препричамо догађај, то се зове _____ причање.	4Г-1
			РУ: –прича хронолошки и ретроспективно	–укратко препричава догађаје уз селекцију података –приликом причања разликује елементе композицијске форме и примењује увод, ток радње, градацију, место и обим комуникације и завршетак	1.Препричајте неки догађај по хронологији. 2.Препричајте неки догађај ретроспективно, почевши од краја.	
		2.Детаљно описивање ликова	ЕРУ: –препознаје главне карактеристике ликова и описује их	–препознаје све карактеристике ликова –описује само главне карактеристике ликова –обогаћује речник и начин излагања изражајним средствима и фразама приликом описивања ликова –слободно изражава своје мишљење и уважава мишљење других	1.Које добре карактеристике уочавате у лику који сте описали? 2.Које лоше карактеристике уочавате у лику који сте описали?	
			РУ: –детаљно описује ликове	–детаљно описује ликове –представља све детаље у описима ликова и њихов значај у тексту/делу –описује ликове са истицањем карактеристика ликова у књижевном тексту, филму или позоришној представи	1.Издвојте главне ликове драме „Покондирена тиква“. 2.Изаберите један лик из драме „Покондирена тиква“ и опшите га.	

Писмено-изражавање	1. Биографија (CV) и аутобиографија	<p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – писање биографије – дефинише биографију и аутобиографију – разликује биографију од аутобиографије 	<p>1. Која је разлика између биографије и аутобиографије?</p> <p>2. Који су, према Вашем мишљењу, основни подаци које треба да садржи биографија (CV)?</p> <p>3. Да ли мислите да је важно да се у биографији коју шаљете некој фирми наведу подаци као што су године, пол и брачно стање и зашто?</p>	
		<p>РУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – усваја основне разлике између биографије и аутобиографије 	<p>1. Из следећег примера биографије издвојте важне податке, а затим те податке замените својим личним подацима.</p> <p>– наводи основна обележја биографије и аутобиографије</p> <p>– примећује и разуме све детаље у биографији</p> <p>– пише своју биографију (CV)</p>	
	2. Диктат са променама	<p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – о диктату са променама 	<p>– препознаје и дефинише појам о диктату са променама</p>	<p>1. Послушајте и напишите диктат тако што ћете све глаголе у презенту заменити глаголима у перфекту.</p>
		<p>РУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – практично примењује и пише диктат са променама 	<p>– пише читко и брзо приликом диктирања</p> <p>– чини промене у тексту које су му задате (промена глаголских времена, замена одговарајућих речи са неком другом врстом речи, итд.)</p> <p>– правилно примењује граматичка и правописна знања</p>	<p>1. Послушајте и напишите диктат тако што ћете све заменице и облике других речи у 1. лицу једине заменити 1. лицем множине.</p> <p>2. Послушајте и напишите диктат тако што ћете именице заменити њиховим синонимима тамо где је могуће.</p>
	3. Извештавање	<p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – укратко извештава о догађајима 	<p>– препознаје појам извештавања</p> <p>– извештава о неком догађају из ближе околине</p>	<p>1. Описивање са више детаља и опширније о неком догађају чији садржај треба да буде актуелан, важан и занимљив зове се _____.</p> <p>2. Да ли приликом извештавања треба да износимо и лично мишљење и коментаре?</p>
		<p>РУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – пише детаљни извештај о неком догађају 	<p>– извештава о својим туђем искуству</p> <p>– приликом писања извештаја примењује граматичка и правописна знања</p>	<p>1. Подсетите се неког догађаја из блиске прошлости и покушајте да га детаљно опишете. Припазите на то да одговорите на питања: ко, шта, где, када и како.</p>

4Г-2

	Тема	Садржај	Резултати учења	Критеријуми оцењивања	Примери задатака	Ниво
МЕДИЈСКА КУЛТУРА	Врсте медија	1. Врсте медија (штампани и електронски)	ЕРУ: –усваја основну поделу медија на штампане и електронске	–препознаје и дефинише медије –наводи поделу медија и дефинише врсте медија	1. Које врсте медија разликујете? 2. Наведите неколико примера штампаних медија. 3. Наведите неколико примера електронских медија.	4Д-1
			РУ: –усваја основна обележја медија –усваја појам о књизи као медијум	–препознаје и разликује штампане и електронске медије –наводи примере штампаних и електронских медија окружења –описује процес стварања књиге –описује улогу књиге као медијум	1. Подвуците делове које садржи једна књига? наслов садржај електронска адреса пасус том поглавље сажетак 2. Прочитајте следећи одломак и наведите одакле би он могао бити. Đoković u finalu protiv Čilića Novak Đoković ušao je u finale turnira iz serije 500 u londonskom Kvins klubu, pošto je u polufinalu savladao Francuza Žeremija Šardija 2:0 (7:6(5), 6:4) posle sat i 34 minuta igre.	
		2. Новине, часописи и рубрике	ЕРУ: –усваја појам о новинама, часописима и рубрикама	–дефинише новине, часописе и рубрике –разликује новине и часопис –препознаје рубрике	1. Објасните основну употребу новина и часописа. 2. Пoglавље или одељак у новинама са одређеном садржином (спорт, култура...) зове се _____.	
			РУ: –усваја основна обележја новина, часописа и рубрика	–наводи основне карактеристике новина, часописа и рубрика –даје примере новина и часописа из окружења –пише кратак новински чланак	1. Пре него што се пише новински чланак, потребно је: а) имати добар материјал за писање б) бити маштовит в) истраживати одређену тему и причу г) наћи некога ко ће чланак за Вас написати 2. Измислите причу и напишите новински чланак о њој. Пробајте да опишете и фотографије које бисте додали.	
	Медијатека	1. Медијатека	ЕРУ: –усваја основну функцију медијатеке	–дефинише медијатеку –наводи основне карактеристике и намену медијатеке	1. Свака школа требало би да поседује медијатеку. Опишите шта је медијатека.	4Д-2
			РУ: –описује начин коришћења медијатеке	–користи се медијатеком –описује процес претраживања података	2. Набројте какве све податке и материјал можете пронаћи у медијатеци.	

Наставни програм за основно образовање одраслих
Српски језик и књижевност

Петиниво

	Тема	Садржај	Резултати учења	Критеријуми оцењивања	Примери задатака	Ниво
ЈЕЗИК	Историја српског језика	1. Варијанте старословенског језика	ЕРУ: – усваја информације о настанку варијаната старословенског језика	– објашњава појаву варијаната старословенског језика	1. Опишите значај Моравске мисије. 2. Дефинишите значај следећих појмова: паганин мисионар јеванђеље Цариград глагољица Рашка 3. У науци се језик који су уредили Ђирило и Методије и њихови ученици зове _____ . 4. У ком су веку Срби примили хришћанство и словенску писменост?	5Б-1
			ЕРУ: – усваја поделу словенских и специфичности јужнословенских језика	– наводи поделу словенских језика – објашњава порекло српског књижевног језика – српски језик сврстава у јужнословенску језичку групу	1. Српски језик спада у: а) западнословенске језике б) јужнословенске језике в) источнословенске језике 2. Поред српског, који језици још спадају у јужнословенску групу језика?	
			РУ: – основне информације о настанку савременог српског језика	– даје примере старословенских речи и њихове облике у савременом српском језику – препознаје старословенско писмо – глагољицу – објашњава настанак глагољице и/или ћирилице	1. У следећем низу језика подвуците језике који нису словенски: литвански чешки грчки руски румунски украјински српски македонски словачки 2. Погледајте како се пише реч рука на различитим словенским језицима и опишите сличности и разлике. Руски: рука Пољски: dłoń Чешки: ruka Словеначки: roka Македонски: рака Бугарски: ръка	

	Фонетика	1.Гласовне промене	<p>ЕРУ: –уочава гласовне промене у грађењу и промени речи</p>	<p>–уочава гласовне промене у грађењу и промени речи</p> <p>–набраја основне карактеристике гласовних промена у српском језику</p> <p>–дефинише употребу и настанак гласовних промена</p> <p>–правилно користи гласовне промене у говору</p>	<p>1.У следећим примерима обележите место где су настале гласовне промене: расчешљати пеку војниче девојци нижи анђела читаоца ђеца задаци</p> <p>2.Попуните табелу и напишите коју гласовну промену опажете.</p> <table border="1" data-bbox="1491 363 2011 491"> <thead> <tr> <th></th> <th>3. лице једнина</th> <th>3. лице множина</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>вући</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>пећи</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>3.Напишите вокатив једнине следећих примера и напишите коју гласовну промену опажете. војник врабац стриц</p> <p>4. Додајте наставке следећим речима и напишите коју гласовну промену опажете. девојка + и помог + ите орах + и књига + и монах + и лег + и</p> <p>5. У примеру којег(а) коег(а) коог(а) ког(а) коју гласовну промену запажете?</p> <p>6. Поред датих примера напишите слово испред гласовне промене коју уочавате.</p> <table data-bbox="1453 1069 1836 1460"> <tr> <td>селидба</td> <td>а) губљење сугласника</td> </tr> <tr> <td>монаси</td> <td>б) сибиларизација</td> </tr> <tr> <td>јучерашњи</td> <td>в) прелазак л у о</td> </tr> <tr> <td>предео</td> <td>г) палатализација</td> </tr> <tr> <td>семење</td> <td>д) јотовање</td> </tr> <tr> <td>поручити</td> <td>ђ) једначење</td> </tr> <tr> <td></td> <td>сугласника по месту творбе</td> </tr> <tr> <td></td> <td>е) једначење</td> </tr> <tr> <td></td> <td>сугласника по звучности</td> </tr> </table>		3. лице једнина	3. лице множина	вући			пећи			селидба	а) губљење сугласника	монаси	б) сибиларизација	јучерашњи	в) прелазак л у о	предео	г) палатализација	семење	д) јотовање	поручити	ђ) једначење		сугласника по месту творбе		е) једначење		сугласника по звучности	5Б–2
	3. лице једнина	3. лице множина																															
вући																																	
пећи																																	
селидба	а) губљење сугласника																																
монаси	б) сибиларизација																																
јучерашњи	в) прелазак л у о																																
предео	г) палатализација																																
семење	д) јотовање																																
поручити	ђ) једначење																																
	сугласника по месту творбе																																
	е) једначење																																
	сугласника по звучности																																

			<p>РУ: –усваја и препознаје основне карактеристике гласовних промена у српском језику: палатализације, сибиларизације, непостојанога, преласка л у о, једначења сугласника по звучности, једначења сугласника по месту творбе, јотованња, асимилације/ дисимилације сугласника, губљења сугласника и превој вокала</p>	<p>–препознаје основне карактеристике гласовних промена у српском језику у типичним примерима</p> <p>–препознаје гласовне промене у типичним примерима</p> <p>–даје примере одређене врсте гласовне промене</p> <p>–усваја одступања у писању тамо где су гласовне промене (највише у случају једначења сугласника по звучности)</p> <p>–усваја одступања која се јављају код гласовних промена (највише у случају губљења сугласника)</p>	<p>1. Примените правила о једначењу сугласника по звучности у следећим примерима: од + пловити наруч(ити) + бина раз + чешљати голуб + чић</p> <p>2. Подвуците примере у којима опажате сибиларизацију. руци фризерки улози Олги колеги вуцимо</p> <p>3. У компаративу придева: црњи, дражи, даљи, слађи коју гласовну промену опажате?</p> <p>4. Која је гласовна промена настала у следећим примерима: ђевојка, ђеца, ђед, ђерати Да ли су ово књижевни или некњижевни облици?</p> <p>5. У следећим примерима напишите које су гласовне промене настале. црква – цркава писмо – писама предео – предела анђео – анђела задатак – задаци пост – посна</p>	
--	--	--	--	--	--	--

		<p>2. Место акцента и неакцентоване дужине (утврђивање и проширивање знања)</p>	<p>ЕРУ: –препознаје место акцената и место неакцентоване дужине савременог српског језика</p>	<p>–набраја и дефинише сва четири акцента савременог српског језика –разликује дугосилазни од дугоулазног акцента –разликује краткосилазни од краткоулазног акцента</p>	<p>1. Напишите ознаке акцената српског књижевног језика. –дугосилазни: –дугоулазни: –краткосилазни: –краткоулазни:</p> <p>2. Подвуците наглашене (акцентоване) слоге у следећим речима: а) правилно – правилност б) певати – певачи в) учитељ – учитељица</p> <p>3. Подвуците слог у означеној речи где се појављује неакцентована дужина. Некада у политици није било много жена.</p> <p>4. Улазни акценти у српском језику могу стајати на сваком слогу осим на _____.</p>	
			<p>РУ: –бележи и разликује акценте и неакцентоване дужине савременог српског језика</p>	<p>–препознаје акценте у типичним примерима –препознаје неакцентоване дужине у типичним примерима –бележи акценте у типичним примерима –бележи неакцентоване дужине у типичним примерима –даје примере одређеног акцента или неакцентоване дужине</p>	<p>1. Повежите дате примере са врстом речи којој припадају. сáмо с мо рáд р д речца придев именица</p> <p>2. У следећем низу подвуците речи које могу имати само силазне акценте. лет лећи лоза звук зима зврк брег</p> <p>3. У датим речима краткоулазни акценат је забележен на погрешном слогу. Забележите га правилно. напáвити асистèнт</p> <p>4. Зокружите именице у генитиву множине. одéла одéлā дечáка дечáкā</p>	

			<p>ЕРУ: –препознаје именске речи: именице, придеве, заменице и бројеве</p> <p>–препознаје граматичке категорије: род, број и падеж</p>	<p>–набраја све именске речи –препознаје именске речи у типичним примерима –разликује именске речи –разликује и правилно користи све граматичке категорије именских речи –препознаје и правилно користи природни и граматички род именица и даје примере –препознаје именице које имају само множину или само једину –дефинише функције падежа</p>	<p>1. Номинатив у реченици најчешће има службу _____ и _____.</p> <p>2. У реченици Стефан је Тијани дао чашу воде, именицу у номинативу ставите у датив, а именицу у дативу ставите у номинатив. Да ли је субјекат исти?</p> <p>3. Напишите акузатив именице БРИСАЧ у примеру, ако она означава: а) човека који нешто брише б) предмет којим се нешто брише</p> <p>4. Заокружите по један синоним датих предлога. ОСИМ: уместо услед сем упркос ЗБОГ: ради услед без преко КА: надамак упркос насупротив према</p>	
	<p>Морфологија</p>	<p>1. Именске речи (утврђивање и проширивање знања)</p>	<p>РУ: –разликује различите функције падежа у реченици</p> <p>–усваја појам о падежној синонимији</p>	<p>–даје примере врста именских речи</p> <p>–препознаје падеж именица и придева у типичним примерима</p> <p>–усваја и правилно користи падеже за означавање места завршетка кретања и места налажења</p> <p>–правилно мења именице и неке придеве по падежима</p> <p>–усваја и препознаје падежну синонимију</p>	<p>1. Подвуците само чланове у генитиву и одредите коју службу имају у оквиру синтагме: прва књига нашег писца ситно лице румених образа</p> <p>2. Следеће именице употребите у одговарајућем облику уз наведене именице. Који је то падеж и како се он назива? КРИШКА КАШИКА ГУТЉАЈ ЗРНО шећер вода грожђе лубеница</p> <p>3. У следећим реченицама подвуците предлошко-падежне конструкције у дативу и одредите њихово значење. а) Где ми је књига? усмереност б) Понела је баки колаче. намена в) Немањи је жао због тога. припадност г) Пришла је вратима. носилац стања</p> <p>4. У следећим реченицама подвуците предлошко-падежне конструкције у инструменталу и одредите њихово значење. а) Удаљила се брзим кораком. намена б) Залепићу га лепком. средство в) Над креветом је слика. начин г) Није долазила данима. време</p> <p>5. Уместо подвучене предлошко-падежне конструкције напишите синонимну: Он је увек <u>поред ње</u>. То је она жена <u>са кратком косом</u>. Који су то падежи?</p>	<p>5Б-3</p>

		<p>2. Граматичке категорије глагола (утврђивање и проширивање знања)</p> <p>3. Нелични глаголски облици</p>	<p>ЕРУ: –препознаје граматичке категорије глагола: време, лице, род, број, начин и вид</p>	<p>–препознаје граматичке категорије глагола: време, лице, број, род, начин и вид у типичним примерима</p> <p>–разликује све граматичке категорије глагола</p>	<p>1.У следећим реченицама одредите глаголско време, лице, род и број: а) Они су сваки дан говорили о томе. б) Ако она буде рекла да може, онда ћемо то урадити.</p> <p>2. Подвуците глаголе свршеног вида: кувати–скувати отворити–отварати средити–сређивати доћи–долазити</p>	
			<p>ЕРУ: –усваја основна обележја неличних глаголских облика: глаголски прилог радни и глаголски прилог садашњи</p>	<p>–дефинише употребу и начин грађења неличних глаголских облика: радног глаголског прилога и глаголског прилога садашњег</p> <p>–препознаје неличне глаголске облике у типичним примерима</p>	<p>1.Заоружите оне глаголске облике који садрже радни глаголски придев. а) радио бих г) кад будем радио б) радио сам д) радићу в) био сам радио њ) радим</p> <p>2.Заокружите слово испред реченице у којој је радни глаголски придев употребљен као прави придев. а) Он је тамо одрастао. б) Треба ти кључала вода да скуваш кафу. в) Вода је кључала три минута.</p>	
			<p>РУ: –усваја и правилно користи граматичку категорију: глаголски вид</p>	<p>–разликује свршени и несвршени вид глагола</p> <p>–правилно, префиксима или интерфиксима, мења вид глагола</p> <p>–даје примере граматичких категорија глагола</p>	<p>1.Поред глагола свршеног вида упишите слово С, а поред глагола несвршеног вида слово Н. читати прочитати ишчитавати читуцкати</p>	
			<p>РУ: –усваја основна знања о грађењу и значењу неличних глаголских облика</p>	<p>–објашњава начин грађења неличних глаголских облика:радног глаголског придева и глаголског прилога прошлог</p> <p>–даје примере неличних глаголских облика</p>	<p>1.Напишите радни глаголски придев у сва три рода једнине и множине од датих глагола: ићи причати стати рећи</p> <p>2.Напишите глаголски прилог садашњи од следећих глагола. чекати доћи читати прегледати</p> <p>3. Коју службу у реченици има подвучена синтагма? Тукао га је ударајући га по глави.</p>	

	4. Одређени и неодређени вид придева 5. Степен поређења придева	ЕРУ: –препознаје одређени и неодређени вид придева –усваја основна знања степена поређења придева	–препознаје одређени и неодређени вид придева у типичним примерима –дефинише одређени и неодређени вид придева –правилно слаже придеве уз именице –препознаје облике компаратива и суперлатива придева у типичним примерима –правилно мења позитив придева у облик компаратива и/или суперлатива –усваја одступања у поређењу придева –даје примере компаратива и суперлатива придева	1. По чему се разликују придеви у примерима: зид је бео/ бели зид 2. Који се суфикс додаје већини придева за грађење компаратива? 3. Напишите компаратив придева: бесан бучан благ богат 4. Напишите суперлатив придева: чудесан упечатљив познат усамљен 5. Поред компаратива придева напишите којим је наставком добијен. мекши смешнији гушћи ређи 6. Подвуците оне придеве који имају неправилну компарацију и затим напишите те облике. велик леп густ зао раван добар лош
		РУ: –усваја начи н деklinације одређеног и неодређеног вида придева	–правилно мења оба придевска вида по падежима –препознаје падеж придева у типичним примерима	1. Промените придеве леп и лепи по падежима. 2. Подвуците придеве у следећим реченицама и одредите им вид и службу: Пуж је спор. Пас је опасан. Лепи човек седи крај пута.
	6. Деклинација бројева 7. Конгруенција бројева 8. Збирни бројеви	ЕРУ: –стиче основна знања о промени бројева по падежима –стиче основна знања о слагању бројева уз именице по роду, броју и падежу	–препознаје деklinацију бројева у типичним примерима –дефинише појам конгруенције бројева	1. Променљиви бројеви су _____, _____, _____ и _____. 2. Који се бројеви слажу уз именице по роду и падежу?
		ЕРУ: –препознаје збирне бројеве	–препознаје збирне бројеве у типичним примерима	1. Повежите број са врстом којој припада. тринаесеторица тринаесет тринаести тринаесторо ЗБИРНИ БРОЈНИ ПРИДЕВ ОСНОВНИ БРОЈНА ИМЕНИЦА

		<p>РУ:</p> <p>–усваја појам о деκлинацији бројева</p> <p>–усваја појам о конгруенцији бројева</p>	<p>–правилно мења променљиве бројеве по падежима</p> <p>–правилно слаже бројеве са именицама уз које стоје по роду, броју и падежу</p> <p>–препознаје грешке у деκлинацији или конгруенцији бројева</p>	<p>1. Промените број два по падежима тако да се слаже уз именицу мушког рода.</p> <p>1. У следећим примерима подвуците реченицу у којој број означава особе женског пола.</p> <p>а) Послала сам тарту њима двома.</p> <p>б) Послала сам тору њима двома.</p> <p>в) Послала сам тарту њима двома.</p> <p>г) Послала сам тарту њима двојици.</p>							
		<p>РУ:</p> <p>–усваја примере збирних бројева</p>	<p>–даје примере збирних бројева</p>	<p>1. Напишите збирни број према следећим основним бројевима: осам тридесет пет деветсто деведест</p> <p>2. Напишите словима збирни број 134</p>							
Синтакса	<p>1. Реченица – основни појмови (утврђивање знања)</p> <p>2. Безлична реченица</p>	<p>ЕРУ:</p> <p>–препознаје основне реченичне чланове (предикат и субјекат)</p> <p>–препознаје безличну реченицу</p>	<p>–дефинише реченицу као појам</p> <p>–разликује главне реченичне чланове</p> <p>–одређује предикат и субјекат у типичним примерима</p>	<p>1. Да ли је прилошка одредба у примерима исказана речју или синтагмом? Подвуците субјекат и предикат у примерима.</p> <p>а) Она се буди раном зором.</p> <p>б) Пошли смо другим путем.</p> <p>в) Ми лако устајемо.</p> <p>2. Допунитетабелу својим примерима прилошке одредбе за начин.</p> <table border="1" data-bbox="1464 976 2013 1129"> <tr> <td>Написала је састав</td> <td></td> <td>реч</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>синтагма</td> </tr> </table>	Написала је састав		реч			синтагма	5Б-4
		Написала је састав		реч							
		синтагма									
<p>РУ:</p> <p>–дефинише појам реченице и реченичних чланова</p> <p>–усваја знања о безличној реченици</p>	<p>–даје примере главних реченичних чланова</p> <p>–препознаје предикатску реченицу</p> <p>–препознаје безличну реченицу</p> <p>–дефинише безличну реченицу</p> <p>–даје примере безличне реченице</p>	<p>1. Заокружите слова испред безличних реченица.</p> <p>а) Време је било лепо.</p> <p>б) Падала је киша.</p> <p>в) Изненада се смрачило.</p> <p>г) Лето нам је донело сунце.</p> <p>2. Следеће реченице претворите у безличне.</p> <p>а) Зора је сванула. в) Киша је пљуштала.</p> <p>б) Ветар је дувао. г) Дан се разведрео.</p>									

		3.Именски и глаголски предикат	ЕРУ: –препознаје предикат у реченици	–дефинише предикат као реченични члан –препознаје предикат у реченици	1.Заокружите слова испред реченица у којима препознајете прост глаголски предикат. а) Вавилонци су били пионери у тој науци. б) Астрологија се изузетно проширила. в) Астрологија је моћно утицала на државну политику. 2. Подвуците сложене глаголске предикате у следећим примерима. а) Ана није хтела да купи нову књигу. б) Ана је почела да учи енглески језик. в) Ана је већ била купила нову књигу. г) Ана беше завршила свој домаћи задатак.
			РУ: –усваја појам о именском и глаголском предикату	–препознаје глагол у личном глаголском облику у улози предиката –даје примере предиката у личном глаголском облику –препознаје и дефинише синтагме –одређује односе међу реченичним члановима	1. Препишите следеће реченице тако да просте именске предикате проширите у сложене са глаголом морати у презенту. а) Она је паметна. б) Њен отац је полицајац. в) Јован је увек први у фудбалу.
		4. Прави и неправи објекат	ЕРУ: –препознаје објекат у реченици	–дефинише објекат као реченични члан –препознаје објекат у типичним примерима	1.Прави објекат је увек у _____ у српском књижевном језику. 2.У следећим реченицама подвуците прави објекат. а) Купио сам нови ауто. б) Видео сам га. в) Време ублажава све ране. 3. У следећим реченицама подвуците неправи објекат. а) Не можеш њему све причати. б) Испричала је родитељима све што се десило. в) Жири је уручио награду најбољима. г) Свакодневно нам саопштавају узнемирујуће вести.

			<p>ру: –препознаје и разликује прави (акузатив) и неправи објекат</p>	<p>–препознаје прави објекат (у акузативу) у типичним примерима</p> <p>–препознаје неправи објекат у типичним примерима</p> <p>–разликује прави и неправи објекат у реченици</p> <p>–даје примере правог и/или неправог објекта</p> <p>–повезује прави објекат уз прелазне глаголе</p>	<p>1.Допуните табелу.</p> <table border="1" data-bbox="1476 316 2004 584"> <thead> <tr> <th>Објекат у акузативу</th> <th>Објекат у партитивном генитиву</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Узела је шећер и воду.</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Хоћете ли тарту?</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>Купићу ти колача.</td> </tr> </tbody> </table> <p>2.Заокружите слово испред падежа у којем може стајати неправи објекат.</p> <p>а) инструментал без предлога б) генитив са предлозима в) акузатив без предлога д) датив без предлога</p> <p>3. Одредите прави и неправи објекат у реченици. Свим пријатељима сам послала жељени поклон.</p>	Објекат у акузативу	Објекат у партитивном генитиву	Узела је шећер и воду.		Хоћете ли тарту?			Купићу ти колача.	
Објекат у акузативу	Објекат у партитивном генитиву													
Узела је шећер и воду.														
Хоћете ли тарту?														
	Купићу ти колача.													
<p>Речник и стил</p>	<p>1.Неологизми</p>	<p>ЕРУ: –препознаје неологизме</p>	<p>–препознаје неологизме у језику</p> <p>–дефинише неологизме</p>	<p>–тумачи значење неологизама</p> <p>–користи неологизме у говору</p> <p>–даје примере неологизама</p>	<p>1.Нове речи које настају за именовање нових појмова зову се _____.</p>									
		<p>ру: –тумачи и дефинише употребу неологизама</p>			<p>1.Подвуците неологизме. севотина црква дехуманизовање рачунар</p> <p>2.Напишите пет примера неологизама</p>	<p>5Б-5</p>								

Правовис	1. Знаци интерпункције: црта, заграда, звездица, апостроф	ЕРУ: –препознаје знакове интерпункције: црту, заграду, звездицу, апостроф	–препознаје знакове интерпункције: цртау, цртицу, звездицу, заграду и апостроф у типичним примерима –дефинише употребу наведених знакова интерпункције	1.Препишите следећу реченицу тако да наводнике замените цртом. „Марија, врати ми књигу!”, викнуо је Милош. 2.Упишите радно време продавнице тако да предлоге замените цртом. РАДНО ВРЕМЕ ОД 8 ДО 16 СВАКОГ РАДНОГ ДАНА 3. Апостроф се пише да се обележи _____ слово. 4. Ако желимо да означимо нешто што ћемо даље објаснити у фусноти можемо уписати _____ поред те речи.	5Б-6
		РУ: –усваја основна знања о употреби знакова интерпункције: црте, цртице, заграде, звездице и апострофа	–правилно користи наведене знаке интерпункције –разликује употребу црте и цртице –даје примере употребе наведених интерпункцијских знакова –препознаје грешке у употреби наведених интерпункцијских знакова	1.У следећој реченици недостају црте, напишите их на одговарајућим местима. Атина је у Пелопонеском рату (431 404 г. п. н. е.) била поражена од Спарте (стр. 45 50). 2.Упишите апостроф тамо где треба. да ли да л је л јеси ли рекао реко ајде 3.Упишите заграду на одговарајуће место тако да реченица постане двосмислена. Путници могу остарити на станици док воз не крене.	
	2. Писање префикса нај	ЕРУ: –повезује префикс нај уз суперлатив придева	–препознаје префикс нај у типичним примерима	1.Префикс нај се код суперлатива придева упек пише: а) спојено б) одвојено	
		РУ: –усваја знања о писању префикса нај уз суперлатив придева	–спојено пише префикс нај уз суперлатив придева –препознаје грешке у писању префикса нај уз суперлатив придева	1. Напишите следеће примере у суперлативу. ПАМЕТАН ХЛАДАН СРЕЂАН 2. Заокружите правилно написане примере. најједонставнији најједноставнији најјефтинији најјефтинији.	

КЊИЖЕВНОСТ

	Тема	Садржај	Резултати учења	Критеријуми оцењивања	Примери задатака	Ниво
	Дела (необавезно)	1. Кратак увод и опис дела српске и светске књижевности	ЕРУ: –препознаје понуђена дела српске и светске књижевности	– наводи наслове дела српске и светске књижевности –препознаје понуђена књижевна дела и сврстава их у одређени књижевни стил	1. Епска народна поезија: „Марко Краљевић и 12 Арапа”	5В-1
			ЕРУ: –укратко описује радњу датих књижевних дела	– описује појединости из понуђених књижевних дела – описује и одређује радњу и хронологију догађаја у понуђеним књижевним делима – укратко препричава радњу из понуђених књижевних дела	„Косовска девојка” 2. Прича: Немушти језик” 3. Роман: „Атлантида” –Дејвид Гибинс „Старац и море” – Ернест Хемингвеј	
РУ: –описује ликове датих књижевних дела			–одређује и препознаје главне ликове у делима –одређује и препознаје споредне ликове у делима	„Поп Ћира и поп Спира” – Стеван Сремац 4. Драма: „Бој на Косову” – Љубомир Симовић „Ромео и Јулија” – Вилијам Шекспир „Капетан Џон Пиплфокс” – Душан Радовић		
РУ: –препознаје писце датих књижевних дела и саопштава њихову кратку биографију			–саопштава кратку биографију о писцима понуђених књижевних дела –набраја и даје примере сличних дела или других дела истог писца	„Сумњиво лице” – Бранислав Нушић		
	Поезија	1. Епске врсте	ЕРУ: –Епску поезију дели на епску поезију у стиху и епску поезију у прози	–препознаје епску песму –дефинише епске песме	1. Вук Стефановић Караџић је епске песме назвао _____ песмама. 2. Епске народне песме говоре о: 3. _____ према догађају, времену и јунацима деле се на: неисторијске, преткосовске, косовске, циклус о Краљевићу Марку... 4. Песме средњих времена које приповедају о значајним хајдучима зову се _____ .	5В-2

		<p>РУ: –усваја класификацију и основна обележја епске поезије</p>	<p>–наводи основна обележја врста епске поезије –даје примере епске поезије у прози</p>	<p>1. Песма „Марко Краљевић и 12 Арапа” припада _____ 2. На линији поред стихова напишите наслов народне епске песме којој припадају. А Марко је прихвати за руку, посади је до десна колена, огрте је коластом аздијом, а у руке даде чашу вина: _____ На плећима носи хлеба бела, У рукама два кондира златна, У једноме хлађане водице, У другоге руменог вина; Она иде на Косово равно, _____</p>	
		<p>ЕРУ: –препознаје и издваја стих и риму</p>	<p>–препознаје и издваја стих –дефинише стих –набраја врсте рима</p>	<p>1. Укрштена рима је када се римују _____ и _____ стих. 2. _____ је строфа од четири стиха чији назив потиче од француске речи која означава број четири. 3. Стих од десет слогова са паузом после четвртог слога зове се _____.</p>	
	<p>2. Стих и рима</p>	<p>РУ: –усваја начине организације стихова и врсте рима</p>	<p>–одређује организацију стихова/строфе: једносложна, двосложна, тросложна, итд. –препознаје врсте рима: мушку, женску, средњу, парну, укрштену, обгрљену, нагомилану и испрекидану</p>	<p>1. Народна песма дугог стиха зове се _____. 2. Следећи стих поделите на слокове и одговорите на захтеве: Није шала онака ђевојка! Овакав стих назива се _____. Пауза пада иза _____ слога. 3. На одговарајуће црте напишите називе рима када се подударују следећи стихови: а) први и други, трећи и четврти стих _____ б) први и четврти, други и трећи стих _____</p>	

	3. Стилска изражајна средства: ономатопеја, компарација и метафора	<p>ЕРУ:</p> <p>–препознаје стилска изражајна средства: ономатопеју, компарацију и метафору</p>	<p>–дефинише стилска изражајна средства: ономатопеју, компарацију и метафору</p> <p>–препознаје стилска изражајна средства у типичним примерима</p>	<p>1. Опонашање звукова из природе назива се _____</p> <p>2. Ономатопеју, једну од најстаријих стилских фигура, песници користе да би _____</p> <p>3. Стилска фигура код које се два појма доводе у везу преко заједничке особине назива се _____ или _____</p>	
		<p>РУ:</p> <p>–усваја основна обележја стилских изражајних средстава: ономатопеје, компарације и метафоре</p>	<p>–разликује компарацију од метафоре</p> <p>–тумачи употребу наведених стилских изражајних средстава у типичним примерима</p> <p>–даје примере употребе наведених стилских изражајних средстава</p>	<p>1. Које стилско изражајно средство препознајете у следећем стиху? Дурак хукну, све замукну...</p> <p>2. Објасните компарације својим речима: бистар као суза добар као добар дан сигуран као врбов клин</p> <p>3. Које стилске фигуре препознајете у реченици: Над њом се башкарила огромна ветерњача, раширених крила, над пољаном пуном маслачака и белих рада. а) ономатопеја б) персонификација в) епитет г) поређење</p>	
Проза	1. Прозни текст	<p>ЕРУ:</p> <p>–препознаје елементе прозног текста: фабулу, сиже, тему и идеју, мотив, грађу, лика, композицију, облик казивања, тачку гледишта</p>	<p>–набраја елементе прозног текста</p> <p>–препознаје елементе прозног текста у типичним примерима</p>	<p>1. Заокружите врсте прозног текста. а) приповетка б) еп в) новела д) романа</p> <p>2. Које елементе прозног текста препознајете?</p>	1В-3
		<p>РУ:</p> <p>–усваја основна знања о елементима прозног текста</p>	<p>–дефинише елементе прозног текста</p> <p>–даје примере елемената прозног текста</p>	<p>1. Суштински део једног текста, оно о чему се говори и оно што представља проширени наслов једног дела зове се _____</p> <p>2. Заокружите слова испред облика казивања прозног текста: а) дескрипција б) портрет в) дијалог г) карактер д) монолог њ) перспектива</p>	

	2. Народна проза	<p>ЕРУ:</p> <p>–препознаје врсте народне прозе: мит, легенду, бајку и предање</p>	<p>–препознаје врсте народне прозе: мит, легенду, бајку и предање</p> <p>–разликује врсте народне прозе</p>	<p>1. Које врсте народне прозе познајете?</p> <p>2. Шта је карактеристично за све врсте народне прозе?</p> <p>3. Испричајте легенду о Атлантиди.</p>	
		<p>РУ:</p> <p>–усваја основна знања о врстама народне прозе</p>	<p>–наводи основна обележја врста народне прозе</p> <p>–даје примере народне прозе</p>	<p>1. Препричајте неродну причу „Немушти језик“.</p> <p>2. Приповетке у којима се описује сусрет човека са Богом, ђаволом, попом, анђелом, светцем,... зову се _____ .</p> <p>3. Приповетка фантастичног садржаја која увек има срећан крај зове се _____ .</p>	
Драма	1. Основне драмске врсте	<p>ЕРУ:</p> <p>–усваја основну поделу драмског текста: трагедија, комедија, савремена драма и радио драма</p>	<p>–набраја основне драмске врсте</p> <p>–дефинише основне драмске врсте и њихова обележја</p>	<p>1. Основне драмске врсте су _____ .</p> <p>2. _____ се изводи на радију и намењена је слушаоцима, а не гледаоцима.</p>	1В-4
		<p>РУ:</p> <p>–усваја основна знања о основним драмским врстама</p>	<p>–препознаје драмске врсте у типичним примерима</p> <p>–препознаје и разликује хумористично, иронично и сатирично</p> <p>–описује појмове: протагонист и антагонист</p>	<p>1. Наведите пример драме у којој препознајете хумористичне елементе.</p> <p>2. Заокружите слово испред драме која је трагедија. а) Сумњиво лице б) Ромео и Јулија в) Капетан Џон Пиплфокс</p> <p>3. Подвучите мотиве који се односе на трагедију „Ромео и Јулија“. а) забрањена љубав б) замена младе в) превара г) родољубље</p> <p>4. Пажљиво прочитајте следеће реченице. Поред тачних одговора упишите Т, а поред нетачних Н. а) протагонист и антагонист имају исте особине и исту улогу у драмској радњи. б) радња у драми се развија кроз сукоб протагониста и антагониста. в) Протагониста је главни лик у драми. г) Пријатељ протагонисте се назива повереником.</p>	

ЈЕЗИЧКО ИЗРАЖАВАЊЕ (И СТВАРАЊЕ)

	Тема	Сажетак	Резултати учења	Критеријуми оцењивања	Примери задатака	Ниво
ЈЕЗИЧКО ИЗРАЖАВАЊЕ (И СТВАРАЊЕ)	Усмено изражавање	1.Обавештење и вест	ЕРУ: –препознаје облик обавештења и вести	–препознаје типичне примере обавештења и/или вести –препознаје и описује основна обележја обавештења и вести	1.Заокружите слово испред догађаја који би могао бити медијска вест. а) Мог је пријатеља јуче болео зуб. б) Вечерња представа у Народном музеју отказана је. в) Различити филмови се приказују у биоскопима. 2. Следеће обавештење је пуно грешака. Препишите га правилно. Због поплаве у станове вода је затворена на купатила до спрата 9. Вода се непушта до оправке. Одбор 15. 2. 2006.	5Г-1
			РУ: –обавештава о догађајима из ближе околине	–јасно обавештава о догађајима из ближе околине –обавештава о прошлим или будућим догађајима –обликује вест према питањима: ко, шта, када, где, како и зашто	1. Напишите сами обавештење које ћете упутити станарима – суседима да ћете прослављати славу дана 22. новембра.	
	Писмено изражавање	1.Креативно писање (писање састава)	ЕРУ: –препознаје креативно писање –препознаје састав и његове делове	–препознаје типичне примере креативног писања (краћи текстови, кратке приче, рекламе итд.) –наводи основна обележја креативног писања –препознаје типичне примере есеја –препознаје и набраја основне делове есеја (увод, главни део и закључак)	1.Који су то делови на које морамо обратити пажњу приликом писања састава? 2. Следећи одломак састава представља његов: а) увод б) пасус главног дела в)закључак	5Г-2
			РУ: –примењује креативно писање –пише састав на задату тему	–примењује креативно писање, тј. мења делове текста или измишља почетак или крај текста, пише кратке приче, занимљиве кратке текстове и рекламе и сл. –примењује граматичка и правописна правила приликом креативног писања –самостално пише есеј на задату тему –приликом писања есеја запажа све делове есеја и одваја пасусе –примењује граматичка и правописна правила приликом писања есеја	1.Напишите састав на тему „Моје детињство“. 2.Напишите састав на тему „Да имам моћ, променио бих...“	

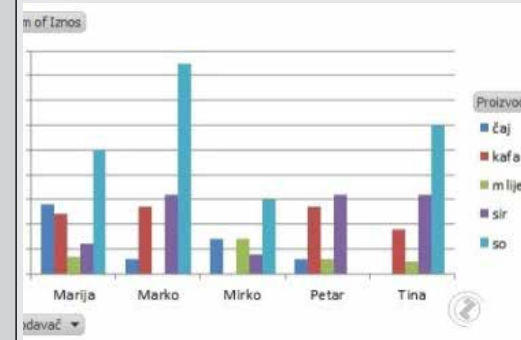

	Тема	Садржај	Резултати учења	Критеријуми оцењивања	Примери задатака	Ниво
	Филм	1.Врсте филмова	<p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> –прави поделу филмова на врсте према садржају и намени: цртани, документарни, историјски, трилер, драма, акциони... 	<ul style="list-style-type: none"> –препознаје врсте филмова –разликује врсте филмова према садржају –препричава садржај гледаног филма и сврстава га у једну од наведених врста 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Које све врсте филмова познајете? Опишите специфичности једне од њих. 2. Изаберите један документарни филм који сте погледали и опишите његов садржај. 	5Д-1
			<p>РУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> –дефинише основна обележја врста филмова према садржају 	<ul style="list-style-type: none"> –дефинише врсте филмова према њиховим основним карактеристикама –препознаје идеју у филму –наводи примере различитих врста филмова 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Да ли опажате уметничке елементе у документарним филмовима? Које они могу бити намењени? 2. У који жанр спада један од најпознатијих филмова „Титаник“? 	
		2. Забавне и образовне радио и телевизијске емисије	<p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> –препознаје и дефинише садржај забавних и образовних радијских и телевизијских емисија 	<ul style="list-style-type: none"> –препознаје радио и телевизијске емисије –разликује забавне од образовних емисија –описује садржај забавних и/или образовних радијских и телевизијских емисија 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Која је основна разлика између забавне и образовне радио или телевизијске емисије? 2. Опишите једну забавну радио или телевизијску емисију. 3. Опишите једну образовну радио или телевизијску емисију. 	
	Читање и приказивање података	3. Читање и разумевање дијаграма, графикана и сл.	<p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> –препознаје и издваја основне податке у дијаграмима, графиконима и сл. 	<ul style="list-style-type: none"> –препознаје дијаграме, графиконе и сл. –издваја податке у дијаграмима, графиконима и сл. –чита податке из дијаграма, графикана и сл. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. У дијаграме и графиконе уносимо различите _____. 	5Д-2

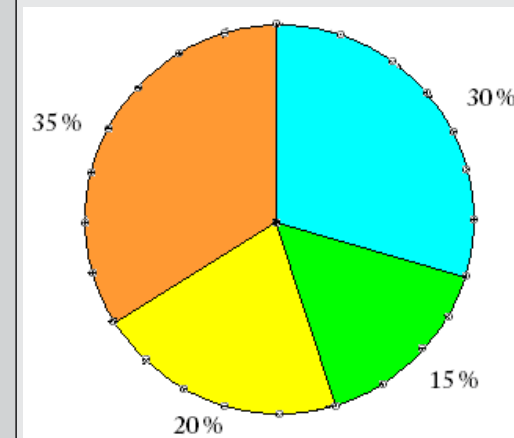
РУ:
–самостално уноси податке у дијаграме, графиконе и сл.

–самостално ствара дијаграме и графиконе
–уноси податке у дијаграме и графиконе

1. Погледајте дијаграм о потрошњи купаца и одговорите на питања.
а) Који је производ Мирко највише трошио?
б) Колико литара кафе Марко годишње троши?
в) Ко троши највише соли на годишњем нивоу?

2. У следећи дијаграм унесите податке тако да добијете различите проценте језика које људи на територији Балканског полуострва говоре (подаци не морају бити прецизни или тачни).

Наставни програм за основно образовање одраслих

Српски језик и књижевност

Шестиниво

	Тема	Садржај	Резултати учења	Критеријуми оцењивања	Примери задатака	Ниво
ЈЕЗИК	Историја српског језика и дијалектологија	1. Српски језик до 19. века	ЕРУ: –усваја основне појмове историјског развоја српског језика до 19. века –описује значај Вукове реформе –усваја основне појмове развоја књижевног језика Срба од Вука до данас	–дефинише најважније карактеристике и обележја стварања и развоја српског језика –сврстава српски језик у породицу словенских језика –дефинише време када је извршена кодификација српског језика –наводи утицај на данашњи српски књижевни језик	1. Заокружите слово испред синонима за рускословенски језик. а) руски језик б) руска редакција старословенског језика в) српскословенски језик 2. Рускословенски језик потиснуо је употребу српкословенског половином _____ века. 3. Славеносрпски језик настао је током половине ____ века, а у употреби је остао до половине ____ века. 4. Заокружите ко је био реформатор ћирилице пре Вука Караџића. а) Доситеј Обрадовић б) Сава Мркаљ в) Милован Видаковић 5. Да ли је Вук С. Караџић (и)Јекавско јотовање дј и тј писао пре или после 1839. године? 6. Према важећем Уставу, данас је у Р. Србији у службеној употреби је _____ књижевни језик _____ и _____ изговора.	6Б-1
		2. Вукова реформа језика, писма и правописа	3. Књижевни језик Срба од Вука до данас	ЕРУ: –усваја основна знања о историји и развоју српског књижевног језика	–објашњава развој и појаву редакција српског језика (српкословенски, рускословенски, славеносрпски...) –објашњава почетак и разлоге Вукове реформе језика, писма и правописа –објашњава дијалекатску основицу за настанак српског књижевног језика –наводи најзначајнија дела чије је појављивање допринело развоју српског књижевног језика	

		<p>4. Дијалектологија</p>	<p>ЕРУ: –развија позитиван однос према дијалектима и потребе да се усваја и негује књижевни језик</p>	<p>–набраја основна обележја развитка српског језика –негује ичува дијалекте –негује и чува књижевни језик –препознаје дијалекте српског језика –одређује распрострањеност српског језика –даје примере неких народних говора –дефинише појам о језику националне мањине –развија позитиван однос према језицима националних мањина</p>	<p>1. Који су дијалекти ушли у основу српског књижевног језика? 2. У следећем низу речи дати су дијалекатски облици. Подвуците их. љепота Вјера оћерати љепше хљеб 3. На територији Р. Србије говори се наречјем: а) екавског изговора б) ијекавског изговора в) и екавског и ијекавског изговора 4. Објасните по чему се разликују следеће реченице. У недељу ће време бити променљиво. У недјељу ће вријеме бити промјенљиво. 5. Обележите пример који је некњижевни облик. дијете пјесма дите песма дете</p>	
			<p>РУ: –усваја основне појмове из области дијалектологије и поделу народних говора –усваја појам о замени кратког и дугог Ћ(јата)</p>	<p>–објашњава замену Ћ (јата) и разлику кратког и дугог Ћ –разликује неке од дијалеката српског језика –наводи основне особине и разлике дијалеката и српског књижевног језика –наводи одлике штокавског дијалекатског наречја –чини поделу српских народних говора</p>	<p>1. Повежите градове са дијалектима којима припадају. Врање косовско-ресавски Зрењанин источно-херцеговачки Неготин шумадијско-војвођански Ужице призренско-тимочки 2. Напишите ијекавске облике према наведеним екавским. место лекар девојка лето свет дело 3. Којим је дијалектом написана следећа реченица? ...Тај глас иде, с'с месечину се лепи, трепери и на мен' као мелем на срце ми пада. 4. Дијалекатски облик свирив је глагол у: а) презенту б) перфекту в) футуру</p>	

	Фонетика	1. Ненаглашене речи: преношење акцента на проклитике и енклитике	<p>ЕРУ:</p> <p>– усваја појам о преношењу акцента на проклитике и енклитике</p>	<p>– наводи основна обележја четвороакценатског система српскога језика</p> <p>– правилно користи и примењује правила дистрибуције акцената</p> <p>– објашњава преношење акцента на проклитике и енклитике у српском језику</p>	<p>1. У којим примерима је акценат на проклитици? у кућу на мђре на мђре</p> <p>2. Набројте врсте ненаглашених речи које када стоје испред или иза наглашене чине акценатску целину с њом.</p> <p>3. Речи које стоје испред наглашене речи и заједно с њом чине акценатску целину зову се _____, а оне које стоје иза речи с којом чине акценатску целину зову се _____.</p>	6Б-2
			<p>РУ:</p> <p>– овладава преношењем акцента на проклитике и енклитике</p>	<p>– правилно примењује преношење акцената на проклитике и енклитике</p> <p>– даје примере обавезног и необавезног преношења акцента на проклитике и енклитике</p>	<p>1. У следећим реченицама подвуците речи које немају акценте и напишите да ли оне спадају у проклитике или енклитике.</p> <p>а) Хтела бих да купим нове ципеле.</p> <p>б) Јеси ли стигао на време?</p> <p>в) Не говориш му све.</p> <p>2. У примеру Човече, не љити се обележите ненаглашене речи, а затим оне слоге које су наглашени.</p>	
	Морфологија	<p>1. Глаголска времена: аорист, имперфекат и плусквамперфекат</p> <p>2. Нелични глаголски облици: трпни глаголски придев и глаголски прилог прошли</p> <p>3. Појам актива и пасива</p>	<p>ЕРУ:</p> <p>– препознаје глаголска времена: аорист, имперфекат и лусквамперфекат</p>	<p>– препознаје глаголска времена аорист, имперфекат и плусквамперфекат у типичним примерима</p>	<p>1. Аорист који се употребљава у приповедању зове се _____ аорист, а имперфекат који се употребљава у приповедању зове се _____ имперфекат.</p> <p>2. Допуните реченицу глаголом у аористу. Милица и Јована _____ (сагнути се) доле.</p> <p>3. Какву радњу означава подвучени глагол у реченици: Милош им певаше најлепше што је умео?</p> <p>4. Зокружите слово испред оних реченица које можемо чути у свакодневном говору.</p> <p>а) Како се оно зваше твој брат? б) Разговараху ли они? в) Шта то беше? г) Ми бејасмо летос у Грчкој.</p> <p>5. Допуните реченице глаголима у плусквамперфекту.</p> <p>а) Када смо стигле у биоскоп, она _____ (седети) на свом месту. б) Пре него што смо проговорили, Милош _____ (заспати).</p>	6Б-3

			<p>ЕРУ: –препознаје следеће глаголске облике: трпни глаголски придев и глаголски прилог прошли</p>	<p>–препознаје и разликује личне и неличне глаголске облике у типичним примерима</p> <p>–препознаје и користи трпни глаголски придев и глаголски прилог прошли</p>	<p>1. Напишите трпни глаголски придев у мушком роду једине и множине следећих глагола: ПРЕГРИСТИ УНЕТИ</p> <p>2. Напишите трпни глаголски придев у женском роду једине и множине следећих глагола: СПАСИТИ НОСИТИ</p>																
			<p>ЕРУ: –препознаје активно и пасивно стање</p>	<p>–препознаје у типичним примерима активно и пасивно стање</p>	<p>1. Заокружите слово испред реченице у којој је подвучени глаголски облик у активу.</p> <p>а) Овакви задаци <u>се раде</u> на часу.</p> <p>б) Овакви задаци <u>су рађени</u> на часу.</p> <p>в) Ми <u>смо радили</u> овакве задатке.</p>																
			<p>РУ: –усваја основна знања о грађењу глаголских времена: аориста, имперфекта и плусквамперфекта</p>	<p>–дефинише начин грађења наведених глаголских времена</p> <p>–разликује презентску од инфинитивне основе и одређује је</p> <p>–објашњава стилску обележеност аориста и/или имперфекта</p> <p>–даје примере наведених глаголских времена</p> <p>–препознаје просте и сложене глаголске облике у типичним примерима</p> <p>–даје примере простих и сложених глаголских облика</p>	<p>1. Промените глагол ИЗГОРЕТИ у аористу.</p> <p>2. Промените глаголе ПЕВАТИ и ТРЕСТИ у имперфекту.</p> <p>3. Промените глагол ЧИТАТИ у плусквамперфекту.</p> <p>4. Допуните табелу.</p> <table border="1" data-bbox="1480 1034 2024 1278"> <thead> <tr> <th></th> <th>Инфинитивна (аористна) основа</th> <th>Презентска основа</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>стићи</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>доћи</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>учити</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>лежати</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>5. Напишите облике аориста помоћниг глагола БИТИ и ХТЕТИ.</p>		Инфинитивна (аористна) основа	Презентска основа	стићи			доћи			учити			лежати			
	Инфинитивна (аористна) основа	Презентска основа																			
стићи																					
доћи																					
учити																					
лежати																					

			<p>РУ:</p> <p>–усваја основна знања о грађењу простих глаголских облика: трпног глаголског придева и глаголског прилога прошлог</p>	<p>–дефинише начин грађења и употребу трпног глаголског придева и глаголског прилога прошлог</p> <p>–разликује трпни од радног глаголског придева</p> <p>–разликује глаголски прилог прошли од глаголског прилога садашњег</p> <p>–даје примере трпног глаголског придева и глаголског прилога прошлог</p>	<p>1. Одредите службу подвучене глаголске синтагме у реченици. <u>Окренувши јастук на другу страну</u>, поново је заспао.</p> <p>2. Напишите глаголски прилог прошли следећих глагола: ИСПЕЋИ ЧУТИ ОТИЋИ ВИДЕТИ РЕЋИ ПОМОЋИ</p>
			<p>РУ:</p> <p>–усваја основна знања о грађењу актива и пасива</p>	<p>–дефинише начин грађења активног и пасивног стања</p> <p>–разликује пасив с речцом се и трпним глаголским придевом</p> <p>–претвара активне у пасивне реченице и обрнуто</p>	<p>1. Следеће активне реченице промените у пасивне.</p> <p>а) Бојан је купио цвеће Маји. б) Научници су измислили бољи апарат за мерење притиска.</p>
	5. Прилози		<p>ЕРУ:</p> <p>–препознаје прилоге као врсту речи</p>	<p>–разликује променљиве и непроменљиве речи</p> <p>–препознаје прилоге за место, време, начин и количину у типичним примерима</p> <p>–разликује прилоге од предлога</p>	<p>1. Заокружите реченице у којима запажете прилог, а не придев.</p> <p>а) Неки су путовали јуче. б) Ово је дете веома паметно. в) Помињали су њихово дуго путовање. г) Она је срдечно биће.</p> <p>2. Разврстајте дате прилоге у табелу.</p> <p>сутра тајно доста далеко назад премало За време За место За начин За количину</p>
			<p>РУ:</p> <p>–усваја основна знања о прилозима</p> <p>–дефинише степен поређења код променљивих прилога</p>	<p>–дефинише намену различитих врста прилога</p> <p>–користи правилно прилоге за место, време, начин и количину</p> <p>–даје примере прилога за место, време, начин и количину</p> <p>–препознаје степен поређења код променљивих прилога</p> <p>–даје примере степена поређења код променљивих прилога</p>	<p>1. Напишите степен поређења прилога.</p> <p>љубазно касно много рано</p> <p>2. Повежите прилоге са начином на који су постали.</p> <p>изјутра предлог + прилог одсад предлог + заменица потом предлог + именица</p>

	6.Предлози	<p>ЕРУ: –препознаје предлоге као врсту речи</p>	<p>–препознаје предлоге у типичним примерима</p> <p>–разликује предлоге од прилога</p>	<p>1.У низу се налази један уљез. Прецртајте га: низ под од јер пред</p> <p>2.Заокружите слово испред реченице у којој је подвучена реч употребљена као предлог.</p> <p>а) Столица се налази <u>близу</u> стола.</p> <p>б) Буди ту <u>близу!</u></p>				
		<p>РУ: –усваја основна знања о предлозима</p>	<p>–разликује предлоге по значењу</p> <p>–правилно користи предлоге у тексту и у говору</p> <p>–даје примере предлога</p>	<p>1.Подвучите предлоге у реченици и напишите уз коју именицу стоје и у ком је падежу та именица.</p> <p>Дете је стајало на улици и држало је балон изнад главе, када му се пред очима одједном појавио се човек са великом торбом и поклонио му сладолед.</p> <p>2. На празна места упишите предлоге ЗБОГ и РАДИ.</p> <p>а) Читајте _____ себе, а не _____ других.</p> <p>б) Састали смо се _____ решавања прошлонедељног проблема.</p>				
	7.Везници	<p>ЕРУ: –препознаје везнике као врсту речи</p>	<p>–препознаје везнике у типичним примерима</p> <p>–разликује везнике по значењу и намени</p>	<p>1. Прецртајте уљеза у низу.</p> <p>ни, нити, али, док, без, премда, ако</p>				
		<p>РУ: –усваја основна знања о везницима</p>	<p>–препознаје зависне везнике</p> <p>–препознаје везничке спојеве</p> <p>–правилно користи везнике у тексту и у говору</p> <p>–даје примере различитих везника</p>	<p>1.Разврстајте везнике на одговарајућа места у табели: НИТИ, А, НО, И, ПА, ТЕ, АЛИ, НЕГО, ВЕЋ, НИ.</p> <table border="1" data-bbox="1464 1161 2009 1353"> <thead> <tr> <th>саставни</th> <th>раставни</th> <th>супротни</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table>	саставни	раставни	супротни	
саставни	раставни	супротни						

	8. Пртикуле (речце)	<p>ЕРУ: –препознаје речце као врсту речи</p>	<p>–препознаје речце у типичним примерима</p> <p>–разликује речце од осталих непроменљивих речи</p>	<p>1. Подвуците речце у реченици. Да, сутра ће можда бити лепше време.</p> <p>2. Прецртајте уљеза у реченици. чак, не, ли, међутим, пак, између</p>											
		<p>РУ: –усваја основна знања о речцама</p>	<p>–правилно користи речце у тексту и у говору</p> <p>–даје примере речца</p>	<p>1. Упишите дате речце у табелу. не ето чак нека се зар</p> <table border="1"> <tr> <td>Упитна речца</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Показна речца</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Речца за одрицање</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Повратна речца</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Речца за истицање</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Заповедна речца</td> <td></td> </tr> </table>	Упитна речца		Показна речца		Речца за одрицање		Повратна речца		Речца за истицање		Заповедна речца
	Упитна речца														
	Показна речца														
Речца за одрицање															
Повратна речца															
Речца за истицање															
Заповедна речца															
9. Узвици	<p>ЕРУ: –препознаје узвике као врсту речи</p>	<p>–препознаје узвике у типичним примерима</p> <p>–разликује узвике од осталих непроменљивих речи</p>	<p>1. Избаците уљеза из низа. фију, крц, трес, дум, пак, пију</p>												
	<p>РУ: –усваја основна знања о узвицима</p>	<p>–правилно користи узвике у тексту и у говору</p> <p>–даје примере различитих узвика</p>	<p>1. Заокружите слово испред реченице у којој се узвиком ЈАО изражава дивљење. а) Јао, покидала сам нову наруквицу! б) Јао, што је укусна торта! в) Јао, побеже нам воз!</p> <p>2. Упишите узвике у табелу. куку иш бум</p> <table border="1"> <tr> <td>Узвик за терање животиња</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Узвик за изражавање осећања</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Узвик који подражава звук</td> <td></td> </tr> </table>	Узвик за терање животиња		Узвик за изражавање осећања		Узвик који подражава звук							
Узвик за терање животиња															
Узвик за изражавање осећања															
Узвик који подражава звук															

Синтакса	1.Атрибут и апозиција	<p>ЕРУ:</p> <p>–препознаје атрибут и апозицију</p>	<p>–препознаје атрибут и апозицију као реченичне чланове у типичним примерима</p> <p>–разликује атрибут од апозиције</p>	<p>1.Подвуците атрибуте у реченицама.</p> <p>а) Јована гледа занимљив филм.</p> <p>б) По изгледу се може закључити да је то нов и модеран намештај.</p> <p>2.Запетама обележите апозицију.</p> <p>Хајдук Вељко Петровић војвода крајински и командант неготински један је од највећих јунака из Првог српског устанка.</p>	6Б-4
		<p>РУ:</p> <p>–усваја основна знања о атрибуту и апозицији</p>	<p>–даје примере и правилно користи у тексту и у говору атрибут и апозицију</p> <p>–апозицију издваја запетама у писању</p>	<p>1.Следећим именицама додајте атрибуте.</p> <p>одговор прозори кућа песник град</p> <p>2. Одредите службу именице уз коју стоји апозиција у следећој реченици.</p> <p>Биберче, јунак мали као биберово зрно, избавио је цареву кћер.</p>	
	2.Сложена реченица	<p>ЕРУ:</p> <p>–препознаје сложену реченицу</p>	<p>–препознаје и објашњава структуру сложене реченице</p> <p>–примењује правила слагања делова реченице</p> <p>–препознаје и разликује зависну од независнесложене реченице у типичним примерима</p>	<p>1.Реченица у којој има више од једног предиката зове се _____.</p> <p>2. Подвуците предикате у следећим сложеним реченицама.</p> <p>а) Марко је трчао, смејао се и певао, док није почела да пада киша.</p> <p>б) Ако будете добили овај посао, ми оечкујемо да Ви урадите све што будемо тражили од Вас.</p>	
		<p>РУ:</p> <p>–усваја основна знања и поделу сложених реченица</p>	<p>–сложене реченице дели на зависно- и независно-сложене</p> <p>–наводи напоредне односе међу деловима реченице</p> <p>–даје примере сложених реченица</p>	<p>1. Подвуците све реченице у сложеним реченицама.</p>	

		3. Независно-сложене реченице	<p>ЕРУ: –препознаје независно-сложену реченицу</p>	<p>–препознаје независно-сложене у типичним примерима</p> <p>–разликује независно-сложене реченице од зависно-сложених</p> <p>–даје примере независно-сложених реченица</p>	<p>1. Предикатске реченице које могу да стоје самостално називају се _____.</p> <p>2. У следећем низу налази се једна независна реченица. Подвуците је. чим је свануло, мада је свануло, свануло је, да је свануло, јер је свануло.</p>
			<p>РУ: –усваја знања о подели и основна обележја независно-сложених реченица: саставне, раставне, искључне, закључне и супротне</p>	<p>–дефинише поделу независно-сложених реченица</p> <p>–препознаје врсту независно-сложене реченице у задатом примеру</p> <p>–разликује врсте независно-сложених реченица</p> <p>–објашњава функцију везника у односима делова независно-сложених реченица</p> <p>–препознаје безличне и непотпуне реченице</p>	<p>1. Повежите независне предикатске реченице са врстом напоредног односа у којем стоје.</p> <p>а) Милан се синоћ није јавио, али нико не зна због чега. б) Они су престали да причају и почели да раде. в) Сви су ми нешто пожелели за рођендан, само је она ћутала. г) Време је захладнело, дакле, долази зима. д) Или ћу овде наћи добар посао, или селим се из овог града.</p> <p>саставни раставни супротни искључни закључни</p> <p>2. Подвуците везнике који би могли стајати уместо већ у реченици, а да се значење не промени. Нисмо прошле године били у Србији, већ смо путовали по свету. али, а, но, него, или, нити</p>
		4. Зависно-сложене реченице	<p>ЕРУ: –препознаје зависно-сложену реченицу</p>	<p>–препознаје зависно-сложене реченице у типичним примерима</p> <p>–разликује зависно-сложене реченице од независно-сложених</p> <p>–даје примере зависно-сложених реченица</p>	<p>1. Предикатске реченице које не могу да стоје самостално називају се _____.</p> <p>2. Подвуците односну реченицу у следећем примеру. То је позориште које највише волим.</p> <p>3. У следећој реченици недостају запете. Допишите запете и одредите врсту зависно-сложене реченице. Јутрос, док сам доручковала, просула сам кафу.</p> <p>4. Издвојите субјекат, предикат и прилошку одредбу за узрок из дате реченице. Краљ поштује закон, јер га закон чини краљем.</p> <p>5. Повежите условне реченице. Поступио бих другачије, Моја пријатељица би отишла у Лондон Доћи ћу ти у госте</p> <p>ако будем имао времена. да сам имао ко да ме саветује. када би имала пара.</p>

			<p>РУ:</p> <p>–усваја знања о подели и основна обележја зависно-сложених реченица: изричне, односне, месне, временске, узрочне, условне, намерне, последичне, начинске (поредбене) и допусне</p>	<p>–дефинише поделу зависно-сложених реченица</p> <p>–препознаје врсту зависно-сложене реченице у типичним примерима</p> <p>–разликује врсте зависно-сложених реченица</p> <p>–објашњава функцију везника у односима делова зависно-сложене реченице</p>	<p>1. Поред датих реченица напишите да ли су односне или месне. Водићу те у град где је увек топло. Где год видиш празно место, ти седни.</p> <p>2. Замените подвучену конструкцију допусном реченицом. <u>И поред умора</u>, дошао је на рођендан.</p> <p>3. Одредите која је реченица намерна, која поредбена, а која последична. Лоши људи живе да би јели, а добри једу да би живели. Неке гљиве су толико отровне да је за човека смртоносан само један залагај. Свако има једнаке могућности да буде велик онолико колико жели.</p>	
	Речник и стил		<p>ЕРУ:</p> <p>–усваја поделу лексике на домаћу и страну: дијалектизми, интернационализми, турцизми и остала страна лексика и позајмице</p>	<p>–наводи основну поделу лексике на домаћу и страну</p> <p>–разликује домаћу од стране лексике</p> <p>–препознаје страну лексику у типичним примерима</p>	<p>1. Речи које су преузете из других језика зову се _____.</p> <p>2. Која је разлика између дијалектизама и жаргонизама?</p> <p>3. Подвучите некњижевне речи: Уради то вако. Хлеб није фришак. Позвали смо мурију.</p>	
		1. Подела лексике	<p>РУ:</p> <p>–усваја основна знања о домаћој и страниј лексичи српског књижевног језика</p>	<p>–страну лексику дели према пореклу речи</p> <p>–даје примере дијалектизама, интернационализама, турцизама и осталих позајмљеница и стране лексике</p> <p>–заменеује стране речи домаћим и даје примере</p>	<p>1. Препознајте речи грчког порекла и подвучите их. библиотека спорт компјутер паркинг манастир филм анђео</p> <p>2. Одредите порекло следећих речи. Визита журнал мидер nobles персона фрајла француски латински немачки</p> <p>3. Напишите уз следеће застареле речи оне које се данас користе. кујунџија вратнице чирак позорје</p>	6Б-5

	2. Функционални стилови и подстилови	<p>ЕРУ:</p> <p>–усваја основну поделу језика на функционалне стилове: научни, књижевноуметнички, разговорни, административни и новинарски (публицистички) и њихове подстилове</p>	<p>–наводи основну поделу функционалних стилова језика</p> <p>–описује њихове основне карактеристике</p>	<p>1. Дела из различитих научних области, као што су уџбеници, есеји, студије итд. пишу се _____ стилем.</p> <p>2. Обавезна употреба стандардног језика, језгровитост и сажетост у казивању, истицање поруке, масовност комуницирања и сл. су елементи _____ стила.</p>
		<p>РУ:</p> <p>–усваја основна знања о функционалним стиливима и подстиловима</p>	<p>–препознаје функционалне стилове језика и издваја њихове карактеристике у типичним примерима</p> <p>–пише краћи текст различитоим функционалноим стиливима</p>	<p>1. Одредите функционални стил којим је написан следећи текст.</p> <p>На основу Одлуке Управног одбора Железничке стамбене задруге „15. април”, Београд, расписује се конкурс за избор и именовање директора задруге. Услови: да има високу стручну спрему; да није извршио кривична дела; да има минимум десет година радног искуства. Документа за пријаву на конкурс треба послати на адресу предузећа, најкасније до 20.6.2017.</p> <p>2. Следећи текст разговорног стила препишите речима стандардног српског језика.</p> <p>Е, јуче сам био у Београду, па сам свратио и до биоскопа! Стварно?! Баш супер. Шта си гледао? Ма гледао сам Терминатора, тројку. Филм је страва! Јој, екстра, једва чекам да га и ја видим. Нећеш се покајати, веруј ми. ОК, идем сада... журим на час, знаш да онај из српског мрзи када неко уђе после њега. Ма знам, човек је смор... хајде, пали!</p>
	3. Врсте речника	<p>ЕРУ:</p> <p>–усваја основну поделу речника по броју, по намени, по временској пројекцији, по слоју језика, специјалне речнике...</p>	<p>–наводи основне критеријуме поделе речника</p> <p>–наводи основна обележја врста речника</p>	<p>1. Када једна реч има само једно дефинисано значење у речнику она се зове _____ реч, а када има више значења зове се _____ реч.</p> <p>2. Наведите најпознатије речнике савременог српског књижевног језика.</p> <p>3. Према броју језика речници се деле на _____, _____ и _____.</p>
		<p>РУ:</p> <p>–усваја основна знања о различитим врстама речника</p>	<p>–препознаје и описује одређену врсту речника</p> <p>–користи различите врсте речника</p>	<p>1. Велики речник страних речи и израза написали су:</p> <p>а) Иван Клајн/Милан Шипка б) Павле Ивић/Милка Ивић</p> <p>2. Шта означава скраћеница у називу Речник САНУ?</p> <p>3. Прочитајте значење речи мајка у Речнику Матице српске и за свако значење напишите по један пример реченице.</p>

Правопис	1. Прилагођено писање позајмљеницаи страних имена	<p>ЕРУ:</p> <p>–усваја појам о прилагођеном писању позајмљеница и страних имена</p> <p>–усваја основна правила прилагођеног писања</p>	<p>–препознаје прилагођено написане речи у типичним примерима</p> <p>–наводи основна правила прилагођеног писања</p>	<p>1. Када се имена из страних језика преносе у српски, она се могу писати:</p> <p>а) само ћирилицом б) само латиницом</p> <p>в) ћирилицом и латиницом.</p> <p>2. Повежите страно име са његовим прилагођеним обликом:</p> <p>Fritz Frick Frisch</p> <p>Фрик Фриш Фриц</p>	6Б-6
		<p>РУ:</p> <p>–усваја правописна знања оприлагођеном писању страних речи и имена у српском језику</p>	<p>–правилно пише позајмљенице и страна имена, користећи оба српска писма</p>	<p>1. Напишите следећа имена прилагођено:</p> <p>James Mike Else Chile Гогољ</p> <p>2. Допуните реченице одговарајућим облицима имена у загради.</p> <p>а) То је било у стилу чувеног _____ (Џеси Овенс).</p> <p>б) Обављен је интервју са _____ (Бритни Спирс) и њеном колегиницом _____ (Мараја Кери).</p>	
	2. Генитивни знак (угласти знак дужине)	<p>ЕРУ:</p> <p>–усваја појам о употреби генитивног знака (угластог знака дужине)</p>	<p>–објашњава употребу генитивног знака (угластог знака дужине)</p> <p>–препознаје генитивни знак (угласти знак дужине) у типичним примерима</p> <p>–даје примере где се може применити генитивни знак (угласти знак дужине)</p>	<p>1. Заокружите слово испред падежа у којем се налази подвучена реч у реченици:</p> <p>То су књиге <u>ученикâ</u>.</p> <p>а) генитив једнине б) генитив множине</p> <p>в) акузатив једнине</p> <p>2. Заокружите слово испред реченице где се може уписати генитивни знак.</p> <p>а) Имам много пријатеља.</p> <p>б) Остао је без пријатеља.</p> <p>в) То су му два најбоља пријатеља.</p>	
		<p>РУ:</p> <p>–примењује генитивни знак (угласти знак дужине) у писању</p>	<p>–правилно користи генитивни знак (угласти знак дужине) у писању</p>	<p>1. Упишите угласти знак дужине на одговарајућа места.</p> <p>а) Понекад кад сам сам, размишљам много.</p> <p>б) Он мора да ми да неку књигу.</p>	

	Тема	Садржај	Резултати учења	Критеријуми оцењивања	Примери задатака	Ниво
КЊИЖЕВНОСТ	Дела (необавезно)	1. Кратак увод и опис дела српске и светске књижевности	<p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – препознаје понуђена дела српске и светске књижевности <p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – укратко описује радњу датих књижевних дела <p>РУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – описује ликове датих књижевних дела <p>РУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – препознаје писце датих књижевних дела и износи њихову кратку биографију 	<ul style="list-style-type: none"> – наводи наслове дела српске и светске књижевности – препознаје понуђена књижевна дела и сврстава их у одређени књижевни стил – описује појединости из понуђених књижевних дела – описује и одређује радњу и хронологију догађаја у понуђеним књижевним делима – укратко препричава радњу из понуђених књижевних дела – одређује и препознаје главне ликове у делима – одређује и препознаје споредне ликове у делима – износи кратку биографију о писцима понуђених књижевних дела – набраја и даје примере сличних дела или других дела истог писца 	<ol style="list-style-type: none"> Социјална поезија: „О, класје моје” – Алекса Шантић Балада: „Хасанагиница” Романса: „Биљана платно белеше” Збирка песама: „Канционијер” – Франческо Петрарка (LXI сонет) Поема: „Писмо мајци” – Сергеј Јесењин „Ламент над Београдом” – Милош Црњански „Горски вијенац” – П. П. Његош Роман: „Сеобе” – Милош Црњански (одломак) „Ловац у житу” – Џон Селинџер „Шешир професора Косте Вујића” – Милован Витезовић Аутобиографија: „Дневник Ане Франк” „Живот и прикљученија” – Доситеј Обрадовић 	6B-1
	Поезија	1. Социјална поезија	<p>ЕРУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – препознаје социјалну поезију <p>РУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – усваја основна знања о социјалној поезији 	<ul style="list-style-type: none"> – препознаје типичне примере социјалне поезије – наводи основна обележја социјалне поезије – издаваја идеју и мотив социјалне поезије – даје примере социјалне поезије 	<ol style="list-style-type: none"> Песма у којој песник износи свој став према друштву, друштвеним појавама и своја реаговања на те појаве зове се _____. Песма „О, класје моје” Алексе Шантића, припада _____ поезији. <p>1. Издвојте елементе које препознајете у строфи песме „О, класје моје”.</p> <p>„О класје моје испод голих брда, Мој црни хљебе, крвљу поштрапани, Ко ми те штеди, ко ли ми те брани Од гладних тица, моја муко тврда?! Који је мотив ове песме?”</p>	6B-2

		<p>2. Балада, романса и поема</p>	<p>ЕРУ: –препознаје баладу, романсу и поему</p>	<p>–препознаје типичне примере баладе, романсе и/или поеме –наводи основна обележја баладе, романсе и/или поеме</p>	<p>1. Мотиви о љубави, родољубљу и друштвеним односима се често налазе у _____, чији назив потиче од једне шпанске речи која се из Шпаније раширила по Европи. 2. Поема може бити: а) народна и уметничка б) само уметничка в) само народна</p>							
			<p>РУ: –усваја основна знања о балади, романси и поеми</p>	<p>–издваја идеју и мотив баладе, романсе и/или поеме –разликује баладу од романсе и од поеме према елементима –даје примере баладе, романсе и/или поеме</p>	<p>1. Према теми и идеји лирско–епске врсте се деле на _____ и _____. 2. Баладе, романсе могу бити _____ и _____. 3. Међу наведеним особинама заокружите три које се односе на народну баладу. а) врста епско-лирске песме б) врста епске песме в) испевана у 1. лицу г) пример за баладу је Писмо мајци Јесеђина д) Вук их је називао женским песмама ђ) основни мотив је забрањена љубав е) основни мотив је бој и мегдан 4. Распоредите следеће песме у табелу: Писмо мајци Хасанагиница Биљана платно белеше</p> <table border="1" data-bbox="1527 1145 2027 1321"> <thead> <tr> <th>балада</th> <th>Романса</th> <th>Поема</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table>	балада	Романса	Поема				
балада	Романса	Поема										

		<p>3. Стилска изражајна средства: рефрен, градација, апострофа, хипербола, алегорија, симбол, словенска антитеза, иронија</p>	<p>ЕРУ: –усваја основна обележја стилских изражајних средстава: рефрен, градацију, апострофу, хиперболу, алегорију, симбол, словенску антитезу и иронију</p>	<p>–дефинише стилска изражајна средства: рефрен, градацију, апострофу, хиперболу, алегорију, симбол, словенску антитезу и иронију</p>	<p>1. Хиперболом се: а) преувеличавају особине бића и предмета б) преувеличава интензитет радње в) сликовито дочарава природа г) живим и неживим стварима приписују људске особине</p> <p>2. Градација је: а) постепено ређање осећања различитог интензитета б) поређење слика, осећања, појава по јачини в) набрајање слика и појава од мањег ка већем степену неке особине г) подражавање звукова</p> <p>3. Стилски поступак помоћу кога се употребом речи преносног значења ствара алегорична песничка слика назива се _____ .</p> <p>4. На алегорији се заснивају: а) приче о животињама б) басне в) пословице г) епске песме</p> <p>5. Обраћање неживим стварима, апстрактним појмовима или одсутним ликовима као живим и приутним бићима назива се: а) метафора б) алегорија в) апострофа</p> <p>6. Антитеза је стилска фигура којом се: а) појмови пореде по сличности б) појмови уопште не упореде в) појмови пореде по супротности</p> <p>7. Јавља се најчешће у народној књижевности. Састоји се од три дела: постављање питања, негација одговора и одговор. Реч је о стилској фигури _____ .</p>	
--	--	---	--	---	---	--

	1. Роман	<p>ЕРУ: –усваја појам о роману и основну поделу наврсте романа према теми: пустоловни, историјски, научно-фантастични, љубавни, криминалистички...</p>	<p>–препознаје роман као књижевну врсту</p> <p>–набраја и препознаје различите врсте романа: пустоловни, историјски, научно-фантастични, љубавни, криминалистички</p>	<p>1. Дугачак приповедни текст написан у прози зове се _____ .</p> <p>2. Набројте неколико врста романа.</p>	6В-3
		<p>РУ: –усваја основна обележја врста романа</p>	<p>–наводи основне карактеристике романа</p> <p>–препознаје и дефинише све делове романа</p> <p>–разликује роман од осталих књижевних врста</p> <p>–даје примере романа из српске књижевности</p>	<p>1. Повежите роман с аутором. Сеобе Џон Селинџер Ловац у житу Милован Витезовић Шешир професора Милош Црњански Косте Вујића</p> <p>2. Који је карактеристичан детаљ наглашен у опису професора Косте Вујића?</p> <p>3. Прочитајте одломак романа „Сеобе” и одредите којој врсти романа он припада.</p>	
	2. Дневник	<p>ЕРУ: –усваја појам о дневнику</p>	<p>–препознаје дневник</p>	<p>1. По чему је карактеристично писање дневника/биографије?</p>	
		<p>РУ: –усваја основна знања о писању дневника</p>	<p>–наводи основна обележја дневника</p> <p>–издваја податке</p> <p>–уписује издвојене податке у дневнику</p>	<p>1. У поље поред имена и презимена аутора упишите назив за жанр којем припадају њихова дела: Ана Франк – Дневник Ане Франк _____ Доситеј Обрадовић – Живот и прикљученија _____</p> <p>2. Заокружите слово испред онога што се односи на дело „Дневник Ане Франк”: а) писано је у 1. лицу једнине б) описује живот и начин живота в) написано је у стиху г) има уметнички карактер</p>	

Драма	1.Основна обележја драме	<p>ЕРУ:</p> <p>–усваја основна обележја драме: афиш, дидаскалије, пролог, епилог, дијалог/монолог и исказ лика</p>	<p>–набраја и препознаје основна обележја драмског текста</p> <p>– разликује основна обележја драмског текста</p>	<p>1.Дидаскалије су објашњења у драми које даје: а) лик б) писац в) глумац</p> <p>2.Која је разлика између дијалога и монолога?</p>	6В-4
		<p>РУ:</p> <p>–усваја основна знања о основним обележјима драмског текста: афиша, дидаскалија, пролога, епилога, дијалога/монолога и исказа лика</p>	<p>–дефинише основна обележја драмског текста</p> <p>–проналази основна обележја драмског текста</p> <p>–даје примере из драма српске књижевности</p>	<p>1.Чин је:</p> <p>2. Унутрашњи монолог се може јавити: а) само у драмским текстовима б) и у драми и у романси в) само у приповеткама и романима</p>	
	2.Композиција драмског текста	<p>ЕРУ:</p> <p>–усваја основну поделу композиције драмског текста на: увод, заплет, врхунац, перипетију, расплет</p>	<p>–наводи делове композиције драмског текста</p> <p>–препознаје делове композиције драмског текста</p>	<p>1.Напишите правилним редоследом елементе драмске радње: расплет кулминација заплет експозиција перипетија</p>	
		<p>РУ:</p> <p>–усваја основна знања о композицији драмског текста: увод, заплет, врхунац, перипетија и расплет</p>	<p>–разликује делове композиције драмског текста</p> <p>–коментарише етапе у одговарајућим драмским делима</p>	<p>1.Повежите објашњења са елементима драмске композиције: а) преокрет радње експозиција б) врхунац заплета перипетија в) разрешење сукоба и крај заплет г) уводни део/уознавање кулминација д)део у коме се долази расплет до сукоба</p>	
Књижевно научне врсте	1.Основне књижевно научне врсте	<p>ЕРУ:</p> <p>–усваја основну поделу књижевно-научних врста: биографија, аутобиографија, путопис, репортажа</p>	<p>–наводи поделу књижевно-научних врста</p> <p>–препознаје различите књижевно-научно врсте</p>	<p>1.По чему је карактеристична књижевно-научна врста путопис?</p> <p>2. У следећем низу подвучите две врсте које припадају књижевно-научној литератури: еп биографија социјална песма балада дневник роман радио-драма</p>	6В-5
		<p>РУ:</p> <p>–усваја основна обележја различитих књижевно-научних врста</p>	<p>–разликује књижевно-научне врсте</p> <p>–дефинише основна обележја различитих књижевно-научних врста</p> <p>–даје примере различитих књижевно-научних врста</p>	<p>1. По чему се путопис разликује од репортаже?</p> <p>2. Дела Дневник Ане Франк и Живот и приклученија су _____.</p> <p>3. Која је разлика између биографије и аутобиографије?</p>	

ЈЕЗИЧКО ИЗРАЖАВАЊЕ (И СТВАРАЊЕ)

	Тема	Садржај	Резултати учења	Критеријуми оцењивања	Примери задатака	Ниво
ЈЕЗИЧКО ИЗРАЖАВАЊЕ (И СТВАРАЊЕ)	Усмено изражавање	1.Говор и расправа	ЕРУ: –препознаје говор и расправу	–препознаје типичне примере говора и расправе –дефинише појам говора и расправе –наводи основна обележја говора и расправе	1.Која је разлика између глагола дискутовати и расправљати?	6Г-1
			РУ: –усваја правила држања говора –усваја правила аргументативног и пропагандног говора и текста	–разликује аргументативни од пропагандног текста/говора –овладава расправом као обликом усменог и писаног изражавања –разликује објективно и пристрасно приказивање чињеница –држи кратак говор на задату тему	1.Припремите се да заступате један од два става о држањукућних љубимаца у стану. а) могу се држати у стану; б) није добро држати их у стану. 2.Које бисте конструкције и изразе употребили да бисте исказали супротно мишљење?	
	Писмено изражавање	1.Различити облици писменог изражавања: молба, жалба, пријава	ЕРУ: –препознаје различите облике писменог изражавања: молбу, жалбу, пријаву	–препознаје облике писменог изражавања: молбу, жалбу, пријаву –описује основне карактеристике наведених облика писменог изражавања и њихову намену	1.Прочитајте молбу и одговорите на питања. а) Ко је подносилац молбе? б) Који је разлог писања ове молбе? в) Шта се налази у горњем левом углу?	6Г-2

			<p>РУ: –усваја основна правила писања молбе, жалбе и пријаве</p>	<p>–дефинише правила писања наведених облика писменоизражавања</p> <p>–пише примере сваког од различитих облика писменог изражавања и запажа њихов облик, граматичка и правописна правила</p> <p>–уме да препозна сваки облик писменог изражавања</p>	<p>1. Попуните следећу жалбу наодбијеницу вртића латиницом.</p> <p>2. Попуните пријаву латиницом.</p> 	
	<p>2. Бирократски језик и реклама</p>	<p>ЕРУ: –усваја појам о бирократском језику и реклами</p>	<p>–препознаје главне особине писаних стилова јавне комуникације: публицистички, научни и административни</p> <p>–препознаје главне особине бирократског језика</p> <p>–објашњава намену реклама</p>	<p>–препознаје главне особине писаних стилова јавне комуникације: публицистички, научни и административни</p> <p>–препознаје главне особине бирократског језика</p> <p>–објашњава намену реклама</p>	<p>1. Повежите рекламне слогане са оним што рекламирају. Научите језик за 6 месеци! Изгубите 10кг за месец дана! За здраво тело! Таблете за мршављење Упис у теретану Школа страних језика</p> <p>2. Напишите реч која је синонимна са датим вишечланим изразима. електрична енергија брачни друг теретно возило финансијска средства</p> <p>3. Замените подвучене делове једним глаголом у одговарајућем облику. <u>Дошло је до промене</u> плана. <u>Склопили смо пријатељство</u>.</p>	
		<p>РУ: –усваја основна знања о примени бирократског језика и рекламе у јавности</p>	<p>–наводи основну примену бирократског језика</p> <p>–препознаје језичке особине рекламе</p> <p>–препознаје и објашњава манипулативност рекламе</p>	<p>–наводи основну примену бирократског језика</p> <p>–препознаје језичке особине рекламе</p> <p>–препознаје и објашњава манипулативност рекламе</p>	<p>1. Напишите рекламни слоган за омиљени сок; притом користите глагол у императиву и риму.</p> <p>2. Препишите реченице тако да избегнете бирократске изразе у њима. а) Они су истог мишљења као и ми б) Извршиће се уплата заосталих дугова. в) Плаћање се обавезно врши у динарима.</p> <p>3. Препишите реченице тако да употребите бирократске изразе у њима. а) Разменићемо мишљења. б) Преговарачи су задовољни постигнутим резултатима.</p>	

	Тема	Садржај	Резултати учења	Критеријуми оцењивања	Примери задатака	Ниво
МЕДИЈСКА КУЛТУРА	Филм	1.Филмска идеја и сценарио	ЕРУ: –препознаје филмску идеју и сценарио –усваја основни поступак монтаже филма –препознаје врсте говора: монолог, дијалог, спикерски текст и коментар и ликове: главне и споредне ликове, каскадере и акробате у филму –препознаје основна филмска средства: говор, глуму, музику, звучне ефекте, маске, шминку	–дефинише појам о филмској идеји и сценарија –препознаје идеју у типичним примерима филмова –описује сценарио филма –описује поступак монтаже филма –препознаје врсте говора у типичним примерима филмова –препознаје врсте ликова у типичним примерима филмова –препознаје и дефинише основна средства филма	1.Како доћи до идеје за филм? 2.Опишите идеју и сценарио свог омиљеног филма. 3. Какви се све говори у филму могу појавити? 4. Ликови (карактери) у филму деле се на _____ и _____. 5. Људи који снимају опасне сцене уместо глумаца у филму зову се _____.	6Д-1
		2.Монтажа филма 3.Врсте говора у филму и ликови 4.Средства филма	РУ: –препознаје и описује филмску идеју и сценарио –објашњава поступак монтаже филма: секвенца, кадар и ракурс –дефинише основна обележја врста говора и ликова у филму –дефинише средства филма	–познаје правила писања сценарија за филм –разликује синопсис и сценарио –дефинише секвенцу, кадар и ракурс –описује секвенцу, кадар и ракурс у типичним примерима филмова –дефинише врсте говора у филму –дефинише врсте ликова у филму –разликује врсте ликова у филму –објашњава процес адаптације књиге за филм	1.Како бисте дефинисали секвенцу, кадар и ракурс? Повежите опис са неким примером. 2. Како бисте дефинисали следећи одломак говора из филма: 3. Наведите пример филма о којем знате да постоји књига и ту сте књигу прочитали. Опишите да ли се разликују?	

Република Северна Македонија
Министерство за образование и наука

Republika e Maqedonisë së Veriut
Ministria e Arsimit dhe Shkencës

*Empowered lives
Resilient nations.*